

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

แนวทางการสำรวจสถานบริการ และพนักงานบริการ

เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

DDC 68005

แนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ เพื่อการป้องกัน
และควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้ผ่านการตรวจประเมิน และรับรอง
มาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
กรมควบคุมโรค ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

แนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค

“แนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ
เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์”
ได้ผ่านการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์
เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
กรมควบคุมโรค ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

Citation: Guidelines for Surveying Entertainment Venues
and Sex Workers for the Prevention and Control of Sexually
Transmitted Infections. Nonthaburi:
The National STIs Program; 2025.

เรื่อง

แนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ
เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ที่ปรึกษา

นายแพทย์ธงชัย กีรติหัตถยากร
นายแพทย์นิติ เหนือนุรักษ์
แพทย์หญิงบุษบัน เชื้ออินทร์
แพทย์หญิงชีวันนที เลิศพิริยสุวัฒน์

แพทย์หญิงรพีพรรณ โพธิ์ทอง
นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวราร
แพทย์หญิงอังคณา เจริญวัฒนาโชคชัย
นายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร

อธิบดีกรมควบคุมโรค
รองอธิบดีกรมควบคุมโรค
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
ผู้อำนวยการกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
และ รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค (ข้าราชการบำนาญ)
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค (ข้าราชการบำนาญ)
นักวิชาการอิสระ

คณะบรรณาธิการ

นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาค
นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณิจการ
นางสาวสมจิตต์ บัวบาน
นายสมยศ เจริญสุข
นางสายรุ้ง จันทรปราสาท
นางนงลักษณ์ สมจิตต์
นางผ่องศรี สืบท้วม
นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์
นางสาวกุลนิษ เครือชะเอม

นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นักวิชาการสถิติชำนาญการ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
พยาบาลเทคนิคชำนาญาน
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร 02-5903219

คำนำ

การสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 จนถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการสำรวจทั่วประเทศพร้อมกันในช่วงเดือนมกราคมของทุกปี ซึ่งที่ผ่านมาใช้ “คู่มือแนวทางการสำรวจบริการทางเพศ” ที่จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงมีการทบทวนกิจกรรม การดำเนินงาน ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล และการรายงานผลการสำรวจฯ ขึ้นในปี พ.ศ. 2567 ทั้งนี้ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2564 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีประกาศมาตรการป้องกันควบคุมโรค สถานประกอบการส่วนใหญ่มีการปิดตัว บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขเกือบทั้งหมดปฏิบัติงานเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค COVID - 19 เกิดการชะลอกิจกรรมเชิงรุกและการดำเนินงานสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการในหลายจังหวัด ส่งผลให้มีการรายงานข้อมูลการดำเนินงานสำรวจแหล่งบริการ เข้ามาในโปรแกรม POPMAPS เพียงครั้งเดียว เพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมโรค ได้ขอแจ้งเลื่อนการดำเนินกิจกรรมสำรวจสถานบริการและผู้ให้บริการที่เฝ้าระวัง ปี พ.ศ. 2565 และขอความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดในการสำรวจสถานบริการและผู้ให้บริการที่เฝ้าระวังฯ ปี พ.ศ. 2566 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2566 แทน ต่อมาเมื่อสถานการณ์โรค COVID - 19 คลี่คลายลง สภาพสังคมและเศรษฐกิจฟื้นตัว สถานบริการได้กลับมาเปิดกิจการมากขึ้น และเป็นไปในลักษณะแอบแฝง ปกปิด ไม่มีหลักแหล่งชัดเจน ช่องทางการนัดพบระหว่างผู้ชายและผู้ซื้อผ่านทางออนไลน์มากขึ้น นับเป็นความท้าทายของหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อการทำงานเชิงรุกในสภาพสังคมยุคใหม่ และการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ตอบโจทย์ ตามบริบททางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจึงถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง กิจกรรมการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการเป็นบทบาทของหน่วยบริการสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลระดับจังหวัด โรงพยาบาลระดับอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ศูนย์บริการสาธารณสุข (ศบส.) สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และศูนย์สาธิตบริการของกรมควบคุมโรค รวมทั้งภาคประชาสังคม นั้น ผู้ปฏิบัติงานสำรวจสถานบริการและเยี่ยมพนักงานบริการต้องมีการพัฒนาศักยภาพ สร้างความร่วมมือ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเจ้าของ หรือ ผู้ดูแลกิจการ และพนักงานในสถานบริการและชุมชน มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ ส่งเสริมการตรวจสุขภาพของพนักงานบริการอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ด้วยความอดทน เสียสละ มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่สำรวจสถานบริการและต่อพนักงานบริการ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อสามารถเข้าถึงสถานบริการและพนักงานบริการได้ครอบคลุมทุกจุดรวมตัวและทุกพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยและนำพาเข้าสู่กระบวนการตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี/เอดส์

กรมควบคุมโรค โดยคณะทำงานพัฒนาแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ ร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคม ได้ทบทวนแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ รวมทั้งข้อมูลและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้มีความสะดวก เข้าใจง่าย ทันสมัย และลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ ตามสภาพบริบทในแต่ละพื้นที่ ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด แนวทางเล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีส่วนร่วมประชุมและร่วมเรียบเรียงเนื้อหาสำคัญในประเด็น แนวทางการทำงานสำหรับการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลัก เพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลประมาณการจำนวนสถานบริการและพนักงานบริการที่ใกล้เคียงความเป็นจริง ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ เพื่อให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้

ข้อมูล เพื่อการวางแผนจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และวางแผน
แก้ไขปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขของประเทศ

กรมควบคุมโรค หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “แนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ” เล่มนี้
จะเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ มีประสิทธิภาพ
และร่วมยุติปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ไม่ให้เป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศภายในปี พ.ศ. 2573

กรมควบคุมโรค 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	จ
1. บทนำ	1
2. ความเป็นมาของการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ	2
3. วัตถุประสงค์ในการสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	3
4. การดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	4
• การสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	5
• การเยี่ยม สถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	6
• การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	7
5. การแบ่งชนิด ประเภท และลักษณะของสถานบริการ (มีหลักแหล่งและไม่มีหลักแหล่ง)	8
6. ประเภทของสถานบริการที่มีโอกาสขายบริการ หรือ จัดหาให้มีบริการทางเพศ	9
7. คำจำกัดความที่เกี่ยวข้อง	10
8. คำอธิบายของประเภทสถานบริการ และลักษณะการให้บริการ	11
9. ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจสถานบริการภาคสนาม	13
• ขั้นตอนการเตรียมการ	13
• ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจภาคสนาม	15
• ขั้นตอนการดำเนินงานหลังการสำรวจภาคสนาม	17
• การบันทึกรายงานผลการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ	17
10. Flow chart: ขั้นตอนการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	18
บรรณานุกรม	20
ภาคผนวก	21
ภาคผนวก 1 แบบสำรวจสถานบริการและผู้ให้บริการที่เฝ้าระวัง	22
ภาคผนวก 2 แนวทางการใช้งานโปรแกรม POPMAPS และการบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ popmaps.ddc.moph.go.th	23
ภาคผนวก 3 คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและพนักงานบริการทางเพศ	28
ภาคผนวก 4 การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมที่สัมพันธ์ กับการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มพนักงานบริการหญิงที่ทำงานในสถานบริการ (Bio-Behavioral Survey among Venue Female Sex Worker Surveillance System: BBS Venue FSW)	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก 5	การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มพนักงานบริการหญิงที่ทำงานนอกสถานบริการ (Bio-Behavioral Survey among Non-Venue Female Sex Worker Surveillance System: BBS Non-Venue FSW)	38
ภาคผนวก 6	การเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวี (การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่) กลุ่มพนักงานบริการหญิง (HIV Incidence Surveillance among Female Sex Worker)	44
ภาคผนวก 7	แนวทางการทำงานสำหรับการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศ ในรูปแบบออนไลน์	48
ภาคผนวก 8	QR code เกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ● พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ● พระราชบัญญัติแหล่งบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 (ฉบับเดิม) ● พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 ● คู่มือปฏิบัติงาน (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2563 กฎหมายสถานบริการ	57
ภาคผนวก 9	รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ	58

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	8
ภาพที่ 2 สถานบริการและพนักงานบริการ (แบ่งตามสถานที่)	9
ภาพที่ 3 รูปแบบของการสำรวจด้วยวิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่	41
ภาพที่ 4 การดำเนินงานเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศ ในรูปแบบออนไลน์	49
ภาพที่ 5 ช่องทางออนไลน์ที่ภาคประชาสังคมใช้ในการติดต่อสื่อสาร	54

การสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

1. บทนำ

ยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พ.ศ. 2566 – 2573 มุ่งเน้นเพื่อ ยุติการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เป็นอันตราย เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573 กำหนดเป้าหมายอัตราป่วยโรคซิฟิลิส (ทุกกลุ่มอายุ) ไม่เกิน 1 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วย โรคหนองใน (ทุกกลุ่มอายุ) ไม่เกิน 1 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยโรคซิฟิลิสแต่กำเนิด ≤ 50 ต่อเด็กเกิดมีชีวิต แสนคน และภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 เน้นเร่งรัดการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบผสมผสาน ให้ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ใน 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้น 2 เท่า โดยเฉพาะโรคซิฟิลิส ส่วนโรคหนองใน พบว่า มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2566 และอัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 5 โรคหลัก พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งการป่วยเป็นโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ แสดงถึงการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยและมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี 5 - 9 เท่า

การดำเนินงานสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการในประเทศไทย กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการ เป็นเวลามากกว่า 50 ปี ตามมาตรการควบคุมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ถือเป็นการเฝ้าระวังปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการเกิดโรค ซึ่งหากสามารถควบคุมโรคในกลุ่มพนักงานบริการทางเพศได้ จะสามารถชะลอการแพร่ ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้ โดยขอความร่วมมือไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัดและหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ให้ดำเนินการสำรวจสถานบริการที่เฝ้าระวัง พร้อมกันทั่วประเทศ ซึ่งปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบข้อมูลจำนวนสถานบริการและพนักงาน บริการทางเพศที่มีอยู่จริง หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ ในการคาดประมาณจำนวนประชากรเป้าหมาย และใช้ในการวางแผนดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและ ควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ในอดีต พนักงานบริการมักอยู่รวมกันในสถานบริการ หรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ แต่ปัจจุบัน พฤติกรรม บริการได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีการให้บริการแอบแฝง มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน กลุ่มสมัครเล่นหรือกลุ่มฉาบฉวยมากขึ้น ทำให้สถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม เช่น วัยรุ่น ผู้ให้บริการทางเพศ ประชากรข้ามชาติ ฯลฯ จากการ ดำเนินงานในปัจจุบัน ผู้ปฏิบัติงานด้านการสำรวจสถานบริการ เป็นเจ้าหน้าที่ใหม่ ไม่มีประสบการณ์ในการ ดำเนินงานเชิงรุกและการลงชุมชนเพื่อเก็บข้อมูลในสถานบริการ ประกอบกับแนวทางการสำรวจสถานบริการและ พนักงานบริการใช้มาเป็นระยะเวลานาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 มีการแบ่งประเภทของสถานบริการออกเป็น 24 ประเภทนั้น ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขายบริการในรูปแบบใหม่เป็นไม่มีหลักแหล่งมากขึ้น มีจุดรวมตัว จุดนัดพบเพื่อซื้อขายบริการผ่านออนไลน์มากขึ้น และด้วยข้อจำกัด ความท้าทายในปัจจุบันยังไม่มี วิธีการเข้าถึงแหล่งบริการในสื่อสังคมออนไลน์ได้ รูปแบบการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล ได้ปรับเปลี่ยนเป็น web program POPMAPS มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2566 - 2569) ภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พ.ศ. 2566 - 2573 ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 เน้นเร่งรัดการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบ ผสมผสานให้ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มพนักงานบริการ) มาตรการที่ 2 ขยายบริการป้องกันเชิงรุก ในกลุ่มพนักงานบริการในสื่อสังคมออนไลน์ ให้เข้าถึงบริการสุขภาพที่รอบด้านและเข้าสู่บริการตรวจคัดกรอง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเชิงรุกในชุมชน โดยการมีส่วนร่วม ของภาคประชาสังคม หน่วยบริการสุขภาพ ในชุมชนในพื้นที่

ดังนั้น กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค จึงเห็นความสำคัญของการทบทวน ปรับปรุงแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ ให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ซึ่งการดำเนินงาน

ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมร่วมดำเนินการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการทางเพศ ข้อมูลจากการสำรวจฯ สามารถนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในการวางแผนป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คาดการณ์สภาพปัญหาของพื้นที่ รวมทั้งวางแผนการจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้รองรับการดูแลรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ความเป็นมาของการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

การขายบริการทางเพศ เป็นอาชีพที่อยู่คู่โลกมาเป็นเวลาช้านาน ในขอบข่ายทั่วโลกอาชีพขายบริการทางเพศมีอยู่ในทุกประเทศ แต่ละประเทศมีกรอบกฎหมายที่ไม่เหมือนกัน สมัยก่อนอาชีพขายบริการทางเพศจำกัดเพียงแค่เพศหญิงเท่านั้น แต่ปัจจุบันไม่จำกัดเพศไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง ชาย ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ผู้ใหญ่หรือเด็ก การสำรวจสถานบริการไม่ได้ยึดข้อกฎหมายแต่ยึดหลักความเสมอภาคเท่าเทียมทางเพศ เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคและภัยสุขภาพ และลดผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าบางจังหวัดจะไม่มีกรรณายงาน และรายงานว่ามีอยู่จริง ไม่สามารถระบุ แยกแยะได้ชัดเจน เป็นเพียงการคาดประมาณจำนวนเท่านั้น แต่เมื่อเข้าถึงและเข้าใจหลักการปฏิบัติงานเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค และการลดตีตราและเลือกปฏิบัติต่อประชากรกลุ่มเปราะบาง ที่อยู่ในสถานบริการ แหล่งท่องเที่ยว ในพื้นที่ที่มีการรวมตัวตามเทศกาลต่างๆ หรือการเข้าถึงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ก็มีให้เห็นได้ง่ายขึ้น เป็นลักษณะการให้บริการที่กำลังแพร่หลายอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ในประเทศไทย มีลำดับการวิวัฒนาการ สรุปได้พอสังเขป ดังนี้

สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา มีค่านิยม “การขายบริการทางเพศ” ว่า “รับจ้างทำข้าเราแก่บุรุษ”

สมัยรัชกาลที่ 1 ปรากฏชื่อใหม่ในประมวลกฎหมายตรา 3 ดวง บทพระไอยการลักษณะผัวเมียว่า “หญิงนครโสเภณี”

สมัยรัชกาลที่ 5 “สถานประกอบการ” เรียกว่า “โรง” หรือ “โรงหญิงนครโสเภณี” เป็นธุรกิจที่ทำรายได้มากกว่าโรงบ่อน จึงเริ่มมีกระบวนการ “จัดระเบียบสังคม เพื่อป้องกันโรคติดต่อ” โดยกำหนดให้ปักโคมไฟไว้หน้าโรงหญิงนครโสเภณี ตัวอย่างที่ทางการทำให้เห็นเป็น โคมเขียว (ทำให้ส่วนใหญ่ทำตามโดยใช้สัญลักษณ์ โคมเขียว จึงเรียกกันว่า สำนักโคมเขียว) มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติสัญญาโรค ร.ศ. 127 ขึ้นมาตรงกับ ปี พ.ศ. 2452 ถือเป็นการยอมรับทางกฎหมายเป็นครั้งแรก เพราะระบุคำจำกัดความของ “หญิงนครโสเภณี” ในกฎหมายฉบับต่อ ๆ มาไว้ว่า คือ “หญิงที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญญาโรค” ทั้งนี้ก็เพราะ สถานการณ์ทางสังคมภายหลังการเลิกทาส นั่นเองที่เป็นตัวกำหนด

สมัยรัชกาลที่ 6 ให้เลิกคำว่า “โรง” ระยะแรกมีผู้เสนอให้ใช้คำว่า “คลับ” แต่ถูกคัดค้านจึงหันมาใช้คำว่า “ช่อง” และเริ่มตั้งข้อรังเกียจหญิงผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทำข้าเราแก่บุรุษอย่างชัดเจน ตลอดระยะเวลายาวนานไม่เคยมีกฎหมายบัญญัติโทษการขายบริการทางเพศ แม้กระทั่งในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127

ในปี พ.ศ. 2499 มีการชำระประมวลกฎหมายอาญา ในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ระหว่าง มาตรา 282 – 286 แม้จะไม่ได้บัญญัติโดยตรงว่าอาชีพขายบริการทางเพศเป็นความผิด แต่ก็ได้ตีกรอบไว้แน่นอนหาแทบจะไม่เปิดโอกาสให้มืออาชีพขายบริการทางเพศเกิดขึ้นได้เลย โดยเฉพาะหญิงอายุระหว่าง 15 - 18 ปี ได้รับความคุ้มครองอย่างเข้มงวด ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 เป็นกฎหมายที่เสมือนยกระดับขึ้นมาจากประมวลกฎหมายอาญา คือกำหนดให้มีความผิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้าประเวณี รวมทั้งหญิงผู้ค้าประเวณีแต่มีได้มีบทลงโทษชายผู้ซื้อบริการทางเพศ อีก 6 ปีต่อมาเมื่อเกิดพระราชบัญญัติสถานบริการ

พ.ศ. 2509 ขึ้นมา และทำให้เกิดสถานบริการถูกต้องตามกฎหมายขึ้นมามีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525 และพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 มาตรา 3 ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“สถานบริการ” หมายถึง สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในการค้า ดังต่อไปนี้

1. สถานเต็นรำ รำวง หรือ ร่องเง้ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคูบริการ
2. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บ่าวสำหรับปรนนิบัติลูกค้า

3. สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการแก่ลูกค้า เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย ตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานที่ การบริหารหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ด้วยประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้ หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยให้พลละเลยให้นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้าหรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเล่น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่ การแสดงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จะเห็นว่ามาตรา 3 นี้ เป็นการล่อแหลมต่อการให้มีการค้าประเวณีมากขึ้น กฎหมายฉบับนี้ จึงเท่ากับเป็นการส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นแหล่งให้มีการค้าประเวณีกันอย่างถูกต้องตามกฎหมายด้วยลักษณะการให้บริการของหญิงนั่นเอง ขณะเดียวกันได้เกิดผู้ให้บริการทางเพศชายแอบแฝงให้บริการในแหล่งบริการต่าง ๆ แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม จนกระทั่งปี พ.ศ. 2520 กลุ่มชายรักร่วมเพศได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น และเปิดเผยตนเองมากขึ้น จึงได้เกิดแหล่งบริการสำหรับคนกลุ่มนี้อันได้แก่ บาร์เกย์ เมมเบอร์คลับมากขึ้น ต่อมาได้มีการใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ซึ่งเอาผิดกับการกระทำที่ถือว่าเป็นการค้าประเวณีและธุรกิจการค้าประเวณีทุกชนิด โดยไม่เน้นการลงโทษหญิงขายบริการทางเพศ แต่ไปเน้นลงโทษแมงดา พ่อเล้า แม่เล้า เจ้าของแหล่งบริการ เจ้าของช่องผู้เป็นธุระจัดการ ชักชวน หลอกลวง ล่อลวง บังคับ ชูเชิญ ฯลฯ แต่แหล่งบริการและสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการทางเพศกลับเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ผู้ให้บริการทางเพศจึงต้องแอบแฝงอยู่ในแหล่งบริการที่ไม่ผิดกฎหมายเพื่อหารายได้

3. วัตถุประสงค์ในการสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ

1. เพื่อให้ทราบจำนวนสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ ซึ่งนำไปใช้ในการวางแผนป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

2. เพื่อเยี่ยมสถานบริการ สถานบันเทิง พนักงานบริการและจตุรรวมตัว เน้นให้สุขศึกษาและความรู้ การป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

3. เพื่อคัดกรอง ตรวจรักษา และป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ณ สถานบริการ สถานบันเทิง รวมถึงการส่งต่อเข้ารับบริการที่สถานบริการภาครัฐ และภาคประชาสังคม พนักงานบริการควรได้รับการตรวจ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

4. เพื่อติดตามผู้ป่วย/ผู้สัมผัสโรคในแหล่งบริการสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการให้ไปรับ การตรวจรักษา

4. การดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ

การวางแผนการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ของประเทศ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลจำนวนสถานบริการและพนักงานบริการที่มีอยู่และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดในทุกพื้นที่ของ แต่ละจังหวัด ตลอดจน ข้อมูลการคาดประมาณจำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจ สถานบริการและพนักงานบริการ เพื่อกำกับติดตามสถานการณ์ปัญหา ถึงแม้ว่าสถานบริการ สถานบันเทิงหรือ สถานที่ที่มีการนัดพบ ที่เป็นจตุรรวมตัว จะมีทั้งที่เป็นหลักแหล่งและไม่มีหลักแหล่ง เป้าหมายการดำเนินงานไม่ใช่เพื่อ เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ หรือการมีพฤติกรรมทางเพศ แต่เพื่อคำนึงถึงความปลอดภัย สุขภาพทางเพศ และ ผลกระทบเชิงสุขภาพ มุ่งสร้างความตระหนักในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ โรคมีด้าหวานร และโรคร่วมที่อาจจะติดเชื้อขณะมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งแม้จะมีการป้องกันโดยใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่ป้องกันก็ตาม ทั้งนี้ บนฐานความร่วมมืออันดีของทุกหน่วยบริการสาธารณสุข และภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ที่สามารถ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักได้มากขึ้น เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน จึงกำหนดนิยามความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

*สถานบริการ หมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้า ดังต่อไปนี้

- (1) สถานเต้นรำ รำวง หรือรองเง็ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคูบริการ
- (2) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บําเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า
- (3) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานที่ การบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐาน ที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ประกาศดังกล่าว จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยให้พลละละเลย ให้นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พลละละเลยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(5) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา

(6) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

*สถานบันเทิง หมายถึง สถานบริการที่ตอบสนองให้ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมจำหน่ายเครื่องดื่มอาหาร และบริการ

*พนักงานบริการ ในที่นี้หมายความว่า พนักงานบริการทางเพศ คือบุคคลที่ให้บริการทางเพศ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งของ เพื่อตอบสนองรสนิยมทางเพศทุกรูปแบบ

การดำเนินงานสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ได้แก่

1. การสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
  2. การเยี่ยม สถานบริการ สถานบันเทิง พนักงานบริการและจุดรวมตัว
  3. การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
- ซึ่งแต่ละกิจกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

1. การสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ

การสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ เป็นกิจกรรมที่สำคัญของการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เนื่องจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นโรคที่เกิดจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกัน และเป็นช่องทางหลักที่ทำให้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แพร่กระจายสู่คนทั่วไป ได้แก่ ผู้ให้บริการทางเพศ ซึ่งจะรับเชื้อจากบุคคลหนึ่งและแพร่ไปสู่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป

การดำเนินงานสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการในประเทศไทย กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการเป็นเวลามากกว่า 50 ปี ตามมาตรการควบคุมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ถือเป็นการเฝ้าระวังปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดโรค ซึ่งหากสามารถควบคุมโรคในกลุ่มผู้ให้บริการทางเพศได้ ก็จะสามารถชะลอการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้ โดยขอความร่วมมือไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดให้ดำเนินการสำรวจสถานบริการที่เฝ้าระวัง 24 ประเภทพร้อมกันทั่วประเทศ ซึ่งปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ตั้งแต่อดีตได้มีการจัดแบ่งชนิดสถานบริการ เป็น 2 ประเภท ได้แก่ **ประเภทตรงและประเภทแอบแฝง** โดยพิจารณาจากประเภทของสถานบริการ เช่น สถานบริการประเภท สำนักค้าประเวณี โรงน้ำชา และโรงแรม ประเภทม่านรูดเป็นแหล่งบริการชนิดตรง พนักงานบริการในแหล่งบริการนั้น ๆ จะได้รับการกำหนดเป็นพนักงานบริการประเภทตรง สถานบริการอื่น ๆ นอกจาก 3 ชนิดดังกล่าวข้างต้น จะเป็นสถานบริการชนิดแอบแฝงและพนักงานบริการในสถานบริการเหล่านี้จะถูกกำหนดเป็นพนักงานบริการประเภทแอบแฝงด้วย

ปัจจุบัน รูปแบบการให้บริการทางเพศได้ปรับเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก การแบ่งชนิดของสถานบริการและผู้ให้บริการเป็นประเภทตรงและประเภทแอบแฝง เมื่อพิจารณาจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นได้ก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย และไม่ได้ช่วยให้เกิดประโยชน์ที่จะนำไปสู่การป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ได้อย่างไร จึงเห็นว่ไม่ควรแบ่งประเภทของผู้ให้บริการ **โดยใช้ลักษณะของสถานบริการเป็นตัวกำหนดว่าเป็นผู้ให้บริการทางเพศประเภทตรงและแอบแฝงอีกต่อไป** เห็นสมควรให้ใช้เฉพาะคำว่า **“พนักงานบริการ”** เท่านั้น

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง และหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ รวมทั้งสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พบว่า ปี พ.ศ. 2562 - 2563 ซึ่งอยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบจำนวนของสถานบริการสูงถึง 13,488 แห่ง จากนั้น

ปี พ.ศ. 2564 – 2565 พบจำนวนสถานบริการที่รายงานลดลง เนื่องจากหลายแห่งปิดบริการ ประกอบกับผู้ปฏิบัติงานด้านการสำรวจสถานบริการฯ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมโรค COVID – 19 ต่อมาในปี พ.ศ. 2567 พบว่า มีรายงานจำนวนแหล่งบริการทางเพศ 5,024 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2567)

สำหรับปี พ.ศ. 2567 ดำเนินการทบทวนแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ กำหนดความถี่ในการสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ **จากปีละ 1 ครั้ง เป็นปีเว้นปี** ยกเว้น ในบางจังหวัดที่มีความต้องการสำรวจสถานบริการเป็นประจำทุกปีซึ่งสามารถดำเนินการได้ ได้แก่ พื้นที่การปกครองพิเศษ สถานที่ท่องเที่ยว หรือจังหวัดที่มีการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น กรณีพื้นที่การปกครองพิเศษ เช่น เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร โดยการสำรวจสถานบริการดำเนินการผ่านสำนักงานเขตทุกเขต โดยบูรณาการพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2535 และฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2563 โดยมุ่งเน้นความสะอาด สุขอนามัยของสถานบริการ สุขภาพของผู้ประกอบการและพนักงานบริการ ทั้งนี้ในจังหวัดที่มีภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ควรดำเนินงานร่วมกัน มีการแบ่งโซนพื้นที่ และใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานเชิงรุก การเยี่ยมสถานบริการ สถานบันเทิง หรือจตุรรวมตัว ของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ซึ่งจะมีการจัดทำข้อมูลในช่วงกรกฎาคม-กันยายนของทุกปี โดยภาครัฐไม่จำเป็นต้องรายงานซ้ำ โดยทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรเป็นเจ้าภาพในการแบ่งพื้นที่ในการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมของทุกพื้นที่ แม้ว่าการสำรวจสถานบริการฯ จะปรับเป็นปีเว้นปี แต่การเยี่ยมสถานบริการ ยังคงดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน ความถี่ในการเยี่ยมอย่างน้อย 4 ครั้ง/ปี ขึ้นอยู่กับการวางแผนลงเยี่ยมให้ครอบคลุมทุกสถานบริการในพื้นที่ ควรมุ่งเน้นสถานบริการที่มีพนักงานบริการจำนวนมาก สถานบริการเปิดใหม่ สถานบริการที่มีความสุขของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือมีผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้ข้อมูลว่าเป็นผู้สัมผัสโรคจากสถานบริการดังกล่าว และพนักงานบริการที่ได้รับการรักษา ติดตามจากหน่วยบริการในพื้นที่ เพื่อการรักษาสัมพันธ์ภาพกับสถานบริการ สถานบันเทิง พนักงานบริการ และชุมชน

ปัจจุบันการให้บริการมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขายบริการในรูปแบบใหม่ เป็นไม่มีหลักแหล่งมากขึ้น มีการนัดพบเพื่อซื้อขายบริการผ่านออนไลน์มากขึ้น จึงเป็นข้อจำกัดในการสำรวจในสื่อออนไลน์ ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ นอกจากนี้ การไม่มีหลักแหล่งอาจมีข้อจำกัดของการบันทึกข้อมูลในโปรแกรม POPMAPS ที่ไม่สามารถแสดงข้อมูลตำแหน่งของสถานบริการ ทำให้ไม่สามารถค้นหาสถานบริการเมื่อลงพื้นที่ หรือลงเยี่ยมพนักงานบริการได้

โปรแกรมสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ ประเทศไทย (POPMAPS)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้ปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ ประเทศไทย เพื่อบันทึกและแสดงรายงานการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด รวมทั้งสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ในการสำรวจสถานบริการฯ และบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ popmaps.ddc.moph.go.th โดยมีสำนักงานป้องกันควบคุมโรค สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง และกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค ทำหน้าที่กำกับติดตามผลการดำเนินกิจกรรมสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ และทำสรุปรายงานการดำเนินงานในภาพประเทศ เพื่อนำไปวางแผนส่งเสริม สนับสนุน ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ของประเทศต่อไป สำหรับรายละเอียดแนวทางการใช้งานและวิธีการบันทึกข้อมูลโปรแกรม POPMAPS อยู่ในภาคผนวก

2. การเยี่ยม สถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ

ถึงแม้ว่าการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ ในบางจังหวัดจะปรับเป็นปีเว้นปี หรือบางพื้นที่ที่กำหนดให้ดำเนินการสำรวจฯ ทุกปีนั้น (ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี เชียงใหม่ ภูเก็ต ซึ่งเป็นที่ท่องเที่ยว

หรือจังหวัดที่มีสถานการณ์ของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น) แต่การเยี่ยมสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการควรดำเนินการทุกปี อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรบูรณาการเข้ากับกิจกรรมเชิงรุก ของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่ สำหรับจังหวัดหรือบางพื้นที่ที่ไม่มีสถานบริการชัดเจน แต่ทราบว่าเป็นพื้นที่จุดรวมตัว/จุดนัดพบ หรือกรณีเป็นสวนสาธารณะ สถานศึกษา สถานบันเทิง สถานที่ที่มีการจัดงานเทศกาลประจำท้องถิ่น ผู้เยี่ยมสำรวจควรต้องบูรณาการกิจกรรมเชิงรุกไปกับการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ หรือ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เยี่ยมบ้านของหน่วยบริการปฐมภูมิ เพื่อลดการติดยาหรือการไม่ตอบรับของสถานบริการในชุมชน การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการหญิง งานรณรงค์ป้องกันยาเสพติด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ ควรเยี่ยมสถานบริการในพื้นที่ให้ครอบคลุม อย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง หรือไตรมาสละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและแนะนำบริการระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
  2. เพื่อให้ความรู้และบริการปรึกษาในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กับสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
  3. ชักชวนให้พนักงานของสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการมาตรวจ/รักษาในหน่วยบริการสาธารณสุขอย่างสม่ำเสมอ
  4. เพื่อดำเนินการติดตามผู้ป่วย/ผู้สัมผัสโรคในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการให้มารับการตรวจ/รักษา
  5. เพื่อส่งเสริมการใช้ถุงอนามัยและอุปกรณ์ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
  6. เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการของสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
- **แนวทางการพิจารณาการเยี่ยมสถานบริการฯ** มีรายละเอียด ดังนี้ (เข้าใจเงื่อนไข ข้อใดข้อหนึ่งควรมีการออกเยี่ยมสถานบริการและพนักงานบริการ)
    1. สถานบริการเปิดใหม่
    2. มีพนักงานบริการจำนวนมาก
    3. มีผู้ป่วยหรือผู้สัมผัสโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
    4. เป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
  - **วิธีการออกเยี่ยมสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ**
    1. วางแผน กำหนดวันเวลา สถานที่ การออกเยี่ยมสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
    2. ประสานงานสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง
    3. ลงเยี่ยมสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการตามแผน
    4. บันทึกข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน

3. การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ
พนักงานบริการ ควรได้รับการตรวจเพื่อคัดกรองและรักษาที่สถานบริการภาครัฐ และภาคประชาสังคม โดยมีการส่งต่อจากงานเชิงรุกเข้าสู่ระบบบริการดูแลรักษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งผู้ให้บริการทางเพศทุกคนจะได้รับการตรวจดังนี้

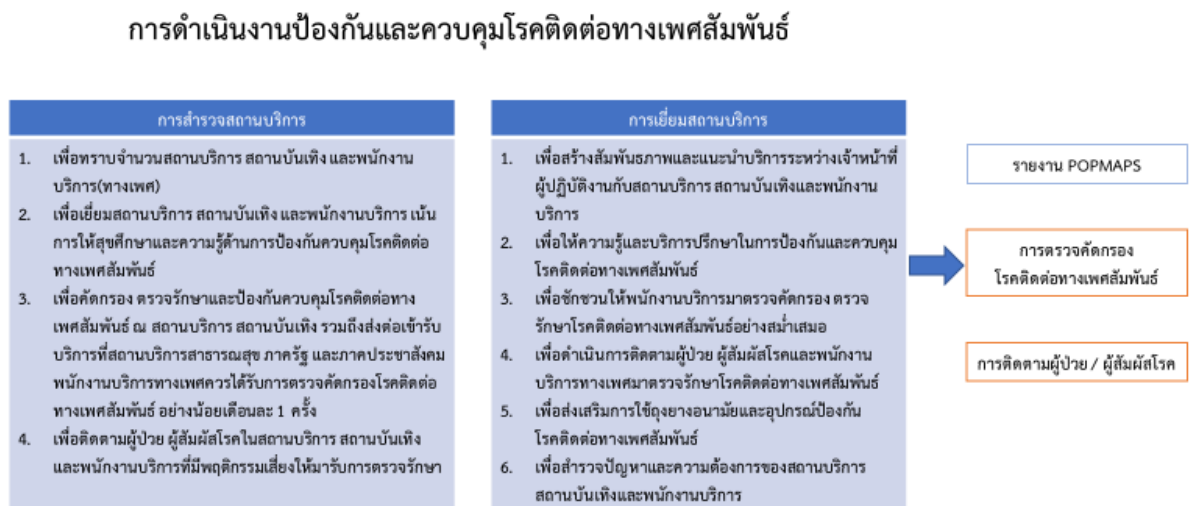
- ตรวจร่างกายทั่วไป ตรวจทุกช่องทางที่มีเพศสัมพันธ์ เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อวินิจฉัยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ตามมาตรฐานการดูแลรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค ฉบับล่าสุด
- เจาะเลือดเพื่อตรวจหาโรคซิฟิลิสและเอชไอวีทุก 3 เดือน

- ในกรณีตรวจวินิจฉัยพบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี ควรได้รับการรักษาโดยเร็วที่สุด
- แนะนำให้หยุดบริการทางเพศจนกว่าโรคจะหาย เพื่อให้พ้นระยะแพร่เชื้อ หรือกรณีที่จำเป็นจะต้องมีเพศสัมพันธ์ก็ให้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง

- ควรติดตามผู้สัมผัสโรคให้ได้รับการตรวจคัดกรองและรักษา
- หน่วยบริการสาธารณสุขควรจัดบริการที่เป็นมิตร ลดขั้นตอนในการให้บริการ

งานควบคุมสถานบริการเป็นงานที่มีความสำคัญมาก หากสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะช่วยลดการเจ็บป่วยเนื่องจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้จัดการ/เจ้าของสถานบริการในเขตรับผิดชอบ เพื่อการประสานงานในการตรวจรักษานักงานบริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสำรวจสถานบริการและการเยี่ยมสถานบริการ ดังภาพที่ 1

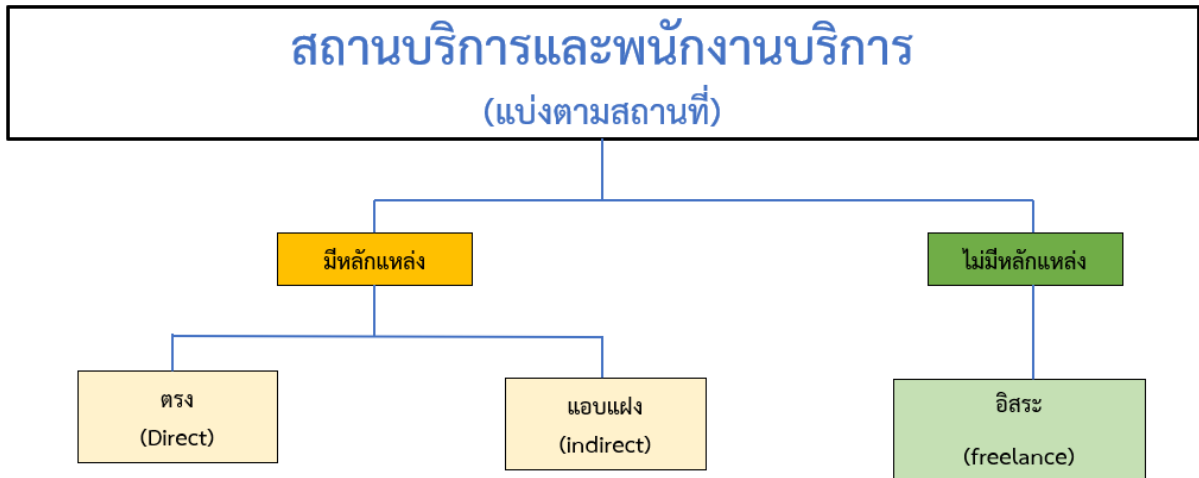
ภาพที่ 1 การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

5. การแบ่งชนิด ประเภท และลักษณะของสถานบริการ (มีหลักแหล่งและไม่มีหลักแหล่ง)

การแบ่งชนิดของสถานบริการ และจุดนัดพบ หรือจุดรวมตัว เพื่อเป้าหมายหลัก คือ สำรวจจำนวนสถานบริการ และพนักงานบริการทุกประเภท เพื่อให้เข้าใจตรงกัน จึงกำหนดคำอธิบายของประเภทและลักษณะการให้บริการแต่ละประเภทไว้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 สถานบริการและพนักงานบริการ (แบ่งตามสถานที่)

แบ่งประเภท ตามสถานที่ทำงาน

1. มีหลักแหล่ง (Venue) การทำงานในสถานบริการ แบ่งเป็น

1.1 พนักงานบริการที่ทำงานในสถานบริการตรง (Direct) หมายถึง พนักงานที่ขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าเข้าไปและชำระเงินแล้วจะได้รับบริการทางเพศรวมอยู่ในนั้น เช่น สำนักค้าประเวณี (ช่อง)

1.2 พนักงานบริการที่ทำงานในสถานบริการแฝง (Indirect) หมายถึง พนักงานที่ขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าสามารถซื้อบริการอย่างอื่น หากจะซื้อบริการทางเพศต้องตกลงและจ่ายเงินเพิ่ม เช่น บาร์ ร้านอาหาร ไนท์คลับ เป็นต้น

2. ไม่มีหลักแหล่ง (Non venue) การทำงานนอกสถานบริการ หมายถึง พนักงานบริการทางเพศที่เปิดหรือ ไม่เปิดเผยตัว ขายบริการทางเพศแบบอิสระ มี หรือไม่มีสังกัดซึ่งไม่ขึ้นกับเจ้าของสถานบริการ มีรูปแบบการขายบริการ เช่น ขายบริการผ่านอินเทอร์เน็ต ทางโทรศัพท์ เตรีตเตร่ รีมอนน์ สถานที่สาธารณะ เป็นต้น และ/หรือขายบริการผ่านคนรู้จัก ผ่านหรือไม่ผ่านเอเยนต์/สังกัด ฯลฯ

6. ประเภทของสถานบริการที่มีโอกาสขายบริการ หรือ จัดหาให้มีบริการทางเพศ

แต่เดิมมีการแบ่งประเภทของสถานบริการ ตามรูปแบบของการให้บริการเป็น 24 ประเภท ตามคู่มือแนวทางการสำรวจบริการทางเพศ พ.ศ. 2550 สำหรับแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการฉบับที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ ปี พ.ศ. 2567 นี้ ได้แบ่งประเภทของสถานบริการตามสถานที่ทำงานหรือสถานที่ขายบริการ ได้แก่

1. สำนักค้าประเวณี/ช่อง
2. อาบ อบ นวด
3. โรงแรม
4. บังกะโล/รีสอร์ท
5. เกสเฮ้าส์
6. โฮสเทล
7. โรงน้ำชา
8. บาร์โฮส
9. บาร์เกย์
10. บาร์อโกโก้

11. คาบาเร่
12. ดิสโก้เธค
13. ไนต์คลับ
14. ผับ
15. บาร์เปียร์
16. คาราโอเกะ
17. คอกเทลเลาจน์
18. นวดแผนโบราณ
19. สปา
20. ซาวน่า
21. ฟิตเนส
22. ร้านอาหาร/สวนอาหาร
23. ร้านเสริมสวย/ร้านตัดผม
24. บริการทางโทรศัพท์
25. บริการทางสื่อสังคมออนไลน์ตาม Platform ต่าง ๆ หรืออินเทอร์เน็ต
26. สถานที่สาธารณะ/จุดนัดพบ หรือจุดรวมตัว
  - 26.1 สวนสาธารณะ
  - 26.2 ปิมน้ำมัน
  - 26.3 คิวรถตู้
  - 26.4 โรงหนัง/โรงภาพยนตร์
  - 26.5 หอพัก
  - 26.6 โรงแรมหรู เช่น คณะหมอลำ คณะมโนราห์ บาร์ร่าว (หรือจะแยกเป็นข้อๆ)
  - 26.7 เทศกาลต่าง ๆ (Event) (หมายถึง การขายบริการทางเพศไปตามเทศกาล)
  - 26.8 บริเวณใกล้เคียงค่ายทหาร
  - 26.9 สถานีขนส่ง/สถานีรถไฟ
  - 26.10 จุฬารอรถเมล์
  - 26.11 ทางเท้า บาทวิถี
  - 26.12 ใต้สะพานลอย
  - 26.13 ห้างสรรพสินค้า/บริเวณศูนย์การค้า
  - 26.14 ตลาดนัดโค-กระบือ
  - 26.16 สนามชนโค สนามแข่งรถ สนามชนไก่ ฯลฯ
27. สถานที่อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

7. คำจำกัดความที่เกี่ยวข้อง สำหรับแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ นี้

คำจำกัดความที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้ในแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ นี้เท่านั้น

สถานบริการ หมายถึง สถานที่ที่จัดให้มีการริเริ่มทางเพศ หรือมีผู้ให้บริการทางเพศมาอาศัยหรือแอบแฝงเพื่อประกอบอาชีพ โดยผู้ให้บริการทางเพศเป็นพนักงานของสถานบริการนั้น ๆ หรือเป็นบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้สถานบริการเพื่อแอบแฝง นัดหมายไปข้างนอก

พนักงานบริการ หมายถึง บุคคลที่ยินยอมให้ผู้อื่นมีเพศสัมพันธ์วิธีใดก็ได้ และได้รับค่าตอบแทนหรือสินจ้าง

จุดรวมตัว/จุดนัดพบ หมายถึง สถานที่นัดพบ ตกลงบริการเป็นครั้งคราวหรือประจำ ระหว่างผู้ใช้บริการหรือลูกค้า กับพนักงานบริการหรือผู้ให้บริการทางเพศ เพื่อที่จะมีเพศสัมพันธ์ ณ สถานที่นัดพบหรือไปยังสถานที่อื่น ๆ ตามประเภทของสถานบริการที่มีโอกาสขายบริการ หรือ จัดหาให้มีบริการทางเพศที่กล่าวถึงไว้ข้างต้นแล้วนั้น

ค่าตอบแทน หมายถึง เงิน สิ่งของ หรือทรัพย์สินอื่น ๆ

การจัดหา หมายถึง การจัดให้มีพนักงานบริการ (ทางเพศ)

เอเย่น/นายหน้า หมายถึง บุคคลที่จัดให้มีการจัดหาพนักงานบริการ (ทางเพศ)

สังกัด หมายถึง บุคคล สถานที่ ที่จัดให้มีการจัดหาพนักงานบริการ (ทางเพศ)

8. คำอธิบายประเภทสถานบริการ และลักษณะการให้บริการ

ประเภทสถานบริการ	ลักษณะการให้บริการ
1. สำนักค้าประเวณี/ซ่อง	เป็นสถานที่เพื่อการให้บริการทางเพศเป็นหลักโดยมีห้องหรือไม่มีห้องให้บริการก็ตามลูกค้าเข้าไปและชำระเงินแล้วจะได้รับบริการทางเพศรวมอยู่ในนั้น
2. อาบ อบ นวด	เป็นสถานที่ที่ให้บริการนวด มีอ่างสำหรับอาบน้ำ เติงนอนสำหรับนวด
3. โรงแรม	เป็นสถานที่บริการที่พักอาศัยชั่วคราว ซึ่งมีการจัดให้มีพนักงานบริการ (ทางเพศ) หรือมีพนักงานบริการ (ทางเพศ) ภายนอกมาใช้สถานที่ของโรงแรม
4. บังกะโล/รีสอร์ท	เป็นสถานที่ให้บริการเช่าพักอาศัยแบบชั่วคราว มักปลูกสร้างเป็นเรือนแถวขนาดเล็กหรือเป็นหลัง ๆ ซึ่งอาจจะมีการจัดให้มีพนักงานบริการ (ทางเพศ) หรืออาจจะมีพนักงานบริการภายนอก มาใช้สถานที่ของบังกะโล
5. เกสเฮาส์	เป็นสถานที่บริการเช่าพักอาศัยประเภทหนึ่ง อาจเป็นแบบชั่วคราวหรือรายเดือน ลักษณะเป็นอาคารแบ่งเช่าหรือเป็นหลัง ๆ ซึ่งอาจมีการจัดให้มีพนักงานบริการ (ทางเพศ) หรืออาจจะมีพนักงานบริการภายนอกมาใช้สถานที่ของเกสเฮาส์
6. โฮสเทล	เป็นสถานที่บริการเช่าพักชั่วคราวประเภทหนึ่ง ไม่มีห้องพักเป็นสัดส่วน อาจจะมีม่านกั้นบาง ๆ มีห้องน้ำรวม ซึ่งมีโอกาสนำไปสู่การเพศสัมพันธ์
7. โรงน้ำชา	เป็นสถานที่ให้บริการเครื่องดื่มน้ำชา โดยมีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงเพื่อให้บริการทางเพศ และมีห้องสำหรับให้บริการทางเพศเป็นห้อง ๆ หมายเหตุ: ถ้าสังเกต/สัมภาษณ์ ได้ว่ามีการขายบริการก็สามารถรายงาน บางพื้นที่ยังมีอยู่ เป็นคำเรียกเฉพาะคนที่คุ้นเคย/รู้จักสถานที่นั้นเท่านั้น
8. บาร์โฮส (ปรับใช้นิยามของกอง ระบาติวิทยา)	เป็นสถานที่ ที่ผ่อนคลาย จุดเด่นคือ มีบริการซื้อดื่ม ตัวโฮสส่วนใหญ่จะเป็นคนบุคลิกดี แต่งตัวดี ลักษณะการบริการของโฮส คือ การ Entertain การเอาอกเอาใจ หรือบางกรณีอาจมีการตกลงซื้อบริการทางเพศเป็นไปตามความสมัครใจ
9. บาร์เกย์	สถานเริงรมย์ที่มีพนักงานให้บริการทางเพศชาย
10. บาร์อ็อกโก	บาร์ที่มีพนักงานบริการ โดยทั่วไปเป็นหญิง มีการเต้นอ็อกโกโชว์ มีเสาเหล็กประกอบการเต้น
11. คาบาเร่	รูปแบบของการความบันเทิงที่ประกอบด้วย การแสดง ร้องเพลง เต้นและการละคร ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ร้านอาหารหรือไนต์คลับที่มีเวทีการแสดง และมีผู้ชมที่นั่งอยู่กับโต๊ะ (มักมีการดื่ม หรือทานอาหาร) และดูการแสดงนั้นไปด้วย
12. ดิสโก้เธค	สถานเริงรมย์ที่มีดนตรี แสง สี ที่เร้าใจ ในการเต้น มักจะเปิดดนตรีที่มีเสียงดังจังหวะเร็ว ๆ มีการขายเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์

ประเภทสถานบริการ	ลักษณะการให้บริการ
13. ไนต์คลับ	เป็นสถานเริงรมย์ประเภทหนึ่ง มีเวทีดนตรี มีฟลอร์เต้นรำ มีพนักงานหญิงให้เช่า ชั่วโมง เมื่อเลือกได้แล้วจะซื้อชั่วโมง เพื่อเต้นรำหรือพามานั่งดื่มกินที่โต๊ะ อาจจะมีการเสนอซื้อหรือขายบริการทางเพศ
14. ผับ	เป็นสถานที่สำหรับบริการเครื่องดื่มพร้อมกับมีดนตรีเบา ๆ เช่น โฟล์คซอง อาจจะมีโต๊ะสนุกเกอร์ ปัจจุบันอาจจะมีโคโยตี้เต้นโชว์ให้ความบันเทิงแก่ลูกค้าที่มาใช้บริการ หรือเป็นจุดนัดพบเพื่อขายบริการทางเพศ
15. บาร์เปียร์	สถานที่ที่จัดให้บริการขายเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ ที่ให้บริการแก่ลูกค้าซึ่งอาจมีการขายบริการทางเพศแอบแฝงอยู่
16. คาราโอเกะ	สถานที่ที่ให้บริการลูกค้าเพื่อมาร้องเพลง มีอาหารและเครื่องดื่มบริการ มีพนักงานนั่งตริ้งค์ และร้องเพลงกับลูกค้า ในกรณีที่ลูกค้าต้องการ แต่ปัจจุบันมีการดัดแปลงร้านคาราโอเกะ เป็นสถานที่ตกลงขายบริการทางเพศ โดยอาจมีหรือไม่มีการร้องเพลง ออกแบบเป็นอาหารและเครื่องดื่มบริการ
17. คอกเทลเลาจน์	เป็นสถานที่บริการขายอาหาร เครื่องดื่มและมีดนตรี สภาพภายในจะตกแต่งสวยงาม โรแมนติก ให้ความรู้สึกสบายแก่ลูกค้า มีการร้องเพลงหรือเปิดเพลงเบา ๆ ท่ามกลางบรรยากาศสลัว ๆ
18. นวดแผนโบราณ	เป็นสถานที่ที่ให้บริการนวดแผนโบราณ
19. สปา	เป็นสถานที่ที่ให้บริการนวดผ่อนคลาย ชัดผิว
20. ชาวน่า	ชาวน่าเป็นสถานที่ที่จัดบริการห้องสำหรับอบตัว มักจะจัดแยกสำหรับให้บริการหญิงและชาย
21. ฟิตเนส	สถานที่ที่ออกกำลังกายซึ่งจะใช้บริการ ได้ทั้งหญิงและชาย
22. ร้านอาหาร/ สวนอาหาร	เป็นสถานที่เปิดบริการทั้งอาหารและเครื่องดื่ม มีพนักงานเสิร์ฟ มีพนักงานส่งเสริมการขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (เด็กเซียร์เปียร์) อาจมีดนตรี/ไม่มีก็ได้
23. ร้านเสริมสวย/ ร้านตัดผม	เป็นสถานที่ประกอบกิจการด้านเสริมสวย ตัดแต่งทรงผม (เฉพาะร้านที่มีการเสนอซื้อหรือขายบริการทางเพศ)
24. บริการทางโทรศัพท์	เป็นการตกลงให้บริการโดยสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์
25. บริการทางสื่อสังคม ออนไลน์ตาม Platform ต่าง ๆ หรืออินเทอร์เน็ต	เป็นการติดต่อออนไลน์ ระหว่างบุคคลกับบุคคล ผ่าน Platform มีหรือไม่มีนายหน้าก็ได้
26. สถานที่สาธารณะ/ จุดนัดพบ หรือจุดรวมตัว	สถานที่ที่บุคคลสามารถเข้าไปใช้สถานที่ได้โดยผู้ให้บริการไปใช้สถานที่ดังกล่าว ในการเจรจา ตกลงกับลูกค้า เช่น สวนสาธารณะ ปิมน้ำมัน คิวรถตู้ โรงหนัง หอพัก โรงแรมหรู ฯลฯ
27. สถานบริการอื่นๆ	สถานบริการที่นอกเหนือจาก 26 ประเภท ดังกล่าว (โปรดระบุ.....)

หมายเหตุ: โดยทั่วไปสถานบริการที่มีหลักแหล่งมักเปิดในช่วงบ่ายถึงกลางคืน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทและแต่ละพื้นที่ การดำเนินการสำรวจสถานบริการ จึงต้องดำเนินงานในช่วงที่สถานบริการเหล่านี้เปิดบริการ ดังนั้น ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินการสำรวจ ได้แก่ ช่วงเวลาที่สถานบริการเหล่านั้นเริ่มเปิดบริการในแต่ละวัน เนื่องจาก เป็นช่วงเวลาที่ลูกค้า/ผู้ใช้บริการในสถานบริการเข้ามาน้อยอยู่ ทำให้ผู้ดูแลสถานบริการ พนักงานบริการในร้าน หรือผู้ที่ให้ข้อมูล พอมีเวลาที่จะให้ความร่วมมือ พุดคุย ตอบข้อซักถาม

จากผู้ดำเนินการสำรวจและเยี่ยมสถานบริการ และจำเป็นต้องใช้ทักษะในการสังเกตความพร้อมของสถานบริการร่วมด้วย ซึ่งควรมีอุปกรณ์ในการเยี่ยมและการสำรวจไปด้วย

อุปกรณ์ : smart phone และเข้า web program popmaps โดยปิกหมดสถานบริการ ในตำแหน่งที่เป็นแหล่งบริการ และ/หรือบริเวณใกล้เคียง โดยพิจารณาเทียบจากข้อมูลดังต่อไปนี้

- ผลการสำรวจสถานบริการ/จุดรวมตัว หรือจุดนัดพบ ของปีที่ผ่านมา
- ข้อมูลจากผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ที่เข้ารับบริการในหน่วยงานสาธารณสุข/โรงพยาบาล
- ข้อมูลจากชาวบ้าน คนในชุมชนละแวกใกล้เคียง
- ข้อมูลจากผู้สำรวจซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่

การติดต่อประสานงานกับสถานบริการ เพราะสถานบริการแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันมาก มีรายละเอียด ข้อควรปฏิบัติ ข้อควรระวังตามรูปแบบของการให้บริการแต่ละประเภท การเข้าถึงสถานบริการต่าง ๆ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะบุคคล ดังนั้น บุคลากรของหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี/เอดส์ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคนิค ทักษะการสื่อสาร การติดต่อประสานงาน ช่องทางการประสานงานที่เข้าถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อขอความร่วมมือกับสถานบริการ

9. ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจสถานบริการภาคสนาม

การดำเนินการสำรวจสถานบริการในพื้นที่พร้อมกันทั่วประเทศ โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 มีนาคม ของทุกปี มาอย่างต่อเนื่องนั้น ในปี 2562 เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจลงโปรแกรม POPMAPS

ขั้นตอนและวิธีการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมการ ประกอบด้วย

1.1 ประชุมทีมสำรวจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อชี้แจงการดำเนินงานและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ วิธีการสำรวจ แบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และจัดทำแผนในการสำรวจร่วมกัน

- เขตกรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดย สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาล หน่วยบริการสาธารณสุข ภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ระดับจังหวัด ดำเนินการโดย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล หน่วยบริการสาธารณสุข ภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12 มีบทบาทหลักในการเป็นพี่เลี้ยง อบรม และให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา แก่ทีมสำรวจระดับจังหวัด สำหรับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่มีศูนย์สาธิตบริการด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สามารถร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการสำรวจ โดยแบ่งโซนรับผิดชอบในการสำรวจ และเยี่ยมพนักงานบริการ กับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อบูรณาการทรัพยากรในพื้นที่

Trick: ผู้ดำเนินการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ ควรเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เนื่องจากมีความคุ้นเคยกับผู้ดูแลสถานบริการเหล่านั้น การออกสำรวจสถานบริการ ควรดำเนินงานเป็นทีมอย่างน้อย 3 คน ขึ้นไป เพื่อแบ่งบทบาทหน้าที่ เช่น หัวหน้าทีมทำหน้าที่แนะนำทีมสำรวจแก่ผู้ดูแล หรือเจ้าของสถานบริการ เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ทำหน้าที่สอบถามข้อมูลกับพนักงานบริการในร้าน เจ้าหน้าที่คนที่ 2 สอบถามข้อมูลกับผู้มาใช้บริการ หรือพนักงานคนอื่น ๆ เช่น แม่ครัว คนเชียร์แขก การ์ด เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน

ข้อควรระวัง: การแต่งกายควรเป็นชุดรัดกุม เจ้าหน้าที่ที่ลงพื้นที่ หากเป็นสุภาพสตรีควรใส่กางเกงชุดสุภาพ และในทีมงานที่ลงพื้นที่ ควรมีเจ้าหน้าที่เพศชายร่วมทีมไปด้วย กรณีหากไม่มีให้รับลงสำรวจในช่วงเย็นหรือหัวค่ำที่เริ่มเปิดร้าน และบางพื้นที่อาจมีบุคคลนอกเครื่องแบบไปคุม ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่สวมใส่ชุดเสื้อฟ้าของสาธารณสุข ก็จะได้ทราบว่าเป็นบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข หรือหากในพื้นที่มีองค์กรภาคประชาสังคมร่วมลงพื้นที่ ก็ควรบูรณาการกิจกรรมไปด้วยกัน

1.2 เตรียมความพร้อมก่อนการสำรวจ ได้แก่

- ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเดิม เช่น ข้อมูลการขึ้นทะเบียนสถานบริการ แผนที่จุดสังเกต ที่ตั้งของสถานบริการ หรือข้อมูลเดิมของสถานบริการพื้นที่นั้น ๆ ผลการสำรวจสถานบริการของปีที่ผ่านมา ข้อมูลการสอบถามจากผู้ป่วยที่มารับบริการด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ หรือจากทีมสำรวจ เช่น พนักงานขับรถ เป็นต้น

- จัดเตรียมเครื่องมือ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจ เช่น ถุงยางอนามัย สารหล่อลื่น ชุดตรวจต่าง ๆ (ถ้ามี) เป็นต้น รวมทั้งศึกษาแนวทาง/หลักเกณฑ์การสำรวจ ข้อมูลที่ต้องการสำรวจจากแบบบันทึก รายงานผลการสำรวจ ภาคผนวก 1 โปรแกรม POPMAPS ในกรณีที่เป็นผู้ใช้งาน POPMAPS รายใหม่ ควรสมัครเพื่อเข้าใช้งานระบบตามขั้นตอนไปล่วงหน้า หรือ สอบถามผู้มีประสบการณ์ในการลงพื้นที่และเคยใช้โปรแกรมมาก่อน ขอให้ผู้ใช้งานใหม่ ได้ศึกษารายละเอียดการใช้งาน โปรแกรม POPMAPS ในภาคผนวก 2

1.3 ติดต่อประสานงานกับสถานบริการ เนื่องจากสถานบริการแต่ละประเภทมีรูปแบบการให้บริการที่แตกต่างกัน ดังนั้นทีมสำรวจควรศึกษาข้อควรปฏิบัติและข้อควรระวังในการเข้าถึงสถานบริการแต่ละประเภท

Trick: กรณีสถานบริการเปิดใหม่ ก่อนสำรวจควรมีการเยี่ยม เพื่อสร้างสัมพันธภาพกับเจ้าของสถานบริการ หรือผู้ดูแลร้านก่อน ควรแนะนำตัวอย่างไม่เป็นทางการ ให้เบอร์โทรและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการมาเพื่อส่งเสริมสุขภาพของพนักงานในร้าน แนะนำจุดบริการตรวจสุขภาพในบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งมีการให้การสนับสนุน หากต้องการอุปกรณ์ในการป้องกันโรค และสื่อต่าง ๆ ขอความร่วมมือด้านการดูแลสุขภาพของพนักงานในร้าน เพื่อแสดงความจริงใจในการดูแลรักษาโรค กรณีที่มีค่าใช้จ่าย ให้คำแนะนำและส่งต่อสู่บริการตรวจรักษาตามสิทธิประโยชน์

กรณีสถานบริการเก่า ใช้วิธีการประสานงานแบบไม่เป็นทางการ เช่น โทรศัพท์เพื่อนัดหมายวันเวลาที่ลงสำรวจ ล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน จากนั้นเตรียมทีมและสื่ออุปกรณ์ สำหรับแจก และดำเนินการสำรวจตามแผนที่กำหนด พร้อมทั้งนัดหมายเยี่ยมในครั้งต่อไป

2. ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจภาคสนาม ประกอบด้วย

2.1 ทีมสำรวจลงพื้นที่สำรวจสถานบริการ ตามแผนการดำเนินงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้

2.2 ดำเนินการสอบถามข้อมูลที่ต้องการสำรวจตามแบบบันทึกรายงานผลการสำรวจในโปรแกรม POPMAPS สำหรับพื้นที่ที่มีภาคประชาสังคม ขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือสำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร แจกมายังกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อขอรหัสในการบันทึกข้อมูลการสำรวจ และการเยี่ยมสถานบริการในโปรแกรม POPMAPS โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป สำหรับหลักเกณฑ์การนับจำนวนพนักงานบริการทางเพศในสถานบริการแต่ละประเภท มีรายละเอียด ดังนี้

Trick: ควรสอบถามข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานบริการนั้น ๆ เช่น เจ้าของ ผู้ดูแล การ์ดพนักงานบริการ ลูกค้า หรือผู้ใช้บริการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

กิจกรรมสำรวจและเยี่ยมพนักงานบริการ ควรบูรณาการกับงานอื่น ๆ ที่มีลักษณะกิจกรรมที่ลงพื้นที่เหมือนกัน เช่น การเฝ้าระวังฯ ของกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค การรณรงค์ตรวจสุขภาพประจำปี หรือการคัดกรองโรคไม่ติดต่อทั่วไป ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง การตรวจหามุโลหิต การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น หรือบูรณาการไปกับกิจกรรมในช่วงเทศกาล หรือช่วงวันสำคัญต่าง ๆ เช่น การรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อูจจาระร่วง อาหารเป็นพิษ วันเอดส์โลก วันวาเลนไทน์ ยาเสพติด การสำรวจลูกน้ำยุงลาย เป็นต้น

ข้อมูลที่ต้องการสำรวจ

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะต้องนำไปใช้อ้างอิงในระดับนโยบาย ในส่วนของงานสาธารณสุข ข้อมูลนี้จะมีประโยชน์มากในการวางแผนปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ดังนั้น ความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

ข้อมูลที่ต้องการในการสำรวจ มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานบริการ (ตามรายละเอียดในแบบสำรวจ POPMAPS)

- ◆ ในกรณีที่มีชื่อร้านจะบันทึกชื่อตามป้าย
- ◆ ในกรณีที่ไม่มีชื่อ หรือป้ายจะบันทึกตามชื่อเรียกขานในชุมชนนั้น ๆ หรือระบุพิกัด จุดสังเกต

ลักษณะเด่น

ประเภท ตามที่ขึ้นทะเบียนของสถานบริการ เช่น อาบ อบ นวด คาราโอเกะ ฯลฯ

ประเภท ตามลักษณะ 27 ประเภท ของการให้บริการในสถานบริการ

ที่ตั้ง/จุดสังเกต (ถ้ามี) หากเป็นไปได้ควรมีการบันทึกสถานที่ตั้งที่สามารถติดต่อโดยทางไปรษณีย์ได้ หรือบันทึกจุดที่ตั้งที่สามารถเดินทางไปค้นหาหรือพบได้โดยใช้จุดอ้างอิงที่เด่นชัด โดยพิจารณาจุดเด่นของสถานบริการนั้นหรือสถานที่ใกล้เคียงกับสถานบริการ สถานบันเทิง หรือจุดรวมตัวนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการชักถามถึงแหล่งที่มาของโรคในผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

หมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี) เพื่อประโยชน์ในการติดต่อโดยเฉพาะในงานติดตามผู้สัมผัสโรค ซึ่งต้องการความรวดเร็ว

2. ข้อมูลพนักงานในสถานบริการ ซึ่งจะสำรวจและบันทึกเป็น 2 ประเด็น คือ

2.1 พนักงานทั้งหมด ได้แก่ พนักงานอยู่ในข่ายที่อาจให้บริการทางเพศ เช่น พนักงานเสิร์ฟ ในร้านอาหาร พนักงานต้อนรับ บาร์เทนเดอร์ บาร์เทนดี้

2.2 พนักงานที่ให้บริการทางเพศชาย/หญิง ได้แก่ พนักงานที่ให้บริการทางเพศแก่ผู้มาใช้บริการ แยกชายหญิง พนักงานชายทั่วไป พนักงานกลุ่ม MSM พนักงานกลุ่ม TG พนักงานหญิง

หลักเกณฑ์การนับจำนวนพนักงานบริการทางเพศในสถานบริการแต่ละประเภท

กรณีจำนวนพนักงานบริการ จากการสำรวจในหลายหน่วยงานมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ปัจจัยหนึ่งที่เป็นผลให้เกิดความแตกต่างนี้ ได้แก่ วิธีการนับจำนวนพนักงานบริการทางเพศในแต่ละสถานบริการ เนื่องจากพนักงานของแหล่งบริการทางเพศบางส่วนให้บริการเฉพาะความบันเทิงโดยไม่มีการให้บริการทางเพศ ดังนั้น เพื่อความชัดเจนของข้อมูลจึงสมควรนับจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในแหล่งบริการนั้น ๆ ทั้งหมดที่คาดว่า จะให้บริการทางเพศ และจำนวนพนักงานที่มีข้อมูลชัดเจนว่าให้บริการทางเพศ โดยแยกเป็นสองส่วน

วิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าว

1. การสัมภาษณ์สอบถาม คำบอกเล่าจากพนักงาน จากผู้ดูแลสถานบริการนั้น ๆ เช่น บาร์โฮกโก๋ ร้านอาหาร ฯลฯ
2. การสังเกตการปฏิบัติงาน
3. การสอบถามประชาชนละแวกใกล้เคียง
4. การสอบถามจากผู้ประกอบอาชีพในชุมชนนั้น ๆ เช่น สามล้อ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง ร้านค้าบริเวณใกล้เคียง ฯลฯ
5. การสืบค้นจากฐานข้อมูลเดิม เช่น ทะเบียนการให้บริการเชิงรุก ทะเบียนการสำรวจ
6. การสอบถามข้อมูลจากพนักงานบริการหรือผู้ให้บริการทางเพศ/ผู้มารับบริการตรวจสุขภาพ ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ข้อมูลสถานบริการทางเพศ

การสำรวจสถานบริการทางเพศให้ได้ครอบคลุมต้องอาศัยความรู้ ความช่างสังเกต และการจัดการระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจที่ดี เนื่องจากสถานบริการทางเพศส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยข้อมูลการให้บริการ ดังนั้น ทีมสำรวจควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ประกอบการ หรือพนักงานบริการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน แหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบในการค้นหาสถานบริการ มีดังนี้

1) **ผู้รับบริการด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์** โดยปกติผู้ที่เข้ารับบริการด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทุกรายจะต้องได้รับการสอบถามประวัติการสัมผัสโรค และค้นหาผู้สัมผัสให้เข้ารับการตรวจรักษา ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลสถานบริการ หรือจุดรวมตัวที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการค้นหา และลงพื้นที่สำรวจสถานบริการ

2) **ทะเบียนสถานบริการที่ได้รับการขึ้นทะเบียน** เนื่องจากสถานบริการประเภทเรีงมย์ จะต้องขออนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 และต้องต่อใบอนุญาตทุกปี (ยกเว้นกรณีสถานบริการที่ไม่ได้ขอใบอนุญาต) ซึ่งสามารถขอข้อมูลได้ที่เทศบาลเมือง/เทศบาลนคร/ที่ว่าการอำเภอ

3) **ทะเบียนการสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง หรือจุดรวมตัว ของหน่วยงาน** ซึ่งเป็นทะเบียนที่หน่วยบริการสาธารณสุขได้ดำเนินการสำรวจในปีที่ผ่านมา ดังนั้น ข้อมูลนี้สามารถใช้ประกอบการสำรวจในครั้งต่อไป เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน

4) **เจ้าหน้าที่ในทีมสำรวจ** เป็นบุคคลากรที่มีประสบการณ์ ความชำนาญในการสำรวจ เนื่องจากมีความคุ้นเคย กับสถานบริการหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5) **สื่อบุคคล** เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้จากการบอกเล่าของคนใกล้ชิด กลุ่มเพื่อน หรือบุคคลบางอาชีพ เช่น พนักงานขับรถ คนงาน เจ้าพนักงานในระดับต่าง ๆ รวมถึงคนขับรถรับจ้างและผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่อยู่ในชุมชนและบางคนอาจเป็นผู้ใช้บริการซึ่งจะทราบข้อมูลสถานบริการในพื้นที่

6) พนักงานบริการ เจ้าของ หรือผู้ดูแลสถานบริการ/สถานบันเทิง ทีมสำรวจ หรือทีมเยี่ยมสถานบริการ มีกิจกรรมการตรวจสอบสุภาพให้กับพนักงานบริการ ส่งผลให้มีความคุ้นเคย และได้รับความไว้วางใจจากผู้ประกอบการ ผู้ดูแล และพนักงานบริการ ทำให้ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ

7) การสังเกต โดยสถานที่ที่มีบริการทางเพศมักจะมีจุดสังเกต ดังต่อไปนี้

1. สถานที่มีไฟแสงสี หรือไฟสลัว มีพนักงานหญิงหรือชายคอยชักชวนอยู่หน้าร้าน
2. ส่วนใหญ่เปิดบริการเวลากลางคืน
3. มักมีโซฟพิเศษต่าง ๆ เข้ามาเสริม

8) ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชัน X, Only Fan, Tinder, JackD, Tiktok เป็นต้น

3. ขั้นตอนการดำเนินงานหลังการสำรวจภาคสนาม ประกอบด้วย

- 1.1 รวบรวม ตรวจสอบ และบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ
- 1.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกในโปรแกรม POPMAPS
- 1.3 จัดทำสรุปรายงานผลการสำรวจสถานบริการ เสนอผู้บริหาร ส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค

Trick: ควรนำผลการสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลสถานบริการ เสนอแก่ผู้บริหาร และคณะกรรมการโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของหน่วยงาน เพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการที่เป็นมิตร และดำเนินการป้องกันควบคุมโรคได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกพื้นที่

การบันทึกรายงานผลการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

บันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ popmaps.ddc.moph.go.th รายละเอียด ตามภาคผนวก 2

10. Flow chart: ขั้นตอนการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
1		1. ขั้นตอนการเตรียมการ 1.1 ประชุมทีมสำรวจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อชี้แจงการดำเนินงาน ทำความเข้าใจวิธีการสำรวจ บริหารจัดการ แบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และจัดทำแผนในการสำรวจร่วมกัน 1.2 เตรียมความพร้อมก่อนการสำรวจ 1.3 ติดต่อประสานงานกับสถานบริการ	ผู้รับผิดชอบหลัก: สสจ./สสอ./โรงพยาบาล/ศูนย์สาธิตบริการ/กทม./ศบส./สำนักงานเขต/รพ.สต./หน่วยบริการ ในพื้นที่ ผู้ร่วมสนับสนุน: สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ 1-12, สปคม. สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, อบต. อบจ. องค์การภาคประชาสังคมในพื้นที่
2		2. ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจภาคสนาม 2.1 ทีมสำรวจลงพื้นที่สำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง หรือจุดรวมตัว ตามแผนการดำเนินงาน 2.2 ดำเนินการสอบถามข้อมูลที่ต้องการ ลงพื้นที่สำรวจตามแบบบันทึกรายงานผลการสำรวจในโปรแกรม POPMAPS https://popmaps.ddc.moph.go.th ข้อมูลที่ต้องการในการสำรวจ มีดังนี้ 1. ข้อมูลทั่วไปของสถานบริการ (ตามรายละเอียด ในแบบสำรวจ POPMAPS) ประเภทตามลักษณะ ของการให้บริการในสถานบริการ 2. ข้อมูลพนักงานในสถานบริการ ซึ่งจะสำรวจและบันทึกเป็น 2 ประเด็น คือ 2.1 พนักงานทั้งหมด <u>อยู่ในข่ายอาจให้บริการทางเพศ</u> 2.2 พนักงานที่ให้บริการทางเพศ ชาย/หญิง (FSW / MSW / TGSW) - ปี 2568 การสำรวจสถานบริการฯ วางแผนจัดกิจกรรม <u>จากปีละ 1 ครั้ง เป็นปีเว้นปี</u> ยกเว้นในบางจังหวัดที่มีความต้องการสำรวจสถานบริการเป็นประจำทุกปีซึ่งสามารถดำเนินการได้ ได้แก่ พื้นที่การปกครองพิเศษ สถานที่ท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่มีการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น กรณีพื้นที่การปกครองพิเศษ เช่น เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ในจังหวัดที่มีภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ควรดำเนินงานร่วมกันมีการแบ่งโซนพื้นที่ และใช้ข้อมูลจากการเยี่ยมแหล่งของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ซึ่งจะมีการจัดทำข้อมูลในช่วงกรกฎาคม-กันยายนของทุกปี โดยภาครัฐไม่จำเป็นต้องรายงานซ้ำโดยทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรเป็นเจ้าภาพในการแบ่งพื้นที่ในการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ	- สำหรับพื้นที่ที่มีภาคประชาสังคม ขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานอนามัยกรุงเทพมหานคร แจ้งมายังกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อขอรหัสในการบันทึกข้อมูลการสำรวจและการเยี่ยมสถานบริการใน โปรแกรม POPMAPS โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป - ดำเนินการสำรวจสถานบริการในพื้นที่พร้อมกันทั่วประเทศ โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 มีนาคม ของทุกปี เพื่อให้เกิดความครอบคลุมของทุกพื้นที่ -อุปกรณ์: smart phone และเข้า web program popmaps โดยปักหมุดสถานบริการ ในตำแหน่งที่เป็นแหล่งบริการ และ/หรือบริเวณใกล้เคียง บันทึกข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หมายเหตุ: กรณีที่อุปกรณ์ไม่พร้อมสามารถใช้ บันทึกโดยใช้กระดาษ (แบบสำรวจสถานบริการและ ผู้ให้บริการที่เฝ้าระวัง) เพื่อนำไปลงโปรแกรม POPMAPS ต่อไป

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
3	การเยี่ยมสถานบริการ และ พนักงานบริการ ↓ สถานบริการ/สถานบันเทิง - สถานบริการเปิดใหม่ - มีพนักงานบริการจำนวนมาก - สถานบริการที่มีพนักงานบริการไป ตรวจสอบสุขภาพ พบ STIs - มีผู้ป่วย STIs ให้ข้อมูลว่าเป็น ผู้สัมผัสโรคจากพนักงานบริการ แห่งนั้น - หน่วยบริการมีข้อมูล ของ กลุ่มเป้าหมายที่มาขอรับถุงยางอนามัย - ภาคประชาสังคม ให้ข้อมูล และร่วม ลงพื้นที่/จัดรวมตัวที่เข้าถึงยาก	การเยี่ยมสถานบริการ เพื่อการรักษา สัมพันธ์ภาพกับสถานบริการ สถานบันเทิง พนักงานบริการ และชุมชน ดำเนินการต่อเนื่อง เป็นประจำทุกเดือน ความถี่ในการเยี่ยม อย่าง น้อย 4 ครั้ง/ปี ขึ้นอยู่กับการวางแผนลงเยี่ยมให้ ครอบคลุมทุกสถานบริการในพื้นที่ - มุ่งเน้นสถานบริการที่มีพนักงานบริการจำนวน มาก, สถานบริการเปิดใหม่, สถานบริการที่มี ความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือมี ผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้ข้อมูลว่าเป็น ผู้สัมผัสโรคจากสถานบริการดังกล่าว และ พนักงานบริการที่ได้รับการรักษา ติดตามจาก หน่วยบริการในพื้นที่	ผู้รับผิดชอบหลัก: สสจ./สสอ./ โรงพยาบาล/กทม./สบส./ศูนย์สาธิต บริการ/สำนักงานเขต/รพ.สต./หน่วย บริการ ในพื้นที่ ผู้ร่วมสนับสนุน: สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรคที่ 1-12 สบคม. สำนัก อนามัย กรุงเทพมหานคร อบท. อบจ. องค์การภาคประชาสังคมในพื้นที่ อุปกรณ์ : สื่อสุขศึกษา แผ่นพับ สมุด บันทึก แพคเกจถุงยางอนามัย สารหล่อ ลื่น เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย ถุงผ้า พวงกุญแจ ชุดตรวจ HIVST (HIV Self-Test หรือ ชุดตรวจเอชไอวีด้วย ตนเอง) ฯลฯ
4	การป้องกันและควบคุม โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในสถานบริการ ↓ ตรวจคัดกรอง STIs & HIV รักษาโดยเร็วที่สุด พาผู้สัมผัสมาตรวจคัด กรองและรักษา ติดตามผู้ป่วยและผู้สัมผัส โรคทุกราย	การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ในสถานบริการ สถานบันเทิง และ พนักงานบริการ พนักงานบริการ ควรได้รับการตรวจเพื่อ คัดกรองและรักษา STIs ที่สถานบริการภาครัฐ และ ภาคประชาสังคม โดยมีภารกิจส่งต่อจากงานเชิงรุกเข้าสู่ ระบบบริการดูแลรักษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งผู้ให้บริการทางเพศทุกคนจะได้รับการตรวจดังนี้ - ตรวจร่างกายทั่วไป ตรวจทุกช่องทางที่มีเพศสัมพันธ์ เก็บส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อวินิจฉัย โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ตามมาตรฐานการดูแลรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค ฉบับล่าสุด - เจาะเลือดเพื่อตรวจหาโรคซิฟิลิสและเอชไอวีทุก 3 เดือน หรือตามพฤติกรรมเสี่ยง / ตามสิทธิ - ในกรณีตรวจวินิจฉัยพบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอชไอวี ควรได้รับการรักษาโดยเร็วที่สุด - แนะนำให้หยุดบริการทางเพศจนกว่าโรคจะหาย เพื่อให้พ้นระยะแพร่เชื้อ หรือกรณีที่เป็นจะต้องมี เพศสัมพันธ์ก็ให้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง - ติดตามผู้สัมผัสโรคทุกรายให้ได้รับการตรวจคัดกรอง และรักษา - หน่วยบริการสาธารณสุขควรจัดบริการที่เป็นมิตร ลดขั้นตอนในการให้บริการ และส่งเสริมการมี พฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยกับคู่ประจำ	ผู้รับผิดชอบหลัก : โรงพยาบาล/ กทม./สบส./ศูนย์สาธิตบริการ/ สำนักงานเขต/รพ.สต./หน่วยบริการ ในพื้นที่ ผู้ร่วมสนับสนุน : สำนักงานป้องกัน และควบคุมโรคที่ 1-12 สบคม. สำนัก อนามัย กรุงเทพมหานคร อบท. อบจ. องค์การภาคประชาสังคมในพื้นที่ อุปกรณ์ : ชุดตรวจ HIVST, Rapid Syphilis Test (RST), HIV & SY combo set , application link STIs & HIV friendly services
5	รายงานผลการ สำรวจสถานบริการ และพนักงานบริการ	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ เขียนรายงานผลการสำรวจสถานบริการและพนักงาน บริการ พร้อมปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ แผนการ แก้ไขปัญหา นำเสนอรายงานต่อผู้บริหารทราบ	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค โทรศัพท์ 02-5903219 E - mail: stis.ddc@gmail.com

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ศิริรักษ์. (2547). *ศึกษาเพศวิถีของคนไทยจากบริการ Sex Phone*. สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2539). *คู่มือสำรวจแหล่งบริการทางเพศ ปี พ.ศ. 2539* (เอกสารอัดสำเนา).
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2546). *คู่มือการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พ.ศ. 2546* (พิมพ์ครั้งที่ 1). เจ.เอส.การพิมพ์.
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2547). *คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อฟื้นฟูทักษะการให้การปรึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมควบคุมโรค. (2550). *คู่มือแนวทางการสำรวจบริการทางเพศ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). เจเอสการพิมพ์.
- กองกามโรค. (2534). *สถานการณ์กามโรค: รายงานวิชาการโดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญกามโรค*. กรมควบคุมโรคติดต่อ.
- กองสัมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. (2539). *พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539* (พิมพ์ครั้งที่ 1). ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอบรมสตรีภาคกลางปากเกร็ด.
- กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2561). *โปรแกรมสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศประเทศไทย*. <https://popmaps.ddc.moph.go.th/>
- ชาญชัย บุรพางกูร. (ไม่ระบุปี). *การศึกษาหลักและวิธีการบริหาร (ส่วนบุคคล) เรื่องโสเภณีในประเทศไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน* (เอกสารอัดสำเนา).
- พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546. (12 มกราคม 2547). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 6 หน้า ก 1
- เอกบติ ศรีสุระ. (2545). *รูปแบบและกระบวนการผู้ขายขายบริการทางเพศ: ศึกษาเฉพาะกรณีเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก

1. แบบสำรวจสถานบริการและผู้ให้บริการที่เฝ้าระวัง
2. แนวทางการใช้งานโปรแกรม POPMAPS และการบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ popmaps.ddc.moph.go.th
3. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและพนักงานบริการทางเพศ (ปี 2567)
4. การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในสถานบริการ (Bio-Behavioral Survey among Venue Female Sex Worker Surveillance System: BBS Venue FSW)
5. การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานนอกสถานบริการ (Bio-Behavioral Survey among Non-Venue Female Sex Worker Surveillance System: BBS Non-Venue FSW)
6. การเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวี (การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่) กลุ่มพนักงานบริการหญิง (HIV Incidence Surveillance among Female Sex Worker)
7. QR code เกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
  - 7.1 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539
  - 7.2 พระราชบัญญัติแหล่งบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 (ฉบับเดิม)
  - 7.3 พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559
  - 7.4 คู่มือปฏิบัติงาน (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2563 กฎหมายสถานบริการ
8. QR code เกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
9. รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

ภาคผนวก 1 แบบสำรวจสถานบริการและผู้ให้บริการที่เฝ้าระวัง

ชื่อ/รหัสผู้สำรวจ.....	สังกัดหน่วยงาน.....
อำเภอ..... จังหวัด.....	วันที่สำรวจ (วัน/เดือน/ปี)..... /..... /.....

๑. ข้อมูลทั่วไปของสถานบริการ*

ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....ตำแหน่ง.....

ชื่อสถานบริการ/ร้าน.....ประเภทสถานบริการ.....

สถานที่ตั้ง ที่อยู่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

จุดสังเกต.....เบอร์โทรศัพท์.....

ช่วงเวลาที่เปิดบริการ : เริ่มเปิดเวลา.....ปิดเวลา.....

๒. ข้อมูลพนักงานในสถานบริการ*

กลุ่มประชากร	จำนวนพนักงานทั้งหมด	จำนวนผู้ให้บริการที่เฝ้าระวังจากการสังเกตหรือสัมภาษณ์
พนักงานชายทั่วไป		
พนักงานกลุ่ม MSM		
พนักงานกลุ่ม TG		
พนักงานหญิง		
รวม		

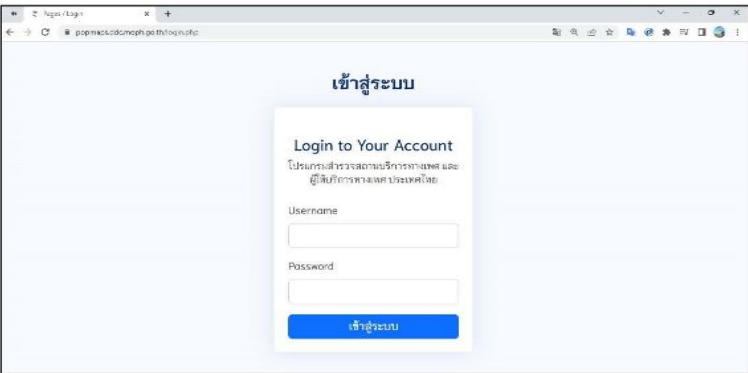
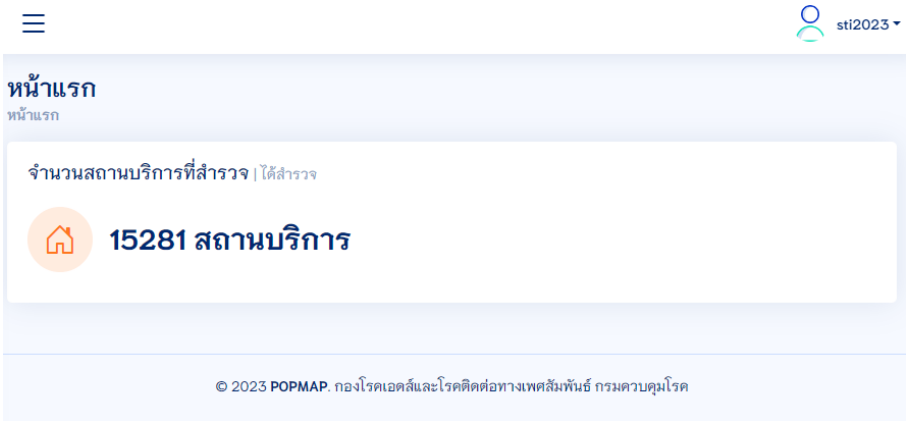
หมายเหตุ: * ข้อมูลส่วนที่ ๑ และ ๒ เป็นข้อมูลจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องระบุ

คู่มือการใช้งานโปรแกรม POPMAPS

ภาคผนวก 2 แนวทางการใช้งานโปรแกรม POPMAPS และการบันทึกข้อมูล
ผ่านเว็บไซต์ popmaps.ddc.moph.go.th

ขั้นตอนการใช้งาน

ขั้นตอน	https://popmaps.ddc.moph.go.th
1. login เข้าสู่ระบบ ให้ใส่ username และ password - สคร. สามารถติดต่อขอ user ระดับเขตได้ เพื่อเข้าดูรายงาน - มีการอัปเดตรายงานของ user แต่ละระดับ เพิ่มตัวกรองข้อมูลในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ - รายละเอียดการใช้งานเพิ่มเติมสามารถเข้าดูได้ที่คู่มือการใช้งานโปรแกรม	ณ เดือน ตุลาคม 2567 หน้า Login เข้าสู่ระบบ ให้ใส่ Username และ Password
2. หน้าแรกเมื่อ login เข้าสู่ระบบแล้ว ระบบจะแสดงข้อมูล จำนวนสถานบริการที่สำรวจ	

ขั้นตอน

3. เมื่อ click ปุ่มเพิ่มข้อมูลสถานที่สำรวจเดิม ระบบจะไปยังหน้าแสดงข้อมูลสถานบริการเดิมที่เคยสำรวจ จากนั้นเลือก จัดการ โดย click ปุ่ม บวกสีเขียว

4. เมื่อ click ปุ่ม บวกสีเขียว ระบบจะไปยังหน้าบันทึกแบบสำรวจสถานบริการ และจะแสดงข้อมูลเบื้องต้นที่บันทึกไว้ จากนั้นให้ใส่ข้อมูลที่ต้องการใหม่ และ click ที่ปุ่ม บันทึกข้อมูล

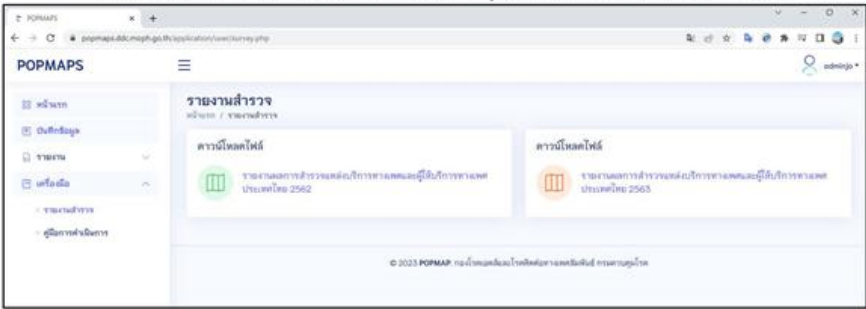
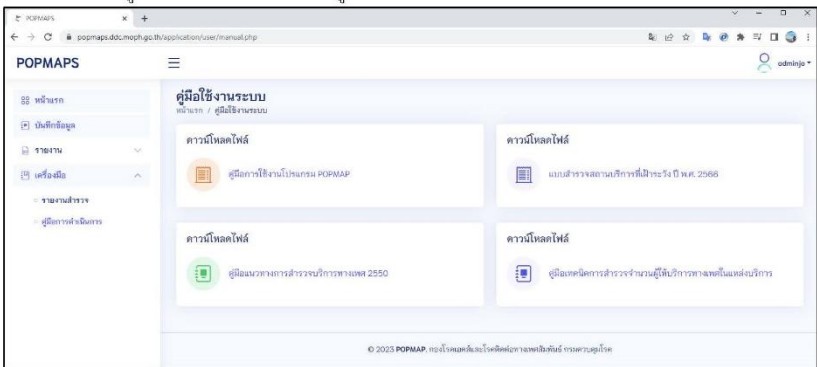
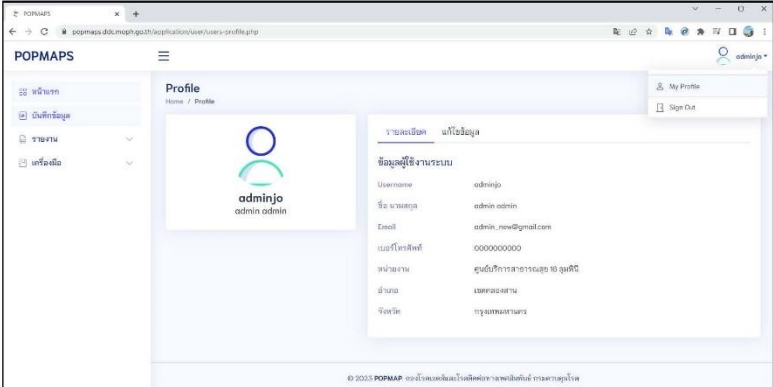
5. รายงานสรุปตามหน่วยงาน สามารถเลือกปีหรือ ประเภทสถานที่ และ download ข้อมูลได้

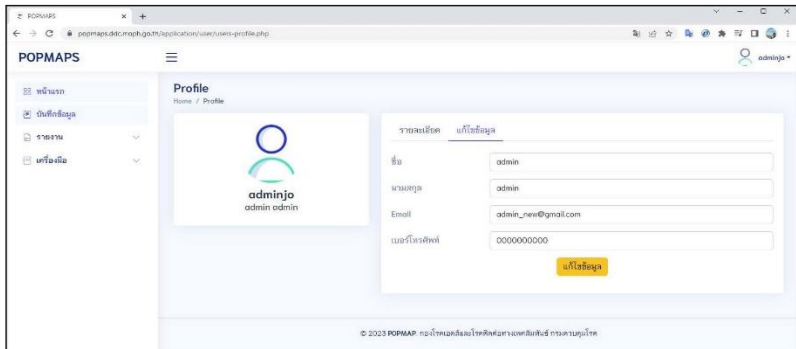
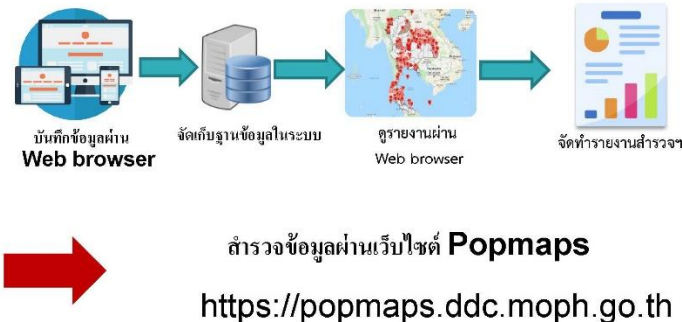
<https://popmaps.ddc.moph.go.th>

เมื่อคลิกปุ่มเพิ่มข้อมูลสถานที่สำรวจเดิม ระบบจะไปยังหน้าแสดงข้อมูลสถานบริการเดิมที่เคยสำรวจ จากนั้นเลือกที่จัดการคลิกที่ปุ่ม บวกสีเขียว

เมื่อคลิกที่ปุ่ม บวกสีเขียว ระบบจะไปยังหน้าบันทึกแบบเก็บข้อมูลการสำรวจสถานและจะแสดงข้อมูลเบื้องต้นที่บันทึกไว้ จากนั้นให้ใส่ข้อมูลที่ต้องการใหม่และคลิกที่ปุ่มบันทึกข้อมูล

รายงานสรุปตามหน่วยงาน สามารถเลือกปีหรือประเภทสถานที่ และดาวน์โหลดข้อมูลได้

ขั้นตอน	https://popmaps.ddc.moph.go.th
6. เมนูเครื่องมือ มี 2 รายการ และสามารถ download ไฟล์ได้ ดังนี้ 1. รายงานสำรวจ มี 2 รายงาน 1.1 รายงานผลการสำรวจฯ 1.2 รายงานผลการเยี่ยมสถานบริการฯ (อยู่ระหว่างการอัปเดตโปรแกรม) 2. คู่มือการใช้งานระบบ มี 4 รายการ 2.1 คู่มือการใช้งานโปรแกรม POPMAPS 2.2 แบบสำรวจสถานบริการและผู้ให้บริการที่เฝ้าระวัง 2.3 แนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ พ.ศ. 2567 (อยู่ระหว่างการอัปเดตโปรแกรม)	เมนูเครื่องมือ มี 2 รายการและสามารถดาวน์โหลดไฟล์ได้ ดังนี้ ๑. รายงานสำรวจ มี ๒ รายงาน ๑.๑ รายงานผลการสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ ประเทศไทย ๒๕๖๒ ๑.๒ รายงานผลการสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ ประเทศไทย ๒๕๖๓ ๒. คู่มือใช้งานระบบ มี ๔ รายการ ๒.๑ คู่มือการใช้งานโปรแกรม POPMAP ๒.๒ แบบสำรวจสถานบริการที่เฝ้าระวัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ๒.๓ คู่มือแนวทางการสำรวจบริการทางเพศ ๒๕๕๐ ๒.๔ คู่มือเทคนิคการสำรวจจำนวนผู้ให้บริการทางเพศในแหล่งบริการ
7. หน้าข้อมูลผู้ใช้งานระบบ แสดงรายละเอียดข้อมูลผู้ใช้งานระบบ	หน้าข้อมูลผู้ใช้งานระบบ แสดงรายละเอียดข้อมูลผู้ใช้งานระบบ

ขั้นตอน	https://popmaps.ddc.moph.go.th																
8. หน้าแก้ไขข้อมูล สามารถแก้ไขข้อมูลเบื้องต้นได้	หน้าแก้ไขข้อมูล สามารถแก้ไขข้อมูลเบื้องต้นได้																
9. การบันทึกข้อมูลผลการสำรวจสถานบริการ สถานบันเทิง และพนักงานบริการ	การบันทึกข้อมูลผลการสำรวจแหล่งบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ สำรวจข้อมูลผ่านเว็บไซต์ Popmaps https://popmaps.ddc.moph.go.th																
10. เรียกดูรายงานการสำรวจฯ ได้ดังภาพ	รายงานสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ <table><tr><th>รายงาน</th><th>หน่วยงานที่บันทึก/สสจ.</th><th>สคร.</th><th>ส่วนกลาง</th></tr><tr><td>1.รายงานสรุปตามหน่วยงาน</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>2.รายงานสรุปตามประเภท</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>3.รายงานสรุปรายสถานบริการ</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> ที่มาของรูป: https://www.shutterstock.com/image-icons/created-by-Uhiconlabs created by Uhiconlabs , created by Roundcons	รายงาน	หน่วยงานที่บันทึก/สสจ.	สคร.	ส่วนกลาง	1.รายงานสรุปตามหน่วยงาน				2.รายงานสรุปตามประเภท				3.รายงานสรุปรายสถานบริการ			
รายงาน	หน่วยงานที่บันทึก/สสจ.	สคร.	ส่วนกลาง														
1.รายงานสรุปตามหน่วยงาน																	
2.รายงานสรุปตามประเภท																	
3.รายงานสรุปรายสถานบริการ																	

ขั้นตอน

<https://popmaps.ddc.moph.go.th>

POP MAP

รายงานสรุปตามหน่วยงาน

หน้าแรก / รายงาน / รายงานสรุปตามหน่วยงาน

รายงานสรุปตามหน่วยงาน

ปี: 2563 เขต: จังหวัด ประเทศ/สถาน: จังหวัด ค้นหา

ดาวน์โหลดข้อมูล

ปี	เขต	จังหวัด	หน่วยงาน	จำนวน แห่ง	Male(คน)	MaleDW	MSM(คน)	MSMDW	TG(คน)	TGSDW	FEMALE(คน)	FSW	พนักงาน ค้าปลีก	SW
2020				2	0	0	0	0	0	0	20	20	20	20
2020				3	1	0	0	0	0	0	5	0	6	0
2020				1	2	0	0	0	0	0	3	0	5	0
2020				9	33	0	0	0	0	0	33	0	66	0
2020				1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
2020				25	26	0	1	0	0	0	58	0	85	0
2020				7	3	0	0	0	0	0	6	0	9	0

POP MAP

รายงานสรุปตามประเภท

หน้าแรก / รายงาน / รายงานสรุปตามประเภท

รายงานสรุปตามประเภท

ปี: 2563 เขต: จังหวัด ค้นหา

ดาวน์โหลดข้อมูล

เขต	ประเภทสถานบริการ	จำนวน แห่ง	Male(คน)	MaleDW	MSM(คน)	MSMDW	TG(คน)	TGSDW	FEMALE(คน)	FSW	พนักงาน ค้าปลีก	SW
1	สถานติดยาเสพติด (ห้อง)	15	10	0	0	0	0	0	170	115	180	115
2	โรงแรม	335	939	11	53	0	1	0	1407	228	2400	239
3	บ่อน้ำร้อน	165	149	2	0	0	0	0	254	5	403	7
4	เกสต์เฮาส์	117	133	0	0	0	0	0	184	0	317	0
5	บาร์เบียร์	289	549	8	25	1	26	55	1794	1532	2394	1196
6	บาร์ค็อกเทล	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	บาร์ไนท์คลับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	บาร์ฟรังก์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

POP MAP

รายงานสรุปรายสถานบริการ

หน้าแรก / รายงาน / รายงานสรุปรายสถานบริการ

รายงานสรุปรายสถานบริการ

ปี: 2563 เขต: จังหวัด ประเทศ/สถาน: จังหวัด ค้นหา

ดาวน์โหลดข้อมูล

ปี	เขต	ชื่อสถานบริการ	ประเภทสถานบริการ	Male(คน)	MaleDW	MSM(คน)	MSMDW	TG(คน)	TGSDW	FEMALE(คน)	FSW
2020			คาราโอเกะ	0	0	0	0	0	0	20	20
2020			บ่อน้ำร้อน	1	0	0	0	0	0	5	0
2020			นวดแผนโบราณ / สปา	2	0	0	0	0	0	3	0
2020			คาราโอเกะ	33	0	0	0	0	0	33	0
2020			ร้านเสริมสวย	0	0	0	0	1	0	0	0
2020			โรงแรม	26	0	1	0	0	0	58	0
2020			ร้านอาหาร/สถานบริการ	3	0	0	0	0	0	6	0
2020			คาราโอเกะ	0	0	0	0	0	0	34	0
2020			คาเฟ่	5	0	0	0	0	0	17	13

หมายเหตุ: หากมีข้อสงสัย สามารถติดต่อสอบถามเรื่องการใช้งานโปรแกรม POPMAPS ได้ที่
 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีระบบข้อมูล กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค
 โทรศัพท์ 02 5903828

- นายสมารถ พันธุ์เพชร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ อีเมล: samart4epmu@gmail.com
- นายพีระพล โคตรเสนา โปรแกรมเมอร์ อีเมล: peerapon2738@gmail.com

ภาคผนวก 3

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและ
พนักงานบริการทางเพศ (ปี พ.ศ. 2567)

คำสั่งกรมควบคุมโรค

ที่ กค๕๖/๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและพนักงานบริการทางเพศ

ด้วยกรมควบคุมโรค โดยกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้ดำเนินการจัดทำนโยบาย มาตรการ และแนวทางปฏิบัติด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ขึ้น ซึ่งผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติแล้วนั้น ซึ่งภายใต้มาตรการที่ ๑ เร่งรัดการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบผสมผสานให้ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมาย มาตรการย่อยที่ ๑.๑ เร่งรัดและส่งเสริมการเข้าถึงถุงยางอนามัย บริการป้องกันและตรวจคัดกรองในกลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยมีการบูรณาการร่วมกับงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมาตรการย่อยที่ ๑.๒ ขยายบริการป้องกันเชิงรุกในกลุ่มพนักงานบริการในสื่อสังคมออนไลน์ ให้เข้าถึงบริการสุขภาพที่รอบด้านและเข้าสู่บริการตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย

เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ครอบคลุมทุกกลุ่มประชากร โดยเฉพาะในกลุ่มพนักงานบริการทางเพศ จึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและพนักงานบริการทางเพศ เพื่อให้การดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมควบคุมโรค จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายธงชัย กิริติหัตถยากร อธิบดีกรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๒ นายนิติ เทตานุรักษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๓ นางนุชบัน เชื้ออินทร์ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๔ นางสาวชีวันนัท เลิศพิริยสุวัฒน์ รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค และผู้อำนวยการกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
๑.๕ นางรพีพรรณ โพธิ์ทอง รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๖ นายอนุพงศ์ ชิตวรการ ข้าราชการบำนาญ	ที่ปรึกษา

๑.๗	นางสาวอังคณา เจริญวัฒนาโชคชัย ข้าราชการบำนาญ	ที่ปรึกษา
๑.๘	นายวิวัฒน์ โรจนพิทยากร นักวิชาการอิสระ	ที่ปรึกษา
๑.๙	นางสาวสุชาดา เจียมศิริ รองผู้อำนวยการกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	ประธานคณะทำงาน
๑.๑๐	นางสาวรสพร กิตติเยวมาลย์ นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	รองประธานคณะทำงาน
๑.๑๑	นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาค นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๑๒	นางสาวปภาณิจ สวงโท นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๑๓	นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณีการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๑๔	นายสามารถ พันธุ์เพชร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๑๕	นายกรกฎ ดวงผาสุข นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๑๖	นายอนุภาพ พ่วงสร้อย พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๑๗	นายฐิติพงษ์ ยิ่งยง นายแพทย์ชำนาญการ กองระบาดวิทยา	คณะทำงาน
๑.๑๘	นางสาวชนิษฐา ภูบัว นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองระบาดวิทยา	คณะทำงาน
๑.๑๙	นายวัชรพล สีนอ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองระบาดวิทยา	คณะทำงาน

๑๒๐	นางสาวสิริพร มนฤทธิ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ จังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
๑๒๑	นางสาวชนิสรา ชูวะคำ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ จังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
๑๒๒	นางผ่องศรี สืบท้วม พยาบาลเทคนิคชำนาญงาน สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๑ จังหวัดนครศรีธรรมราช	คณะทำงาน
๑๒๓	นายสุภกฤต ธนาจิระศักดิ์ นายแพทย์ชำนาญการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๑ จังหวัดนครศรีธรรมราช	คณะทำงาน
๑๒๔	นางนงลักษณ์ สมจิตต์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา	คณะทำงาน
๑๒๕	นางกนกรัตน์ เลิศไตรภพ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๒๖	นางนวรรตน์ ภาคพานิชย์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓ บางซื่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๒๗	นายมนัส ไพศาลบรรศรี นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๒๘	คุณธีรศักดิ์ ประสานพิม สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๒๙	คุณเด่นชัย ศรีกรรทอง มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ	คณะทำงาน
๑๓๐	คุณณรรศ อีภาพพงศ์พันธ์ มูลนิธิรักษ์ไทย	คณะทำงาน
๑๓๑	คุณริน่า จันทร์อานวยสุข สถาบันเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมด้านเอชไอวี	คณะทำงาน
๑๓๒	คุณจิรณัฐ หิรัญปวรทิพย์ มูลนิธิซิสเตอร์	คณะทำงาน
๑๓๓	คุณชูวิทย์ ทองใบ องค์กรพิงคัมมั้งก็ความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี	คณะทำงาน

๑.๓๔	นางสาวกชพร ประทีปแก้ว นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี	คณะทำงาน
๑.๓๕	นายวัชรินทร์ ทองดี นักทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี	คณะทำงาน
๑.๓๖	นางสาวสมจิตต์ บัวบาน นักวิชาการสถิติชำนาญการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑.๓๗	นายสมยศ เจริญสุข นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๘	นางสาวนพทัย คงทน นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๙	นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทบทวน รวบรวมข้อมูลเพื่อทบทวนเอกสารทางวิชาการ ประเมินคุณภาพ และความน่าเชื่อถือของเอกสารที่เกี่ยวข้อง

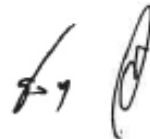
๒.๒ กำหนดขอบเขต กรอบของเนื้อหา (ร่าง) แนวทางการสำรวจแหล่งบริการ และพนักงานบริการทางเพศ

๒.๓ ให้ข้อเสนอแนะ ต่อการพัฒนาเนื้อหา และวางแผนการถ่ายทอดแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและพนักงานบริการทางเพศ รวมทั้งกำกับติดตามและประเมินผลการนำไปใช้

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธงชัย กิตติทัตถยากร)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

ภาคผนวก 4

การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี
ในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในสถานบริการ

(Bio-Behavioral Survey among Venue Female Sex Worker Surveillance System:
BBS Venue FSW)

1. ความเป็นมา

ประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จจากการรับมือกับปัญหาการติดเชื้อเอชไอวีที่แพร่ระบาดอย่างมาก ในช่วงปี พ.ศ. 2533 – 2543 และได้มีการพัฒนาเฝ้าระวังประจำปี เพื่อติดตามกลุ่มประชากรสำคัญที่จะทำให้ การติดเชื้อเอชไอวีแพร่ระบาด รวมทั้งได้มีการร่วมมือดำเนินงานด้านเอชไอวีอย่างเข้มแข็งจากหลายหน่วยงาน ในประเทศไทย เช่น นโยบายโครงการถ่วงยาอนามัย 100 เปอร์เซ็นต์ ที่ได้ทำการมุ่งเน้นที่ธุรกิจการขายบริการทางเพศ และได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างประสบความสำเร็จที่สุดในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี โดยการดำเนินงานวิเคราะห์แนวโน้มอุบัติการณ์ของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รายใหม่ (จากผู้ขายบริการทางเพศ ที่มารับบริการที่คลินิก) และหาความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี (จากการสำรวจตรวจเลือดในกลุ่มพนักงานบริการ ทางเพศ ในสถานบริการ) ซึ่งการสนับสนุนโครงการเหล่านี้ปรากฏผลสำเร็จอย่างชัดเจนและน่าชื่นชม โดยแสดงให้เห็นถึงอุบัติการณ์ของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ลดลง พร้อมกับความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีที่ลดลงด้วย

การเฝ้าระวังความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการทางเพศ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ ในการติดตามการระบาดของเชื้อเอชไอวีในประเทศ โดยเริ่มดำเนินงานเฝ้าระวังครั้งแรกในเดือนมิถุนายน ปี 2532 โดยสำนักโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค มีพื้นที่เฝ้าระวังทั้งหมด 14 จังหวัด และได้ขยายการดำเนินงานทั่วประเทศ เป็น 76 จังหวัด ในปีถัดมา ซึ่งการดำเนินงานเฝ้าระวังดังกล่าวนี้เป็นลักษณะการดำเนินงานสำรวจแบบ ภาคตัดขวาง โดยใช้วิธีการสุ่มสถานบริการแบบเป็นกลุ่ม ถึงแม้ว่าผลการเฝ้าระวังแสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอชไอวี แต่เมื่อพิจารณาโครงสร้างของการบริการสุขภาพ ผลการเฝ้าระวัง ในระบบอื่น ๆ และการสำรวจที่เฉพาะเจาะจง พบว่าลักษณะทางระบาดวิทยาของการติดเชื้อเอชไอวีอยู่ในสภาพ ที่น่ากังวลเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ด้วยพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีได้ขยายวงกว้างไปถึงกลุ่มพนักงาน บริการทางเพศที่ทำงานนอกสถานบริการอีกด้วย

จากข้อมูลผลการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร่วมกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับ การติดเชื้อเอชไอวี (Integrated Biological and Behavioral Surveillance - IBBS) ในกลุ่มพนักงานบริการ ที่ทำงานในสถานบริการ ในพื้นที่ 12 จังหวัด เปรียบเทียบ ระหว่างปี พ.ศ. 2553, 2555 และ 2557 พบว่า กลุ่มพนักงานบริการตรง และกลุ่มพนักงานบริการแฝง พบการติดเชื้อโรคหนองใน และการติดเชื้อโรคหนองในเทียม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2557 พบความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการตรงร้อยละ 1.3 พนักงาน บริการแฝงร้อยละ 1.4 ความชุกของการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคหนองในของกลุ่มพนักงานบริการตรงเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 2.4 เป็นร้อยละ 44.9 ส่วนความชุกของโรคหนองในเทียมของกลุ่มพนักงานบริการตรงเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 9.2 เป็นร้อยละ 17.7 ความชุกของการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคหนองในของกลุ่มพนักงาน บริการแฝงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.4 เป็นร้อยละ 4.2 ส่วนความชุกของโรคหนองในเทียมของกลุ่มพนักงานบริการ แฝงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.1 เป็นร้อยละ 20.0

ดังนั้น การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร่วมกับการเฝ้าระวังพฤติกรรม ที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี จะเป็นเครื่องมือและข้อมูลที่จะช่วยให้ทราบความเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยาของ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การติดเชื้อเอชไอวี และพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งลักษณะระบาดวิทยาของ ความชุกของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงาน ด้านเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ใช้ในการวางแผนควบคุม และป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มพนักงานบริการ ร่วมกับพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- 2.2 เพื่อทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวี และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มพนักงานบริการ
- 2.3 เพื่ออธิบายลักษณะทางระบาดวิทยาของการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มพนักงานบริการ
- 2.4 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผน ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเอชไอวี และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มพนักงานบริการ

3. นิยามศัพท์

- **พนักงานบริการ** (Sex worker หรือ SW) หมายถึง บุคคลที่ทำงานให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน สินจ้าง สิ่งของ หรือสินค้า เพื่อแลกกับบริการทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว รวมถึงอาจมีรายได้จากการประกอบอาชีพนี้ หรือบุคคลที่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือการกระทำอื่นใดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเพศที่ตั้งไว้ เช่น การเป็นคู่วางในการท่องเที่ยว เป็นต้น โดยการกระทำนั้นมีการรับค่าตอบแทนหรือสินจ้าง ทั้งนี้การบริการทางเพศมีได้หลายรูปแบบและแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศและชุมชน

- **พนักงานบริการหญิง** (Female sex worker หรือ FSW) หมายถึง บุคคลที่มีเพศกำเนิดเป็นหญิง และใช้วิถีชีวิตทางเพศเป็นเพศสภาพหญิงให้บริการทางเพศ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน สินจ้าง สิ่งของ หรือสินค้า เพื่อแลกกับบริการทางเพศ รวมถึงอาจมีรายได้จากการประกอบอาชีพนี้ ซึ่งบุคคลรับบริการจะเป็นเพศใดก็ได้

- **การทำงานในสถานบริการ** หมายถึง พนักงานบริการหญิงที่ให้บริการทางเพศ ที่ประกอบการขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าสามารถซื้อบริการอย่างอื่น หากจะซื้อบริการทางเพศต้องตกลงและจ่ายเงินเพิ่ม เช่น บาร์ ร้านอาหาร ไนท์คลับ เป็นต้น

พนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในสถานบริการ หญิงที่ให้บริการทางเพศโดยได้รับเงินหรือสิ่งของเป็นค่าตอบแทน ไม่รวมกลุ่มพนักงานบริการที่ไม่สังกัดสถานบริการ และพนักงานบริการอิสระ (Non-venue based)

- **พนักงานบริการที่ทำงานในสถานบริการตรง** หมายถึง หญิงที่ประกอบการขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าเข้าไปและชำระเงินแล้วจะได้รับบริการทางเพศรวมอยู่ในนั้นเลย

- **พนักงานบริการที่ทำงานในสถานบริการแฝง** หมายถึง หญิงที่ประกอบการขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าสามารถซื้อบริการอย่างอื่น หากจะซื้อบริการทางเพศต้องตกลงและจ่ายเงินเพิ่ม เช่น บาร์ ร้านอาหาร ไนท์คลับ เป็นต้น

4. วิธีการดำเนินงาน

การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร่วมกับพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ใช้วิธีการสำรวจซ้ำ (Repeated survey) ในประชากรกลุ่มเดิม (Same dynamic population)

4.1 ประชากรที่เฝ้าระวัง

พนักงานบริการตรงและแฝง **ทุกราย** ที่ทำงานอยู่ในสถานบริการ ในพื้นที่ 13 จังหวัด ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงตุลาคม

4.2 การคำนวณขนาดตัวอย่าง

จำนวนตัวอย่างสำหรับการเฝ้าระวังที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการติดตามข้อมูลในระดับจังหวัดนั้นสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$n = \frac{Z^2 PQ}{d^2}$$

Z = ค่ามาตรฐานจากตาราง Z ที่ระดับ Type I Error ที่ α

กำหนด $\alpha = 0.05$ (Z จะเท่ากับ 1.96)

P = สัดส่วนที่คาดว่าจะพบในประชากร ในที่นี้หมายถึง Prevalence ของประชากรในแต่ละพื้นที่

Q = 1 – P

d = ช่วงกว้างของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้โดยมีหน่วยการวัดเดียวกับค่า p

ตัวอย่างการคำนวณ จังหวัดชลบุรี มีความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศตรงร้อยละ 18.5 ดังนั้น P = 0.185, Q = 0.815 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนจากการคาดประมาณ d = 0.05 จะได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 231.68 คน แสดงว่า จังหวัดชลบุรีควรดำเนินการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรหญิงขายบริการทางเพศ จำนวนอย่างน้อย 232 คน

4.3 การเลือกตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่เหมือนกัน โดยคำนวณแยกพนักงานบริการตรงกับแฝงแบ่งเป็น 3 กรณีดังนี้

กรณีที่ 1 จังหวัดมีพนักงานบริการในอำเภอใดอำเภอหนึ่ง มากกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

1.1 ให้เลือกทำการเฝ้าระวังในอำเภอ ที่มีจำนวนพนักงานบริการมากที่สุดเพียงอำเภอเดียว

1.2 ให้จัดทำบัญชีรายชื่อสถานบริการทั้งหมด ที่มีอยู่อำเภอที่จะทำการเฝ้าระวังจำแนกตามประเภทสถานบริการ (ตรงและแฝง) พร้อมทั้งระบุจำนวนหญิงขายบริการที่ทำงานอยู่ในสถานบริการแต่ละแห่ง

1.3 ทำสลากสำหรับใช้ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อคัดเลือกสถานบริการ โดยเขียนชื่อสถานบริการลงในกระดาษ 1 ใบต่อ 1 สถานบริการ แล้วให้นำรายชื่อสถานบริการทั้งหมดไปใส่ในกล่องโดยให้แยกสลากเป็น 2 กล่อง สถานบริการตรง 1 กล่อง และสถานบริการแฝง 1 กล่อง

1.4 จับสลากดังกล่าวขึ้นมาครั้งละ 1 ใบ พร้อมทั้งจดจำนวนพนักงานบริการในสถานบริการที่ถูกเลือกไว้ ให้ทำการสุ่มเลือกสถานบริการต่อไปจนกระทั่งเลือกหญิงขายบริการทางเพศตรงและหญิงขายบริการทางเพศแฝงได้ตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

1.5 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากพนักงานบริการทุกรายที่ทำงานอยู่ในสถานบริการที่สุ่มเลือกได้

กรณีที่ 2 จังหวัดไม่มีอำเภอใด ที่มีจำนวนพนักงานบริการมากกว่าจำนวนขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

2.1 ให้ดำเนินการเก็บข้อมูลในอำเภอ ที่มีจำนวนหญิงขายบริการทางเพศมากที่สุดก่อนแล้ว จึงเลือกอำเภออื่น ๆ เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จนกว่าจะได้จำนวนตัวอย่างครบตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

2.2 ในการคัดเลือกอำเภออื่นมาเพื่อการเฝ้าระวัง โดยแนะนำให้จังหวัดคัดเลือกอำเภอที่คิดว่า มีปัญหาของการแพร่ระบาดในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศมากที่สุดเข้ามาเพื่อทำการเฝ้าระวังก่อน

2.3 ในกรณีที่ต้องทำการสุ่มเลือกสถานบริการในอำเภอใด ๆ ให้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่าง ตามข้อ 1.1 - 1.5 ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

กรณีที่ 3 จังหวัดมีขนาดตัวอย่าง น้อยกว่าจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ ให้ดำเนินการเก็บข้อมูลเฝ้าระวังในหญิงขายบริการทางเพศทุกคนโดยไม่ต้องทำการสุ่ม

4.4 ขั้นตอนการจัดทีมงาน

4.4.1 แบ่งทีมงานที่ประกอบด้วยหัวหน้าทีม 1 คน และทีมงาน 2 ส่วน ได้แก่

- ทีมเก็บตัวอย่างเลือด ทำหน้าที่เจาะเลือด ตรวจเลือด และลงผลการตรวจตามแบบบันทึกที่จัดไว้
- ทีมเก็บรวบรวมข้อมูล ทำหน้าที่คัดกรอง สอบถาม และเก็บข้อมูลเฝ้าระวังพฤติกรรมผ่านแบบสอบถาม

ในรูปแบบกระดาษ

4.4.2 ชี้แจงการเฝ้าระวังโดยหัวหน้าทีม และแบ่งกลุ่ม

- หัวหน้าทีมแจกแผ่นพับแนะนำโครงการ ชี้แจงวัตถุประสงค์การเฝ้าระวัง และชี้แจงขั้นตอนการสำรวจ การเก็บข้อมูล การตรวจทางห้องปฏิบัติการหาการติดเชื้อเอชไอวี ซีฟิลิส และไวรัสตับอักเสบบี พร้อมทั้งให้คำปรึกษาเบื้องต้นถึงข้อดี ข้อเสียของการตรวจทางห้องปฏิบัติการ สรุปเนื้อหาที่ใช้ในการขั้นตอนการชี้แจงกลุ่มหรือรายบุคคลในการเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวัง

- ขอคำยินยอมในการเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังโดยทำการเซ็นลงนามในใบยินยอมด้วยด้วยความสมัครใจ พร้อมชี้แจงว่าการดำเนินงานสำรวจเป็นไปด้วยความสมัครใจ พนักงานบริการมีสิทธิปฏิเสธในแต่ละขั้นตอน ให้เจ้าหน้าที่ติดสติ๊กเกอร์อาสาสมัคร 1 ชั้นที่ใบยินยอมด้วยด้วยความสมัครใจ เจ้าหน้าที่เซ็นเป็นพยานในใบยินยอมด้วยด้วยความสมัครใจ (เจ้าหน้าที่เก็บใบยินยอมด้วยด้วยความสมัครใจที่เป็นสีขาวไว้เป็นเอกสารสำหรับการสรุปการดำเนินงาน 1 ฉบับ และใบยินยอมด้วยด้วยความสมัครใจที่เป็นสีชมพูมอบให้กับพนักงานบริการเพื่อเป็นหลักฐาน 1 ฉบับ) และเซ็นรับรองที่แบบบันทึกการทำงานในพื้นที่

- เจ้าหน้าที่แจกแบบบันทึกการทำงานในพื้นที่ และสติ๊กเกอร์อาสาสมัคร ให้กับพนักงานบริการคนละ 1 ชุด
- ชี้แจงให้พนักงานบริการไปตอบแบบสอบถาม และเจาะเลือดตามจุดที่ให้บริการ
- ในกรณีที่สถานบริการมีพนักงานบริการมากกว่า 15 คน หัวหน้าทีมอาจพิจารณาแบ่งพนักงาน

บริการออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มแรก ดำเนินงานตอบแบบสอบถาม กับทีมเก็บรวบรวมข้อมูล
- กลุ่มสอง ที่เหลือทั้งหมดไปเจาะเลือด กับทีมเก็บตัวอย่างเลือด

4.5 ขั้นตอนการดำเนินงานของทีมเก็บรวบรวมข้อมูล

- เตรียมอุปกรณ์ และสถานที่สำหรับทำแบบสอบถาม
- พื้นที่ใช้กระดาษในการตอบแบบสอบถาม ให้เจ้าหน้าที่ติดสติ๊กเกอร์อาสาสมัคร 1 ชั้นที่

แบบสอบถามในรูปแบบกระดาษ

- กรณีมีปัญหาเรื่องสายตาหรือการอ่าน เจ้าหน้าที่สามารถช่วยบันทึกข้อมูลแทนได้
- คอยช่วยเหลือจนตอบคำถามเสร็จ และตรวจสอบความครบถ้วนก่อนเก็บแบบสอบถามจากพนักงานบริการ
- เมื่อสิ้นสุดกระบวนการทั้งหมด เจ้าหน้าที่เซ็นรับรองที่แบบบันทึกการทำงานในพื้นที่
- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบที่แบบบันทึกการทำงานในพื้นที่ ว่าพนักงานบริการได้ผ่านขั้นตอนครบ

ทุกกระบวนการ (เจาะเลือด และเก็บข้อมูล) แล้วหรือไม่ ถ้ายังไม่ผ่านให้ส่งต่อไปที่จุดนั้น

4.6 ขั้นตอนการดำเนินงานของทีมเก็บตัวอย่างเลือด

- เตรียมอุปกรณ์ และสถานที่สำหรับการเจาะเลือด
- ก่อนเจาะเลือด เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสติ๊กเกอร์อาสาสมัคร ว่าตรงกับที่หลอดเลือดหรือไม่
- เจ้าหน้าที่ทำการเจาะเลือด และตรวจหาการติดเชื้อตามชุดตรวจที่จัดเตรียมไว้
- เมื่อเจาะเลือดเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่เซ็นรับรองที่แบบบันทึกการทำงานในพื้นที่

- ตรวจสอบที่แบบบันทึกการทำงานในพื้นที่ ว่าพนักงานบริการได้ผ่านขั้นตอนเก็บข้อมูลแล้วหรือไม่ ถ้ายังไม่ผ่านให้ส่งต่อทีมเก็บรวบรวมข้อมูล
- เมื่อทราบผลการตรวจเลือดเอชไอวีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการลงแบบบันทึกผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ และลงในโปรแกรมบันทึกข้อมูลออนไลน์ รวมถึงให้คำแนะนำการเข้าสู่กระบวนการรักษาและการปฏิบัติตัว เพื่อป้องกันการแพร่โรค

5. พื้นที่เฝ้าระวัง

เพื่อมีการกระจายของพื้นที่เฝ้าระวังอย่างทั่วถึง จึงกำหนดให้สุ่มเลือกพื้นที่ในแต่ละเขตสุขภาพ ซึ่งการสุ่มเลือกจังหวัดใช้วิธี Simple random sampling รวม 13 จังหวัด (โดยสุ่มจากจังหวัดที่ดำเนินการเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่) ได้พื้นที่ดำเนินการดังนี้

เชียงใหม่	ชลบุรี	นครราชสีมา	กรุงเทพมหานคร
นนทบุรี	ระยอง	ศรีสะเกษ	
พระนครศรีอยุธยา	ขอนแก่น	พังงา	
ประจวบคีรีขันธ์	อุดรธานี	ภูเก็ต	

6. การเก็บข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์

ผลการเฝ้าระวังจะแสดงข้อมูลในลักษณะเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มประชากรพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในและนอกสถานบริการ รวมถึงความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และแสดงข้อมูลการวิเคราะห์เชิงอนุมาน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีกับการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงโครงการเฝ้าระวังฯ ป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ ซึ่งการหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานบริการหญิงและตรวจหาว่ามีจำนวนผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นเท่าไรในปัจจุบัน การสำรวจนี้จะช่วยในการพัฒนาวิธีป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มพนักงานบริการหญิงต่อไป

นอกจากนี้การเฝ้าระวังต้องอาศัยข้อมูลสนับสนุนในด้านอื่น ๆ เช่น ข้อมูลประเภทและจำนวนของสถานบริการจากการสำรวจของพื้นที่จะเป็นตัวช่วยในการดำเนินงานเฝ้าระวังในกลุ่มประชากรพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในและนอกสถานบริการ ทำให้ทราบความหลากหลายของรูปแบบขายบริการทางเพศที่ให้ตรงกับปัจจุบัน ในบริบทของพื้นที่ นำข้อมูลมาใช้พิจารณาในการหาตัวตั้งต้น สำหรับเริ่มดำเนินงานเฝ้าระวังฯ และช่วยในการค้นหาการเชื่อมโยงของรูปแบบการขายบริการทางสังคมในกลุ่มพนักงานขายบริการทางเพศกับหน่วยบริการและการเข้าถึงโครงการป้องกันควบคุมปัญหาเอดส์

7.งบประมาณสนับสนุน

ในปี พ.ศ. 2565 ได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเฝ้าระวังฯ จากกองทุนโลก (Global Fund) โดยค่าใช้จ่ายในการเก็บและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม สำหรับการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร่วมกับพฤติกรรมสัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีกลุ่มพนักงานบริการหญิง ในสถานบริการประกอบด้วย

- ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ภาคสนามในการจัดเก็บข้อมูลเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี
- ค่าตอบแทนอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา เอกสารและเครื่องมือ ที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลภาคสนาม

*ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการ รวมอยู่ในค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ภาคสนาม และชุดตรวจเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลก (Global Fund)

*****

ภาคผนวก 5

การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี
ในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานนอกสถานบริการ

(Bio-Behavioral Survey among Non-Venue Female Sex Worker Surveillance System:
BBS Non-Venue FSW)

1. ความเป็นมา

ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาเอดส์และการติดเชื้อเอชไอวีค่อนข้างมาก จากการคาดประมาณเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2553 มีคนไทยติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 1,100,000 ราย (ทั้งเด็กและผู้ใหญ่) และร้อยละ 1.4 ของประชากรอายุระหว่าง 15-49 ปี ติดเชื้อเอชไอวี โดยสาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวี ส่วนใหญ่เกิดมาจากพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี โดยในระยะแรก ๆ การระบาดของเชื้อเอชไอวีเริ่มในกลุ่มประชากรพนักงานบริการหญิงและกลุ่มทหารเกณฑ์ ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มของความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีสูงขึ้น และต่อมาการติดเชื้อเอชไอวีก็แพร่ระบาดไปในกลุ่มประชากรหญิงตั้งครรภ์ จนไปถึงกลุ่มประชากรทั่วไปติดต่อกันเป็นระลอกคลื่น

ในปัจจุบันการดำเนินงานคลินิกกามโรคและโครงการเฝ้าระวังฯ กรุงเทพมหานคร 100 เปอร์เซนต์ ได้ลดความเข้มแข็งลงอย่างมาก ส่วนหนึ่งอาจมาจากการตัดงบประมาณที่ใช้ในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและอีกส่วนหนึ่งเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างของระบบสุขภาพ จำนวนคลินิกกามโรคลดลงจาก 76 แห่งในปี 2545 เหลือเพียง 53 แห่งในปี 2547 และปี 2556 เหลือคลินิกกามโรคไม่ถึง 10 แห่ง ยิ่งไปกว่านั้นคลินิกที่เหลืออยู่มีการปฏิบัติงานในเชิงรุกน้อยมากและได้รับผลกระทบจากนโยบายลดกำลังเจ้าหน้าที่ภาคสนามลงร้อยละ 5 และนโยบายที่สนับสนุนให้เกย์ก่อนอายุราชการ ความท้าทายต่อความสำเร็จของโครงการเฝ้าระวังฯ ต่อมา คือ การเปลี่ยนแปลงธุรกิจการขายบริการทางเพศในประเทศไทย ซึ่งมีรูปแบบการขายบริการทางเพศที่ไม่ใช่ช่องเพิ่มจำนวนขึ้นทีละน้อย พร้อมกับมีการเลี้ยวไปขายบริการนอกสถานบริการ ข้อมูลจากการสำรวจประจำปีของกระทรวงสาธารณสุข คาดประมาณว่าสัดส่วนของจำนวนผู้ขายบริการทางเพศที่ไม่ใช่ช่องเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 87 ในปี 2538 เป็นร้อยละ 95 ในปี 2547 ของจำนวนพนักงานบริการหญิงทั้งหมด ในขณะที่สัดส่วนของสถานบริการที่ไม่ใช่ช่องเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 83 เป็นร้อยละ 97 แต่ไม่มีข้อมูลจำนวนของผู้ขายบริการทางเพศที่ไม่มีสถานบริการ ซึ่งหมายถึงผู้ที่ขายบริการทางเพศตามข้างถนนหรือทางเครือข่ายโทรศัพท์ และเมื่อไม่ได้ขายบริการในสถานบริการย่อมไม่ได้รับการสำรวจจากโครงการเฝ้าระวังฯ งานด้านป้องกันโรคและอาจมีความสามารถในการต่อรองกับลูกค้าได้น้อย นอกจากนั้นการได้รับการตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอและเข้าถึงถุงยางอนามัยก็น้อยกว่าด้วย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มมากขึ้น

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ในปี 2554 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมมือกับศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐ ด้านสาธารณสุข ภายใต้โครงการเฝ้าระวังฯ นำร่องนำวิธีการสุ่มแบบเครือข่าย (RDS) เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานนอกสถานบริการ เพื่อติดตามความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ใน 3 จังหวัด เชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต ผลการนำร่องพบว่าความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ใน 3 จังหวัด (เชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต) มีความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี อยู่ระหว่าง 1.4-5.0 และพบความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในจังหวัดเชียงใหม่ร้อยละ 5.0 ซึ่งสูงกว่าจังหวัดชลบุรีและภูเก็ต และมีความชุกของการติดเชื้อหนองในเทียม สูงเช่นกัน ร้อยละ 16.5 ซึ่งกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่มีรูปแบบการขายบริการทางเพศผ่านทางโทรศัพท์และนายหน้า โดยที่จังหวัดชลบุรีกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีรูปแบบการขายบริการตามสวนสาธารณะ สำหรับจังหวัดภูเก็ตกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีรูปแบบการขายบริการทางเพศอิสระตามบาร์เปียร์และผับ

การดำเนินงานเฝ้าระวังในครั้งนี้ได้มีระบบการแจ้งผลการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการส่งต่อเพื่อรักษา โดยเป็นความสมัครใจของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าร้อยละของการกลับมาฟังผลอยู่ระหว่าง 12.0-54.7 และในกลุ่มดังกล่าวของทั้ง 3 จังหวัดมีประวัติในการเข้ารับการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา อยู่ระหว่างร้อยละ 34.7-43.2 ซึ่งมีค่าต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มพนักงานบริการ ที่ทำงานในสถานบริการของจังหวัดชลบุรี ในปี 2549 และของจังหวัดเชียงใหม่และภูเก็ต ในปี 2554 การดำเนินงานเฝ้าระวังที่ใช้วิธีการสุ่มแบบเครือข่ายในครั้งนี้ เป็นการใช่วิธีการสุ่มตัวอย่างที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีรูปแบบขายบริการที่ไม่เปิดเผยตัวได้ โดยเฉพาะรูปแบบการขายบริการที่ผ่านนายหน้าหรือผ่านทางโทรศัพท์ ดังนั้น กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ขยายพื้นที่การดำเนินงานเฝ้าระวังดังกล่าว เพื่อใช้ติดตามและประเมินผลการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มดังกล่าว และนำผลลัพธ์ที่ได้ไปพัฒนาโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ในกลุ่มพนักงานบริการหญิงต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อขยายพื้นที่การเฝ้าระวังฯ โดยใช้วิธีสุ่มแบบเครือข่าย (RDS) ในการเข้าถึงกลุ่มพนักงานบริการหญิงที่ทำงานนอกสถานบริการ

2.2 เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มพนักงานบริการหญิงที่ทำงานนอกสถานบริการและประเมินพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

3. นิยามศัพท์

- **พนักงานบริการ** (Sex worker หรือ SW) หมายถึง บุคคลที่ทำงานให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน สินจ้าง สิ่งของ หรือสินค้า เพื่อแลกกับบริการทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว รวมถึงอาจมีรายได้จากการประกอบอาชีพนี้ หรือบุคคลที่ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือการกระทำอื่นใดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเพศที่ตั้งไว้ เช่น การเป็นคู่วางในการท่องเที่ยว เป็นต้น โดยการกระทำนั้นมีการรับค่าตอบแทนหรือสินจ้าง ทั้งนี้การบริการทางเพศมีได้หลายรูปแบบและแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศและชุมชน

- **พนักงานบริการหญิง** (Female sex worker หรือ FSW) หมายถึง บุคคลที่มีเพศกำเนิดเป็นหญิง และใช้วิถีชีวิตทางเพศเป็นเพศสภาพหญิงให้บริการทางเพศ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน สินจ้าง สิ่งของ หรือสินค้า เพื่อแลกกับบริการทางเพศ รวมถึงอาจมีรายได้จากการประกอบอาชีพนี้ ซึ่งบุคคลรับบริการจะเป็นเพศใดก็ได้

- **การทำงานนอกสถานบริการ** หมายถึง พนักงานบริการหญิงที่ให้บริการทางเพศแบบอิสระ ไม่บ่งบอกว่าขายบริการทางเพศหรือไม่เปิดเผยตัว ไม่มีสังกัด ไม่ขึ้นกับเจ้าของสถานบริการ โดยมีตัวอย่างรูปแบบการขายบริการ เช่น ขายบริการผ่านอินเทอร์เน็ต รูปแบบนางทางโทรศัพท์ รูปแบบขายบริการเตร็ดเตร่ริมถนน รูปแบบขายบริการบริเวณสวนสาธารณะ เป็นต้น และหรือขายบริการผ่านหรือไม่ผ่านเอเยนต์ ได้แก่ เพื่อน คนรู้จัก เป็นต้น

- **อาสาสมัคร** หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ถูกคัดเลือกเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ โดยผ่านการตอบแบบสอบถามและเก็บตัวอย่างสิ่งส่งตรวจด้วยความยินยอม

4. วิธีการดำเนินงาน

รูปแบบการดำเนินงานเป็นการสำรวจข้ามภาคตัดขวางของความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง โดยจะเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจหาเชื้อเอชไอวี (โดยวิธี Immunochromatography และถ้าผลการตรวจด้วย Immunochromatography เป็นบวกจะดำเนินการตรวจด้วยอีก 2 วิธีที่แตกต่างกันเพื่อยืนยันผล) เก็บปัสสาวะเพื่อตรวจหาเชื้อหนองใน และหนองในเทียม ด้วยวิธี

Real Time PCR และใช้วิธีการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กฝ่ามือ (Palmtop Assisted Self Interview - PASI) เพื่อเก็บข้อมูลด้านประชากรและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

4.1 ประชากรที่เฝ้าระวัง

4.1.1 พนักงานบริการหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และไม่เกิน 60 ปี

4.1.2 ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา (นับย้อนจากวันที่คัดเลือก) เคยมีรูปแบบการซื้อขายบริการทางเพศแบบอิสระ ไม่ขึ้นกับเจ้าของสถานบริการทางเพศ โดยผ่านเอเยนต์หรือไม่ผ่านเอเยนต์ ขายบริการตามถนนสี่แยก ศูนย์การค้า สวนสาธารณะ ทางโทรศัพท์ หรือทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4.2 การคำนวณขนาดตัวอย่าง

กลุ่มพนักงานบริการหญิง โดยคำนวณขนาดตัวอย่างตามสูตรสำหรับกลุ่มประชากรที่เข้าถึงยากที่สุดแบบเครือข่าย ดังนี้

$$n = D \frac{\left[Z_{1-\alpha} \sqrt{2\bar{P}(1-\bar{P})} + Z_{1-\beta} \sqrt{P_1(1-P_1) + P_2(1-P_2)} \right]^2}{(P_2 - P_1)^2}$$

สำหรับการสุ่มแบบเครือข่าย จะกำหนดให้ค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการสุ่ม ($D = \text{Design Effect}$) = 2.0

P_1 = ค่าสัดส่วนที่คาดว่าจะพบในการสุ่มตัวอย่างที่เป็นลักษณะแบบลูกโซ่ เช่น สัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยกับลูกค้าคนล่าสุดของพนักงานบริการหญิงที่ทำงานนอกสถานบริการ ในที่นี่จะใช้ค่าสัดส่วนเท่ากับ 0.50 เพราะค่านี้เป็นค่าสัดส่วนที่มีความแปรปรวนมากที่สุดที่จะได้ขนาดของตัวอย่างมากที่สุด ซึ่งเป็นสัดส่วนกันโดยตรง

P_2 = ผลความแตกต่างของสัดส่วนที่เกิดขึ้นระหว่างการสุ่มแบบเครือข่ายที่สามารถเกิดขึ้นได้ในกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี่กำหนดให้มีค่าความแตกต่างของสัดส่วนเท่ากับ 15% ดังนั้นค่า $P_2 = 65\%$

$\bar{P} = (P_1 + P_2)/2$ โดยมีค่า $\alpha = 0.05$

ค่าเพาเวอร์ทางสถิติ $\text{Power } (1-\beta) = 0.80$

$$n = 2 \left[1.645 \sqrt{2(0.575)(0.425)} + 0.84 \sqrt{(0.5)(0.5) + (0.65)(0.35)} \right]^2 / (0.65 - 0.5)^2$$

$$n = 2 \left[(1.15 + 0.58054)^2 / 0.0225 \right] = 266.18$$

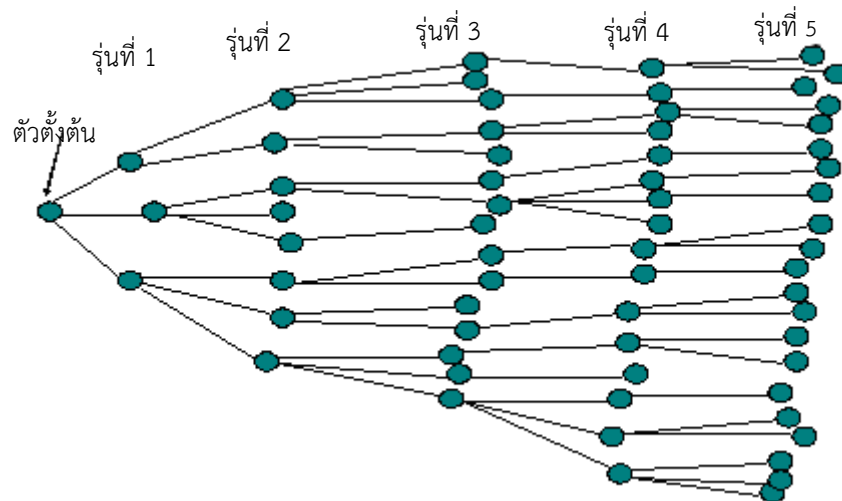
ดังนั้นจะได้ขนาดตัวอย่างกลุ่มพนักงานบริการหญิง 267 คนต่อจังหวัด ประเมินว่าอาจจะมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ น้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ 5 เนื่องจากความผิดพลาดจากการเช็คซ้ำของผู้เข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ จากการบันทึกรหัสโดยไม่ใช้เครื่องยิงบาร์โค้ด กรณีที่คู่มือผิดกติกา ตัวเลขไม่ชัด (Human error) หรือการสูญเสียสิ่งส่งตรวจจากความผิดพลาดของระบบการขนส่ง จึงต้องการขนาดตัวอย่างกลุ่มพนักงานบริการหญิงจำนวน 280 คนต่อจังหวัด

4.3 การเลือกตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้เทคนิคสุ่มแบบเครือข่าย Respondent Driven Sampling (RDS) โดยตัวตั้งต้นจะผ่านขั้นตอนสัมภาษณ์และเก็บสิ่งส่งตรวจ และแต่ละคนจะได้รับคู่มือ 3 ใบ เพื่อนำคู่มือไปแจกให้กับเพื่อน เพื่อนที่ได้รับคู่มือจากตัวตั้งต้นจะเป็นรุ่นที่ 1 โดยมีข้อกำหนดว่า “ให้ช่วยแจกคู่มือ ให้กับเพื่อนที่มีคุณสมบัติคล้ายกับคุณ และมีประสบการณ์การขายบริการทางเพศที่เป็นแบบอิสระ ใน 1 เดือนที่ผ่านมา โดยคุณรู้จักชื่อเพื่อน

และเพื่อนก็รู้จักคุณด้วย” เมื่อเพื่อนผ่านขั้นตอนสัมภาษณ์และเก็บสิ่งส่งตรวจแล้วจะถือว่ารุ่นที่ 1 เสร็จสมบูรณ์ ในทำนองเดียวกันผู้เข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ รุ่นที่ 1 ก็จะได้รับคู่มือคนละ 3 ใบ เพื่อคัดเลือกเพื่อนรุ่นต่อไป เข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ ดังรูปที่ 1

ภาพที่ 3 รูปแบบของการสำรวจด้วยวิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่

วิธีสุ่มแบบเครือข่าย (RDS) ในตัวตั้งต้นไม่ถือว่าการสุ่มเลือกตัวอย่าง แต่รุ่นหลังจากนั้นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จะเป็นอิสระจากรุ่นแรก กลุ่มตัวอย่างจะจบลงก็ต่อเมื่อขนาดของกลุ่มตัวอย่างบรรลุเป้าหมายและมีสัดส่วน คงที่ ที่เป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย โดยปกติแล้วจะมีอย่างน้อยที่สุด 4-6 รุ่น สัดส่วนคงที่นี้ เรียกว่า จุดสมดุล โดยประเมินได้จากการติดตามดูการแกว่งของตัวแปรต่าง ๆ เช่น อายุ การติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น ในรุ่นต่อรุ่นในช่วงที่ทำการสำรวจ ถ้าการแกว่งมีน้อยกว่าระดับที่ตั้งไว้ ไม่เกินร้อยละ 2 จะถือว่าได้ถึงจุดสมดุลของ ตัวแปรเหล่านั้น

4.4 ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่

4.4.1 ทบทวนสถานที่จากข้อมูลสำรวจสถานบริการทางเพศประจำปีและอัตราการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แยกตามอำเภอของปีนั้น ๆ เพื่อค้นหาขนาดของปัญหาและพื้นที่ที่คาดว่าจะ มีกลุ่มเป้าหมาย

4.4.2 ประชุมบุคคลผู้เกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์ในการเข้าถึง การให้ความรู้สุขภาพ การออกเยี่ยม ในกลุ่มพนักงานขายบริการทางเพศทั้งภาครัฐและเอกชน ในพื้นที่ที่มีอัตราการติดเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์สูงหรือในพื้นที่ที่มีจำนวนพนักงานบริการหญิงมาก เช่น ตัวแทนในชุมชน เจ้าหน้าที่ภาคสนาม สาธารณสุข องค์กรอิสระที่ทำงานกับกลุ่มพนักงานบริการหญิง เจ้าของสถานบริการทางเพศ เจ้าของสถานเสริมความงาม เจ้าของร้านสปา แกนนำกลุ่มประชากรพิเศษ เช่น ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พนักงานบริการหญิง แกนนำ เยาวชน เป็นต้น เพื่อวางแผนหาวิธีการค้นหาและวิธีเข้าถึงกลุ่มพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในและนอก สถานบริการ

- แต่งตั้งหัวหน้าทีม จัดทีมงาน กำหนดบทบาทหน้าที่
- จัดตารางเวลาในการลงพื้นที่ค้นหากลุ่มเป้าหมาย หรือตารางนัดหมายนายหน้า ให้สอดคล้องกับ

รูปแบบการขายบริการในพื้นที่นั้น ๆ

4.4.3 ลงพื้นที่ตามตารางเวลา โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

- ใช้เทคนิคการเข้าหากกลุ่มเป้าหมาย สัมภาษณ์เป้าหมายเพื่อประเมิน ลักษณะความหลากหลาย ของรูปแบบขายบริการทางเพศในพื้นที่ ลักษณะการเชื่อมโยงเครือข่ายของรูปแบบการขายบริการต่าง ๆ ในกลุ่ม พนักงานบริการทางเพศ

- พิจารณาให้เป็นตัวตั้งต้น โดยคำนึงถึงการมีเครือข่ายกับบุคคลที่ทำงานบริการทางเพศอย่างกว้างขวาง มีความสามารถในการคัดเลือกเพื่อนได้ สามารถแจกคูปองได้ทั้งสามใบ เป็นคนที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อนยอมรับ และสามารถโน้มน้าวคนได้ดี

- พิจารณาเลือกสถานที่ดำเนินโครงการเฝ้าระวังฯ

4.4.4 รวบรวมแบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปลักษณะรูปแบบการขายบริการในพื้นที่ และสรุปตัวตั้งต้นและสถานที่การดำเนินงานเฝ้าระวัง โดยสถานที่ที่ใช้ดำเนินงานเฝ้าระวังฯ

4.5 ขั้นตอนการดำเนินงานของทีมเก็บรวบรวมข้อมูล

- หัวหน้างานนัดวันและเวลาให้ตัวตั้งต้นมาที่สถานที่ดำเนินงาน
- หัวหน้างานชี้แจงให้ตัวตั้งต้นทราบถึงบทบาทการเป็นตัวตั้งต้น
- เจ้าหน้าที่ภาคสนามสัมภาษณ์และเก็บสิ่งส่งตรวจในตัวตั้งต้น แจกคูปอง 3 ใบเพื่อให้ตัวตั้งต้นคัดเลือกเพื่อนมาเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ และจ่ายค่าตอบแทนครั้งที่หนึ่ง
- เมื่อเพื่อนหรือกลุ่มตัวอย่างมาเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ เจ้าหน้าที่ภาคสนามจะทำการตรวจสอบว่าเป็นคูปองตรวจสอบสุขภาพหรือไม่ เลย์วันหมดอายุหรือไม่ เห็นหมายเลขคูปองชัดเจนหรือไม่
- ถ้าเป็นคูปองที่ถูกต้องสมบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างจะถูกเจ้าหน้าที่ภาคสนามคัดกรองว่ากลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติครบถ้วนของการเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ หรือไม่
- ถ้ากลุ่มตัวอย่างผ่านเกณฑ์การคัดกรองแล้ว เจ้าหน้าที่ภาคสนามจะชี้แจงเอกสารรายละเอียดของโครงการเฝ้าระวังฯ และขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง
- เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ เจ้าหน้าที่ภาคสนามจะให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดมือถือหรือสัมภาษณ์ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านหนังสือได้
- เมื่อกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้นการตอบแบบสอบถาม เจ้าหน้าที่ภาคสนามจะตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

4.6 ขั้นตอนการดำเนินงานของทีมเก็บตัวอย่างเลือด

- เจ้าหน้าที่ภาคสนามเจาะเลือดและให้กลุ่มตัวอย่างเก็บปัสสาวะ กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการปรึกษาก่อนเก็บสิ่งส่งตรวจ
- เจ้าหน้าที่ภาคสนามจะทำการตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวีด้วยการคัดกรองเบื้องต้นและส่งผลตรวจให้กับเจ้าหน้าที่ให้การศึกษา
- เจ้าหน้าที่ให้การศึกษาบอกผลตรวจเบื้องต้นและลงบันทึกในใบให้การศึกษา
- กรณีที่ผลบวก แจ้งให้อาสาสมัครนัดเข้ารับการศึกษาเจาะเลือดด้วยความสมัครใจอีกครั้งที่โรงพยาบาลด้วยการใช้สิทธิประกันสุขภาพ และถ้าผลยืนยันเป็นบวกส่งอาสาสมัครเข้ารับรักษาด้วยยาต้านไวรัสต่อไป
- ลงวันนัดให้กลับมาฟังผลตรวจการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ใบบันทึกหลังจากวันเก็บตัวอย่าง 1 อาทิตย์
- เจ้าหน้าที่ภาคสนามออกคูปอง 3 ใบพร้อมทั้งกำหนดหมายเลขบนคูปองทั้ง 3 ใบจ่ายค่าตอบแทนครั้งที่หนึ่งให้กับกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดวิธีการแจกคูปองให้เพื่อน และเน้นย้ำการนำคูปองมาใช้สิทธิการเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ เท่านั้น
- เจ้าหน้าที่ภาคสนามนำปัสสาวะแบ่งใส่ในหลอดที่ห้องปฏิบัติการและเตรียมจัดส่งหลอดเข้าที่ส่วนกลางเพื่อตรวจหาการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่อไป

- พนักงานบริการหญิงทุกรายที่เข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ จะได้รับการตรวจหาการติดเชื้อซิฟิลิส และไวรัสตับอักเสบบี ถ้าผลการตรวจพบว่ามีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พนักงานบริการหญิงจะได้รับการส่งต่อเพื่อรับบริการดูแลรักษาโรคตามระบบปกติของรัฐต่อไป

5. พื้นที่เฝ้าระวัง

ดำเนินงานในเดือนมีนาคมถึงเดือนสิงหาคม ใน 8 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ นครราชสีมา ศรีสะเกษ ภูเก็ต และสงขลา

6. การเก็บข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์

ผลการเฝ้าระวังจะแสดงข้อมูลในลักษณะเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มประชากรพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในและนอกสถานบริการการ รวมถึงความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และแสดงข้อมูลการวิเคราะห์เชิงอนุมาน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีกับการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงโครงการเฝ้าระวังฯ ป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ ซึ่งการหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานบริการหญิงและตรวจหาว่ามีจำนวนผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นเท่าไรในปัจจุบัน การสำรวจนี้จะช่วยในการพัฒนาวิธีป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มพนักงานบริการหญิงต่อไป

นอกจากนี้การเฝ้าระวังต้องอาศัยข้อมูลสนับสนุนในด้านอื่น ๆ เช่น ข้อมูลประเภทและจำนวนของสถานบริการจากการสำรวจของพื้นที่จะเป็นตัวช่วยในการดำเนินงานเฝ้าระวังในกลุ่มประชากรพนักงานบริการหญิง ที่ทำงานในและนอกสถานบริการการ ทำให้ทราบความหลากหลายของรูปแบบขายบริการทางเพศที่ให้ตรงกับปัจจุบันในบริบทของพื้นที่ นำข้อมูลมาใช้พิจารณาในการหาตัวตั้งต้น สำหรับเริ่มดำเนินงานเฝ้าระวังฯ และช่วยในการค้นหาการเชื่อมโยงของรูปแบบการขายบริการทางสังคมในกลุ่มพนักงานขายบริการทางเพศกับหน่วยบริการ และการเข้าถึงโครงการป้องกันควบคุมปัญหาเอดส์

7. งบประมาณสนับสนุน

การดำเนินงานในอดีตจนกระทั่ง พ.ศ. 2564 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์ความร่วมมือไทย – สหรัฐ ด้านสาธารณสุข และในปี พ.ศ. 2569 จะดำเนินงานโดยใช้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเฝ้าระวังฯ จากกองทุนโลก (Global Fund) โดยประมาณการค่าใช้จ่ายในการเก็บและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม สำหรับการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร่วมกับพฤติกรรมสัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มพนักงานบริการหญิง นอกสถานบริการ ประกอบด้วย

- ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ภาคสนามในการจัดเก็บข้อมูลเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี
- ค่าตอบแทนอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังฯ
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา เอกสารและเครื่องมือ ที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลภาคสนาม

*ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการ รวมอยู่ในค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ภาคสนาม และชุดตรวจเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลก (Global Fund)

*****

ภาคผนวก 6

การเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวี (การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่)

กลุ่มพนักงานบริการหญิง

(HIV Incidence Surveillance among Female Sex Worker)

1. ความเป็นมา

กองระบาดวิทยาการได้เริ่มดำเนินการเฝ้าระวังความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2532 โดยอาศัยวิธีการสำรวจซ้ำ (repeated survey) ในประชากรกลุ่มเดิม (same dynamic population) เป็นวิธีการในการเฝ้าระวังและดำเนินการต่อเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน การเฝ้าระวังดังกล่าวทำให้ทราบสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาการติดเชื้อและแนวโน้มของการติดเชื้อเอชไอวีในประชากรกลุ่มต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์ของการระบาดเอชไอวีได้ผ่านช่วงความรุนแรงที่สุดไปแล้วประกอบกับในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการรักษา การเคลื่อนไหวของประชากรที่เฝ้าระวัง และความซับซ้อนขึ้นของประชากรที่ทำการเฝ้าระวัง ทำให้ข้อมูลความชุกที่ได้ไม่สามารถสะท้อนอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีหรือสภาพการณ์ของการแพร่ระบาด (Epidemic dynamic) ได้ดีเหมือนกับระยะแรกของการเฝ้าระวัง กองระบาดวิทยาจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาระบบการเฝ้าระวังอุบัติการณ์ของการติดเชื้อเอชไอวีให้สามารถติดตามแนวโน้มอุบัติการณ์ของการติดเชื้อเอชไอวีในประชากรกลุ่มสำคัญได้

การวัดอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีที่ผ่านมาในประเทศไทยมักใช้การศึกษาแบบติดตามไปข้างหน้า (prospective cohort study) ของกลุ่มประชากรที่ยังไม่ติดเชื้อ ณ วันที่เริ่มทำการศึกษา การวัดอุบัติการณ์ด้วยวิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ใช้เวลาในการดำเนินการติดตามประชากร และในกรณีที่อุบัติการณ์มีค่าค่อนข้างต่ำจะต้องดำเนินการติดตามกลุ่มประชากรเป็นจำนวนมาก (sample size สูง) ที่ผ่านมา การดำเนินการศึกษาอุบัติการณ์ด้วยวิธีติดตามไปข้างหน้าจึงถูกนำมาใช้ค่อนข้างจำกัด และใช้ในการศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรเฉพาะที่มีอุบัติการณ์ค่อนข้างสูงเท่านั้น

ในปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อให้สามารถตรวจแยกผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ได้ทำให้สามารถคาดประมาณอัตราการอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีได้จากการสำรวจแบบตัดขวาง (cross-sectional survey) โดยอาศัยเพียงการตรวจซีรัมซึ่งได้จากการเก็บตัวอย่างเลือดเพียงครั้งเดียว (Serological Testing Algorithm for Recent HIV Seroconversion, STARHS)

ในปี พ.ศ. 2547 กองระบาดวิทยา และเครือข่ายพันธมิตรการเฝ้าระวังปัญหาเอดส์ อันได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐด้านสาธารณสุข กองทัพบก สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมกันตัดสินใจที่จะนำเทคโนโลยีการเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีโดยอาศัยการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี Immunoglobulin G (IgG) capture BED-EIA (BED-CEIA) มาใช้ในการเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และกลุ่มพนักงานบริการหญิง เพื่อติดตามแนวโน้มของอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในประชากรกลุ่มดังกล่าว

ในปี พ.ศ. 2559 กองระบาดวิทยา และเครือข่ายพันธมิตรการเฝ้าระวังปัญหาเอดส์ ได้ปรับเปลี่ยนและนำเทคโนโลยีการเฝ้าระวังอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีโดยอาศัยการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี Quantitative limiting antigen (LAG) avidity enzyme immunoassay ในรูปแบบเป็น ELISA base ทดแทนวิธี Immunoglobulin G (IgG) capture BED-EIA (BED-CEIA) ซึ่งจะช่วยให้สามารถแยกผู้ติดเชื้อรายใหม่ออกจากผู้ที่ติดเชื้อมานานแล้วและนำข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณทางสถิติอีกทีหนึ่งเพื่อหาค่าอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อทราบอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการหญิงทางเพศ
- 2.2 เพื่อทราบสัดส่วนของเชื้อเอชไอวีที่ติดต่อผ่านไวรัสในกลุ่มพนักงานบริการหญิงทางเพศ

3. นิยามศัพท์

- **ผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่** หมายถึง ผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ หมายถึง ผู้ที่มีผลการตรวจ Anti-HIV เป็น Positive และตรวจด้วยชุดตรวจผู้ติดเชื้อรายใหม่ และได้รับการแปลผลว่าเป็น Recent infection
- **พนักงานบริการหญิงตรง** หมายถึง หญิงที่ประกอบการขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าเข้าไปและชำระเงินแล้วจะได้รับการทางเพศรวมอยู่ในนั้นเลย เช่น ซ่อง อาบอบนวด เป็นต้น หรือให้ใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่
- **พนักงานบริการหญิงแฝง** หมายถึง หญิงที่ประกอบการขายบริการทางเพศในสถานที่ซึ่งลูกค้าสามารถซื้อบริการอย่างอื่น หากจะซื้อบริการทางเพศต้องตกลงและจ่ายเงินเพิ่ม เช่น บาร์ ร้านอาหาร เป็นต้น

4. วิธีการดำเนินงาน

เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey)

4.1 ประชากรที่เฝ้าระวัง

พนักงานบริการหญิงทางเพศทั้งทางตรงและแฝง ทุกรายที่อยู่ใน 26 จังหวัดเป้าหมาย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน

4.2 การคำนวณขนาดตัวอย่าง

พนักงานบริการหญิงทางเพศทั้งทางตรงและแฝง ทุกรายที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการเฝ้าระวังและระยะเวลาที่ดำเนินการเฝ้าระวัง ไม่จำกัดจำนวน สถานบริการทางเพศทั้งตรงและแฝงทุกแห่งในจังหวัดที่ทำการเฝ้าระวัง 26 จังหวัด

4.3 ขั้นตอนการดำเนินงานของทีมเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.1 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

- เจ้าหน้าที่งานป้องกันควบคุมโรคเอดส์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในจังหวัดที่เฝ้าระวัง

4.3.2 การเก็บข้อมูลพื้นฐาน

- ข้อมูลรายบุคคล อาศัยแบบบันทึกข้อมูลรายบุคคลของกลุ่มพนักงานบริการหญิงทางเพศ (BED 2.1 หรือ BED 2.2) โดยเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกการโรคเป็นผู้เก็บข้อมูลพร้อมบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกข้อมูลรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี และความชุกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในรายใหม่ (Recent HIV infection)

- รหัส BED ให้ทำการบันทึกโดยใช้สติ๊กเกอร์รหัส BED ติดลงในแบบบันทึกข้อมูลรายบุคคล ให้ตรงกับรหัส BED ที่ติดบนหลอดเก็บตัวอย่างเลือดและหลอดเก็บตัวอย่างซีรัม

- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดรวบรวมข้อมูลรายบุคคลพร้อมสรุปจำนวนพนักงานบริการหญิงทางเพศตรงและแฝงและจำนวนผู้ที่ตรวจเลือดพบการติดเชื้อเอชไอวี เมื่อสิ้นเดือนเมษายน

4.4 ขั้นตอนการดำเนินงานของทีมเก็บตัวอย่างเลือด

4.4.1 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

- เจ้าหน้าที่งานป้องกันควบคุมโรคเอดส์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในจังหวัดที่เฝ้าระวัง

4.4.2 การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี

- แนวทางการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยได้ประยุกต์ใช้แนวทางขององค์การอนามัยโลก โดยอาศัยการตรวจด้วยวิธีการตรวจคัดกรองเบื้องต้นเป็นหลัก หากผลการตรวจคัดกรองเบื้องต้นให้ผลบวก ต้องทำการตรวจด้วยชุดตรวจอื่นอีกสองวิธีที่ต่างหลักการกันและให้แปรผลการติดเชื้อเอชไอวี

4.4.3 การตรวจซีฟิลิส

- ใช้วิธีการตรวจหาการติดเชื้อตามแนวทางของกลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค

4.4.4 การเก็บตัวอย่างเพื่อการส่งตรวจการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่

- ในรายที่ผลการตรวจคัดกรองเบื้องต้นให้ผลบวกให้บันทึกผลการตรวจเลือดลงในใบนำส่งตัวอย่าง ซีรัม (BED 2.3) และเก็บตัวอย่างซีรัมที่ให้ผลบวกทุกตัวอย่าง เพื่อส่งให้ทางห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลจังหวัด เป็นผู้รวบรวมและส่งมายังสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

- การติดรหัสซีรัม (รหัส BED) ให้ห้องปฏิบัติการทำการให้รหัส BED แก่ตัวอย่างที่ให้ผลบวกต่อการตรวจ แอนติเอชไอวีทุกราย จากนั้นติดสติ๊กเกอร์รหัส BED ลงบนหลอดเก็บตัวอย่างและใบรายงานผลการตรวจ โดยใช้ สติ๊กเกอร์ที่กองระบาดวิทยาเป็นผู้จัดเตรียมให้พร้อมทั้งติดรหัส BED ลงในใบนำส่งตัวอย่างซีรัม

- เมื่อห้องปฏิบัติการแจ้งผลการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีที่มีผลบวกกรอกรหัส BED ลงใน แบบฟอร์ม BED 2.2 และ 2.3 และรวบรวมส่งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

4.4.5 ใบนำส่งตัวอย่างซีรัม

- สำหรับเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการบันทึกเฉพาะเลือดที่ให้ผลบวกต่อการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี เพื่อส่งมายังสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

5. พื้นที่เป้าหมาย

ได้ดำเนินการในพื้นที่ดังนี้

เขตสุขภาพที่ 1 เชียงใหม่ ลำปาง

เขตสุขภาพที่ 2 ไม่มี

เขตสุขภาพที่ 3 นครสวรรค์ กำแพงเพชร

เขตสุขภาพที่ 4 ลพบุรี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี

เขตสุขภาพที่ 5 ประจวบคีรีขันธ์

เขตสุขภาพที่ 6 ฉะเชิงเทรา ระยอง

เขตสุขภาพที่ 7 ขอนแก่น

เขตสุขภาพที่ 8 อุตรธานี หนองคาย

เขตสุขภาพที่ 9 บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์

เขตสุขภาพที่ 10 ศรีสะเกษ ยโสธร

เขตสุขภาพที่ 11 ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี พังงา

เขตสุขภาพที่ 12 สงขลา ตรัง ปัตตานี

6. การเก็บข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์

ผลการเฝ้าระวังจะแสดงข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล ผลตรวจการติดเชื้อเอชไอวีจากจังหวัดต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามา ยังกองระบาดวิทยา จะถูกนำมาเชื่อมต่อกับข้อมูลกับผลการตรวจซีรัมเพื่อตรวจการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หลังจากนั้นจะนำมาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาค่าอุบัติการณ์การติดเชื้อเอชไอวี

โดยเทียบค่า Seroconvert interval หรือช่วงเวลาที่ที่ตรวจด้วยวิธีการ LAG Avidity EIA assay สามารถบอกได้ว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายนั้นได้รับเชื้อมาไม่เกินระยะเวลาประมาณ 127 วัน

การติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่เป็นหนึ่งใน การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการยุติปัญหาเอดส์ตามเป้าหมายข้อแรกนั้น จำเป็นต้องจำแนกผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อเอชไอวีแต่ละรายให้ได้ว่าเป็นการติดเชื้อรายใหม่หรือรายเก่า การทราบข้อมูลเชิงระบาดวิทยาเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ จะช่วยให้ผู้รับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงสถานการณ์การแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวี ซึ่งข้อมูลทางระบาดวิทยาที่เป็นปัจจุบันสามารถนำไปใช้ในวางแผนและประเมินผลการป้องกันและควบคุมการระบาดของเอชไอวีที่เฉพาะเจาะจงสำหรับประชากรกลุ่มย่อย นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังยังสามารถนำไปใช้สำหรับการวางแผนต่อยอดการดำเนินงาน และออกแบบนโยบายเกี่ยวกับเอชไอวีเอดส์ด้านอื่น ๆ ในอนาคต

นอกจากนี้การเฝ้าระวังต้องอาศัยข้อมูลสนับสนุนในด้านอื่น ๆ เช่น ข้อมูลประเภทและจำนวนของสถานบริการจากการสำรวจของพื้นที่จะเป็นตัวช่วยในการดำเนินงานเฝ้าระวังในกลุ่มประชากรพนักงานบริการหญิงที่ทำงานในและนอกสถานบริการการ ทำให้ทราบความหลากหลายของรูปแบบขายบริการทางเพศที่ให้ตรงกับปัจจุบันในบริบทของพื้นที่ และช่วยในการค้นหาการเชื่อมโยงของรูปแบบการขายบริการทางสังคมในกลุ่มพนักงานขายบริการทางเพศกับหน่วยบริการและการเข้าถึงโครงการป้องกันควบคุมปัญหาเอดส์

7.งบประมาณสนับสนุน

การดำเนินการเฝ้าระวังปฏิบัติการการติดเชื้อเอชไอวี (การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่) ในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ได้รับงบประมาณการดำเนินการจากเงินงบประมาณ โดยเป็นการดำเนินงานบูรณาการร่วมกับการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี (HIV Sero-Surveillance) และในการเฝ้าระวังปฏิบัติการการติดเชื้อเอชไอวีกลุ่มพนักงานบริการหญิงนี้ได้ดำเนินการร่วมกับกลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ จึงไม่สามารถจำแนกงบประมาณสำหรับการเฝ้าระวังปฏิบัติการการติดเชื้อเอชไอวี (การเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่) กลุ่มพนักงานบริการหญิงได้

*****

ภาคผนวก 7

แนวทางการทำงานสำหรับการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลัก เพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศ ในรูปแบบออนไลน์

คุณธีรศักดิ์ ประสานพิม
สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
และองค์กรภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมประชุมฯ

บทนำ

การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลัก ในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพทางเพศในประชากรกลุ่มนี้ รูปแบบการทำงานแบบออนไลน์เป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนไป สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน การดำเนินงานเชิงรุกในรูปแบบออนไลน์ เป็นประเด็นที่ทันสมัย ทันต่อสภาพปัญหาและสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี อนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศอย่างรอบด้าน อันเกิดประโยชน์ต่อชุมชนออนไลน์ดังกล่าว หากสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหรือผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง สะดวก และปลอดภัย

วัตถุประสงค์

แนวทางการทำงานนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนามในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการโดยเครือข่ายภาคประชาสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ:

- ช่วยให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามเข้าใจแนวทางการทำงานในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์
- ช่วยให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายหลักได้รับบริการด้านสุขภาพทางเพศที่รอบด้านและมีคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมายหลัก

กลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงในที่นี้ ได้แก่ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย (MSM) สาวประเภทสอง (TGW) พนักงานบริการทางเพศ (Sex work) ผู้ใช้สารเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น (PWID) และประชากรข้ามชาติ (Migrant)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์ มีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 4 การดำเนินงานเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน:

1. ขั้นตอนการสำรวจและการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในช่องทางออนไลน์แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

- 1.1 การเตรียมความพร้อม
- 1.2 การวางแผนและการลงมือปฏิบัติ
- 1.3 การติดตามและประเมินผล

วิธีการดำเนินงานของขั้นตอน: การเตรียมความพร้อม

หน่วยงานจะต้องมีการประเมินความพร้อมในการทำงานทั้งระบบ

- ประเมินและพัฒนาองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- ประเมินความพร้อมของเครื่องมือที่จะใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน
- ประเมิน รูปแบบ คุณลักษณะเฉพาะแต่ละแพลตฟอร์ม
- พิจารณา ประเมิน งบประมาณที่จำเป็นต้องใช้อย่างเหมาะสม
- จัดเตรียมสำรวจข้อมูล Website Application ที่กลุ่มเป้าหมายใช้เป็นช่องทางในการทำงาน SW
- ศึกษาข้อมูล Website Application ในการเข้าถึงการทำงาน วางแผนกิจกรรมที่จะเข้าถึง
- ประสานงานหา Connection ในการทำงานออนไลน์ เช่น ผู้ดูแลระบบ (Admin) ผู้มีอิทธิพลในสื่อออนไลน์ เพื่อช่วยในการเข้าถึงและการทำกิจกรรม
- จัดเตรียมเครื่องมือ สื่อ ข้อมูลที่จำเป็นต่าง ๆ ในการทำงานออนไลน์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงบริการให้ครอบคลุมมากที่สุด เช่น Link/QR Code สำหรับการจองตรวจสุขภาพ บริการที่จะนำเสนอให้กับกลุ่มเป้าหมาย Condom Delivery, HIV Self Test, PrEP, PEP

วิธีการดำเนินงานของขั้นตอน: การวางแผนและการลงมือปฏิบัติ

1. การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนแรกที่สำคัญคือการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าใจความต้องการและบริบทของกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ ได้แก่

- ข้อมูลประชากรศาสตร์และสังคม เช่น อายุ เพศ อาชีพ การศึกษา ที่อยู่อาศัย
- พฤติกรรมทางเพศ เช่น รูปแบบความสัมพันธ์ทางเพศ การใช้ถุงยางอนามัย การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี
- ทศนคติและความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ วิธีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น

ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายสำหรับ MSM ได้แก่

- ข้อมูลประชากรศาสตร์และสังคม
  - อายุ: MSM ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-35 ปี
  - เพศกำเนิด: ชาย
  - อาชีพ: MSM ส่วนใหญ่มีอาชีพหลากหลาย เช่น พนักงานออฟฟิศ นักศึกษา พนักงานบริการ
  - การศึกษา: MSM ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า
  - ที่อยู่อาศัย: MSM ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเมือง
- พฤติกรรมทางเพศ
  - รูปแบบความสัมพันธ์ทางเพศ: MSM ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์แบบชายรักชาย
  - การใช้ถุงยางอนามัย: MSM ส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์
  - การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี: MSM ส่วนใหญ่เคยตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี
- ทศนคติและความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ
  - ความเชื่อเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศ: MSM ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศ
  - วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์: MSM ส่วนใหญ่เข้าใจวิธีป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
  - วิธีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี: MSM ส่วนใหญ่เข้าใจวิธีป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี

การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามสามารถออกแบบ เนื้อหา รูปแบบ และผลิตสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตัวอย่างการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ ผ่านช่องทาง.....ในระหว่างเดือน....ปี....พบว่า MSM ส่วนใหญ่เป็นชายอายุระหว่าง 20-35 ปี มีอาชีพหลากหลาย มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า และอาศัยอยู่ในเขตเมือง รูปแบบความสัมพันธ์ทางเพศส่วนใหญ่เป็นแบบชายรักชาย ส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ และเคยตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี

จากข้อมูลชุดนี้ เจ้าหน้าที่ภาคสนามสามารถออกแบบและผลิตสื่อออนไลน์ ที่เน้นเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ วิธีป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และตัวอักษรแบบ และสี โดยเฉพาะในกลุ่ม MSM ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น MSM ที่มีคู่นอนหลายคนหรือ MSM ที่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย เป็นต้น

2. ทำความรู้จักกับกลุ่มเป้าหมาย

ควรทำความรู้จักกับกลุ่มเป้าหมายของเราให้ดีกว่าว่ามีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไร สนใจประเด็นสุขภาพทางเพศอะไร และต้องการบริการด้านสุขภาพทางเพศแบบไหน ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เราออกแบบสื่อออนไลน์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

ตัวอย่างวิธีการทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย

• พูดคุยกับเจ้าหน้าที่ภาคสนามโดยตรง เพื่อสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ความสนใจในประเด็นสุขภาพทางเพศ และความต้องการในการจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศ โดยใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์

ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

- คุณใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยแค่ไหน
- คุณใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์อะไร
- คุณสนใจประเด็นสุขภาพทางเพศเรื่องใดบ้าง
- คุณต้องการให้มีบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบใดบ้าง
- วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทย เพื่อดูว่ากลุ่มเป้าหมายของเรา มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่สอดคล้องกับกลุ่มประชากรทั่วไปหรือไม่

ตัวอย่างข้อมูลสถิติ

- คนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ใช้อินเทอร์เน็ต 82.8% (ข้อมูลปี 2565)
- ช่องทางการใช้อินเทอร์เน็ตที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ (96%)
- สำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภาคสนามเกี่ยวกับการจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นออนไลน์

ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น

- คุณคิดว่าการจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์มีประโยชน์อย่างไร
- คุณต้องการให้มีบริการด้านสุขภาพทางเพศในรูปแบบออนไลน์เรื่องใดบ้าง

3. การออกแบบสื่อออนไลน์ที่โดนใจ

หลังจากวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการออกแบบและผลิตสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สื่อออนไลน์ที่ผลิตควรมีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ เช่น

- ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศ เช่น อาการ สาเหตุ วิธีการรักษา วิธีการป้องกันและการดูแลสุขภาพระหว่างรักษา และเมื่อรักษาหายแล้วหากมีคู่ถาวรควรแนะนำให้คู่ได้ตรวจคัดกรองและรักษาโรค
- วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ เช่น การใช้ถุงยางอนามัย การใช้ยาคุมกำเนิด
- วิธีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี เช่น การใช้ถุงยางอนามัย การฉีดวัคซีนป้องกันเอชไอวี การกินยาต้านไวรัสเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี (PrEP)
- บริการด้านสุขภาพทางเพศที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น คลินิกเอชไอวี คลินิกคุมกำเนิด คลินิกสุขภาพเยาวชน หรือศูนย์สุขภาพชุมชน KP-led

ในการการออกแบบและผลิตสื่อออนไลน์ ควรพิจารณาประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- การใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
  - หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ทางการแพทย์หรือศัพท์เฉพาะทาง
  - ใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม
  - เลือกใช้ภาษาที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ หรือศัพท์เฉพาะกลุ่ม

ตัวอย่างการออกแบบสื่อออนไลน์

• เว็บไซต์: เว็บไซต์ควรมีเนื้อหาที่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศ อย่างครบถ้วน เช่น ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม อนามัยเจริญพันธุ์ สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ ฯลฯ เว็บไซต์ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีการแบ่งหมวดหมู่เนื้อหาอย่างชัดเจน มีระบบค้นหา ข้อมูลที่ดี และมีการอัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ เว็บไซต์ควรมีการออกแบบที่ทันสมัยและสวยงาม เพื่อให้ผู้ใช้งานรู้สึกเพลิดเพลินในการอ่านเนื้อหา

ตัวอย่างเนื้อหาในเว็บไซต์

- บทความเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น สาเหตุ อาการ การรักษา และการป้องกัน
- บทความเกี่ยวกับความรู้เรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อม เช่น สาเหตุ อาการ และการป้องกัน
- บทความเกี่ยวกับความรู้เรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ เช่น วิธีการคุมกำเนิด การมีเพศสัมพันธ์ อย่างปลอดภัย และสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์
- ข้อมูลติดต่อของสถานพยาบาลที่ให้บริการด้านสุขภาพทางเพศ
- โซเชียลมีเดีย: โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานสามารถจัดทำเพจหรือกลุ่มในโซเชียลมีเดีย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ โดยหน่วยงานควรเลือกแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหลัก เช่น เจ้าหน้าที่ภาคสนามรุ่นใหม่อาจนิยมใช้แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น TikTok หรือ Instagram เนื้อหาในโซเชียลมีเดีย ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ ตรงประเด็น และน่าสนใจ นอกจากนี้ หน่วยงานควรสร้างปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย เช่น จัดกิจกรรมตอบคำถามหรือแชร์ประสบการณ์เกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ เพื่อดึงดูดความสนใจ และสร้างการมีส่วนร่วม

ตัวอย่างเนื้อหาในโซเชียลมีเดีย

- คลิปวิดีโอสั้น ๆ เกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- โฟสต์ภาพอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับความรู้เรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อม
- โฟสต์ข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับความรู้เรื่องอนามัยเจริญพันธุ์
- กิจกรรมตอบคำถามเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ
- อีเมล: อีเมลเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งข้อมูลไปยังกลุ่มเป้าหมายหลัก หน่วยงานสามารถจัดทำจดหมายข่าวหรืออีเมลประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ โดยหน่วยงานควรจัดทำเนื้อหาอีเมลให้กระชับ ตรงประเด็น และน่าสนใจ นอกจากนี้ หน่วยงานควรระบุหัวข้ออีเมลให้น่าสนใจ เพื่อให้ผู้ใช้งานเปิดอ่านอีเมล

4. การเลือกช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

ในปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการสื่อสารที่ได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มเป้าหมายหลักด้านสุขภาพทางเพศ ภาคประชาสังคมจึงควรเลือกช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของตน โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น

- พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มเป้าหมาย
- รูปแบบของเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร
- งบประมาณที่มี

ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ได้แก่

- เว็บไซต์
- โซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Instagram, Twitter, TikTok
- อีเมล
- วิดีโอคอนเทนต์

- เกมส์
- Mobile Application, Dating Application
- แอดมินกลุ่มปิดที่กลุ่มเป้าหมายเป็นสมาชิกกลุ่มรวมตัวกันอยู่

5. การสร้างเนื้อหาที่มีคุณภาพและน่าสนใจ

เนื้อหาที่น่าสนใจผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ควรมีคุณภาพและน่าสนใจ เพื่อสร้างความสนใจและกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วม โดยเนื้อหาควรมีความทันสมัย ตรงประเด็น และเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย

เนื้อหาที่ภาคประชาสังคม อาจพิจารณา ได้แก่

- ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพทางเพศ
- เรื่องราวประสบการณ์ของบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสุขภาพทางเพศ
- กิจกรรมและบริการด้านสุขภาพทางเพศ

6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากการนำเสนอเนื้อหาผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์แล้ว องค์กรภาคประชาสังคมอาจจัดกิจกรรมส่งเสริมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดอบรม สัมมนา เวิร์กช็อป หรือการจัดกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจะช่วยให้ภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มเป้าหมาย

วิธีการดำเนินงานของขั้นตอน: การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หน่วยงานควรติดตามและประเมินผลกิจกรรมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ผลลัพธ์ที่ได้จากกิจกรรมการเข้าถึง
- จำนวนผู้เข้าถึงบริการของแต่ละแพลตฟอร์ม
- พฤติกรรมของผู้เข้าถึงแต่ละแพลตฟอร์ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ โดยเน้นการตรวจสอบ แนวโน้ม และข้อสังเกตจากข้อมูลที่มี
- รวบรวมคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ เพื่อใช้สำหรับการจัดบริการตาม

ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

การรายงานผลการดำเนินงาน

- เตรียมรายงานที่จะนำเสนอผลการสำรวจ
- ข้อค้นพบ ความท้าทาย แนวทางการแก้ไข เพื่อสร้างแผนการปรับปรุงและแนะนำขั้นตอน

การดำเนินการขั้นตอนต่อไป

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงรูปแบบการทำงาน

1. การประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

- วิเคราะห์ผลการสำรวจเพื่อตรวจสอบว่าผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร

- ทำการประเมินความพึงพอใจจากผู้รับบริการเพื่อพัฒนาระบบบริการให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย

2. การปรับปรุงเพื่อพัฒนาระบบบริการ

- ปรับแผนการดำเนินงานตามผลการประเมิน
- พัฒนาแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ ให้ขึ้น

3. การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร

3.1 สื่อสารภายใน

- สร้างระบบการสื่อสารภายในทีมงานเพื่อให้เกิดองค์ความรู้อย่างทั่วถึง
- จัดให้มีการประชุมประจำเดือนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นในทีมงานอย่างสม่ำเสมอ

3.2 สื่อสารภายนอก

- ติดต่อสื่อสารกับผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- สร้างช่องทางสื่อสารออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลเป็นสาธารณะ

4. การจัดทำเอกสารรายงานและการบริหารความเสี่ยง

4.1 รูปแบบการจัดทำเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- รายงานความก้าวหน้าและผลการสำรวจ
- สร้างรายงานสำหรับผู้บริหาร

4.2 การบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

- ระบุและจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับบริการ
- พัฒนาแผนการดำเนินการในกรณีเกิดความเสี่ยงต่อผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับบริการ

การพัฒนาแนวทางการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

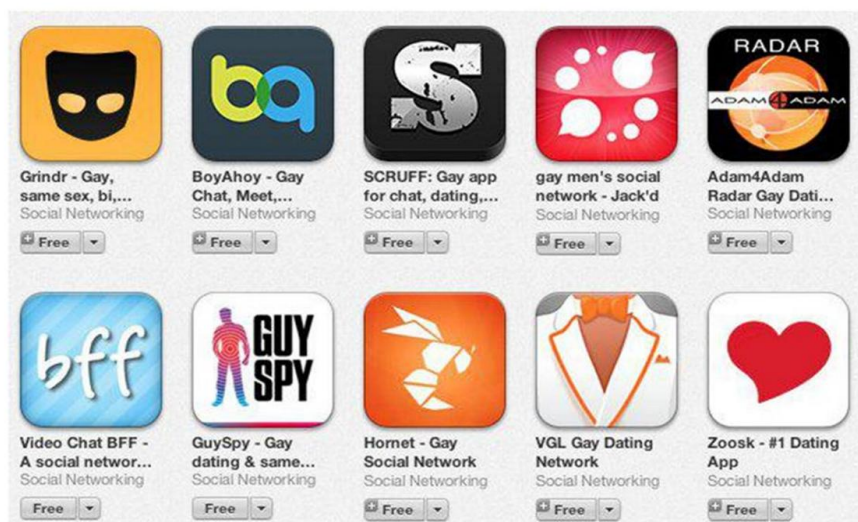
1. การฝึกเพื่อทำความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความพร้อมอยู่เสมอ ได้แก่

- ให้ฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือออนไลน์
- การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ การติดตามและการประเมินการดำเนินงาน

2. การฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร

- สร้างโอกาสสำหรับฝึกทักษะการสื่อสารทางออนไลน์
- ฝึกการเป็นนักพูดที่ดี สามารถเป็นตัวแทนของหน่วยงานในการนำเสนอผลการดำเนินงาน

ภาพที่ 5 ช่องทางออนไลน์ที่ภาคประชาสังคมใช้ในการติดต่อสื่อสาร

บทสรุป

แนวทางการทำงานสำหรับการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลัก เพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศ ในรูปแบบออนไลน์ นี้ สำหรับเป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยในการวางแผน ดำเนินการ และประเมินการสำรวจสถานบริการที่ไม่มีหลักแหล่ง โดยการเข้าถึงผ่านช่องทางออนไลน์ ปัจจุบันดำเนินการโดยองค์กรภาคประชาสังคม ที่สามารถจัดบริการสุขภาพที่ตอบโจทย์สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ดังนั้น หากในพื้นที่ หรือจังหวัดใดมีลักษณะของกิจกรรมที่มีการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ อาจนำแนวทางนี้ไปประโยชน์ ในการเข้าถึงและสื่อสารผ่านออนไลน์ แก่กลุ่มพนักงานบริการเข้าสู่การตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อุปกรณ์ป้องกัน และเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขเพื่อการดูแลรักษา รวมทั้ง เพื่อจัดบริการด้านสุขภาพทางเพศผ่านช่องทางออนไลน์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการเข้าถึงและให้บริการสุขภาพแก่กลุ่มที่ทำงานขายบริการทางเพศออนไลน์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี และปัญหาสุขภาพอื่น ๆ แบ่งเนื้อหาการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อม ประเมินความพร้อมทั้งระบบ องค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ เครื่องมือในการปฏิบัติงาน และงบประมาณที่จำเป็น นอกจากนี้ยังต้องศึกษาข้อมูลของแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ และจัดเตรียมเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

2. การวางแผนและการลงมือปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรมตามแผน การเก็บข้อมูลจากแหล่งบริการและกลุ่มเป้าหมาย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และวางแผนต่อไป

3. การติดตามและประเมินผล การติดตามผลของการดำเนินงาน การเข้าถึงบริการสุขภาพ การตรวจและการรักษา รวมถึงการติดตามผู้สัมผัส

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับการใช้โซเชียลมีเดียที่เชื่อมโยงกับการขายบริการทางเพศในประเทศไทย พบว่า:

แพลตฟอร์มที่ใช้มากที่สุด Facebook, Twitter, Instagram และแอปพลิเคชันแชทต่าง ๆ เช่น LINE เป็นแพลตฟอร์มที่กลุ่มเป้าหมายใช้ในการทำงานขายบริการทางเพศ โดยใช้แพลตฟอร์มเหล่านี้ในการโฆษณาและติดต่อสื่อสารกับลูกค้า

ลักษณะการทำงาน: การใช้โซเชียลมีเดียช่วยให้ผู้ขายบริการสามารถหลบหลีกการตรวจจับจากเจ้าหน้าที่และรักษาความปลอดภัยของตนเองได้ดีขึ้น ซึ่งแพลตฟอร์มเหล่านี้มักมีระบบการเข้ารหัสข้อมูลที่ช่วยเพิ่มความเป็นส่วนตัว

ความเสี่ยงและปัญหาสุขภาพ: กลุ่มผู้ขายบริการทางเพศออนไลน์มีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่จำเป็น เช่น การตรวจ HIV, ซิฟิลิส , และการเข้าถึงยา PrEP, PEP รวมทั้งชุดตรวจ HIV Self Test ประเด็นการเข้าถึงบริการแจกถุงยางอนามัย (Condom Delivery) จึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ และเป็นสิ่งที่ให้ความสนใจในกลุ่มสังคมออนไลน์

ความท้าทายในการเข้าถึง: หน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพต้องเผชิญกับความท้าทายในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากความเป็นส่วนตัวและความไม่ไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณที่จำเป็นในการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและปรับปรุงการให้บริการด้านสุขภาพ แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้การทำงานต้องอาศัยการประสานงานกับผู้ที่มีอิทธิพลในสื่อออนไลน์และผู้ดูแลระบบของแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้การเข้าถึงและการให้บริการเป็นไปอย่างราบรื่นและครอบคลุมมากที่สุด ที่สำคัญ การไม่ระบุตัวตน แต่มีการใช้ข้อมูลภาพรวมมาสื่อสารเชิงบวกเพื่อลดการตีตรา และส่งเสริมการมีสุขภาวะทางเพศที่ดี

การดำเนินงานในอนาคต: ควรมุ่งเน้นที่การเพิ่มความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน การประเมินและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน รวมถึงการศึกษาข้อมูลและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง:

- การทำแผนที่ชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย Community and Target Mapping (2557) สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และศูนย์ความร่วมมือไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข (TUC), ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณโดย PEPFA
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อฟื้นฟูทักษะการให้การปรึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์การศาสนา กรุงเทพมหานคร, 2547
- กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค (2566) รายงานประจำปีกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ปี พ.ศ. 2566 กระทรวงสาธารณสุข
- กรมควบคุมโรค. (2550) คู่มือแนวทางการสำรวจบริการทางเพศ. พิมพ์ที่โรงพิมพ์ เจเอสการพิมพ์ พิมพ์ครั้งที่ 1 กันยายน 2550
- Smith, J., & Doe, A. (2022). The impact of social media on sexual health services: A systematic review. *Journal of Public Health*, 45(2), 123-134.
- World Health Organization. (2021). *Consolidated guidelines on HIV prevention, testing, treatment, service delivery and monitoring: recommendations for a public health approach*. WHO.

ภาคผนวก 8

QR code เกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539
- พระราชบัญญัติแหล่งบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 (ฉบับเดิม)
- พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559
- คู่มือปฏิบัติงาน (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2563 กฎหมายสถานบริการ

ภาคผนวก 9

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการสำรวจสถานบริการและพนักงานบริการ

ชื่อประชุม	กำหนดการประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมรวมวิทยากร (ราย)	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมผ่าน Zoom Meeting (ราย)
1. ประชุมราชการเพื่อวางแผนพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการ	วันที่ 16 ตุลาคม 2566	15	61
2. ประชุมราชการเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจสถานบริการ	วันที่ 19 ธันวาคม 2566	15	45
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ	วันที่ 9-10 มกราคม 2567	36	-
4. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ	วันที่ 24 มิถุนายน 2567	88	-
	วันที่ 25 มิถุนายน 2567	24	-

รายชื่อผู้เข้าประชุมราชการเพื่อวางแผนพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการ

ในวันที่ 16 ตุลาคม 2566 เวลา 09.30 – 15.30 น.

ณ ห้องประชุม 2 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ชั้น 3 อาคาร 3 กรมควบคุมโรค

และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom meeting)

โดยใช้ Meeting ID: 987 1494 1355 Passcode: 834653

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม 2 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ชั้น 3 อาคาร 3 กรมควบคุมโรค

1. นายแพทย์ฐิติพงษ์ ยิ่งยง	กองระบาดวิทยา
2. นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาถ	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
3. นายอานุภาพ พ่วงสร้อย	ศูนย์การแพทย์บางรักด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
4. นางสาวภาณีจ สวงโท	ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอดส์แห่งชาติ
5. นายพีรพล โคตรเสนา	กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและระบบข้อมูล
6. นายกรกฎ ดวงผาสุข	กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยีการป้องกัน
7. นางสาวชนิษฐา ภูบัว	กองระบาดวิทยา
8. นายวัชรพล สีนอ	กองระบาดวิทยา
9. นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณิจการ	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
10. นายสมยศ เจริญสุข	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
11. นางสาวสมจิตต์ บัวบาน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
12. นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
13. นางสาวสุพิชชา พงษ์แสน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
14. นางสาวปิ่นธนา คชมิตร	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
15. นางอำพร จุ้ยอ่อน	กลุ่มบริหารทั่วไป

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom meeting)

16. นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวรากร	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค (ข้าราชการบำนาญ)
17. แพทย์หญิงอังคณา เจริญวัฒนาโชคชัย	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค (ข้าราชการบำนาญ)
18. นางสาวรุ่ง จันทระปราสาท	ข้าราชการบำนาญกรมควบคุมโรค
19. นางสาวมนต์ทิศา สุนันตา	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่
20. นายธนเสฏฐ์ หิรัญบัณฑิตย์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
21. นายณัฐพนธ์ ธัญญาโชติหิรัญ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์
22. นางสาวนันทิพัฒน์ ทัดศรีพิรติล	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์
23. นางสาวกัทลี หารคุโน	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี
24. นางสาวจิราภรณ์ ไครสาคลี	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี
25. นางสาวอรรพรรณ วงศ์ก	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี
26. คุณปิยนุช เทพยสุวรรณ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี
27. นางสาวอภิญญา เปี่ยมวัฒนาทรัพย์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
28. นางสาวชนิสรา ธูระคำ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
29. นางสาวพิสมัย สุระกาญจน์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น
30. คุณสิรินทร์ทิพย์ อุดมวงศ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น

31. นางสาวจิราภา ตาลหยง
32. คุณวิสุทธิ์ แซ่ลิ้ม
33. คุณเนื่อทิพย์ หมุ่มมาก
34. คุณจิราภา ตาลหยง
35. นางมาฆมาส สุวิชาเชิดชู
36. คุณอนุกุล ศิริรินทร์
37. นางพรพรรณชนก อินทร์หงษ์ษา
38. นางผ่องศรี สืบท้วม
39. นายนราศักดิ์ บ่อหนา
40. นายฮาซัน ไร่ใหญ่
41. คุณรุ่งทิวา สุวรรณรัตน์
42. นางสาวสุภรณ์ โมราผล
43. นายแพทย์ศุภกฤต ธนาจิระศักดิ์
44. นางนงค์ลักษณ์ สมจิตต์
45. คุณโสภิตา ตันธนาธิป
46. ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ
47. นางกนกรัตน์ เลิศไทรภาพ
48. นายมนัส ไพศาลบรรศรี
49. คุณนวรรตน์ ภาคพานิชย์
50. คุณอริศรา ถูกธรรม
51. นายธงชัย ตั้งจิตต์
52. นายพรเทพ สุวรรณประสพ
53. นายอาภากร ณ นครพนม
54. ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ
55. นางสาววาสนา วรรณเกษม
56. ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ
57. นายปิยพัฒน์ ทองภูเบศร์
58. นายประพนธ์ ไคร์ครวญ
59. นายวิทักษ์ วิทักษบุตร
60. นางสาวรัตนา นั้บงาม
61. นางสาวธัสสร แก้วเมือง
62. นางสาวพิทยารัตน์ มีมั่งคะ
63. คุณอนุกุล บุญเจริญ
64. นางเนตรณพิศ มณีโชติ
65. นางวาทีณี ทิพจ้อย
66. นางปิยะพร บุญเกิด
67. คุณยุทธพล พิมพ์ภา
68. ดร.กุสุมา สว่างพันธุ์
69. ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
- สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- ศบส.ที่ 3 บางซื่อ กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
- ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ
- ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต

70. นายวีรศักดิ์ สำเหล่มั่น	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
71. คุณธีรศักดิ์ ประสานพิม	สมาคมฟ้าสีรุ้งประเทศไทย
72. นางสาวสุรางค์ จันทรแย้ม	มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ
73. นายชูวิทย์ ทองใบ	องค์กรพิทักษ์ซึ่งความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
74. นางสาวต๋องพิศ ภิญโญสินวัฒน์	มูลนิธิรักษ์ไทย
75. คุณพรพิพัฒน์ โพธาสินธุ์	มูลนิธิซิสเตอร์
76. คุณศุภชัย สุขทองชา	มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ SWING สาขาพัทยา

*****

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมราชการเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจสถานบริการ

ในวันที่ 19 ธันวาคม 2566 เวลา 09.00 – 16.30 น.

ณ ห้องประชุม 2 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ชั้น 3 อาคาร 3 กรมควบคุมโรค

และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom meeting)

โดยใช้ Meeting ID: 950 9511 4035 Passcode: 613381

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม 2 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ชั้น 3 อาคาร 3

1. นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวรากร	ข้าราชการบำนาญ
2. นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาค	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
3. แพทย์หญิงชวิศา เจนครองธรรม	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
4. นายสามารถ พันธุ์เพชร	กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและระบบข้อมูล
5. นายพิรพล โคตรเสนา	กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและระบบข้อมูล
6. นางสาวชนิษฐา ภูบัว	กองระบาดวิทยา
7. นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณิจการ	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
8. นางสาวสมจิตต์ บัวบาน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
9. นายสมยศ เจริญสุข	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
10. นางสาวนหทัย คงทน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
11. นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
12. นางสาวสุพิชชา พงษ์แสน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
13. นางสาวปัทมธนา คชมิตร	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
14. นางอำพร จัยอ่อน	กลุ่มบริหารทั่วไป
15. นางณัฐจิรา นาคหลง	กองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom meeting)

16. นายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร	ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
17. แพทย์หญิงอังคณา เจริญวัฒนาโชคชัย	ข้าราชการบำนาญ
18. แพทย์หญิงรศพร กิตติเยวมาลย์	ศูนย์การแพทย์บางรักด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
19. นางสาวรุ่ง จันทระปราสาท	ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
20. พ.ต.ท.ภูษิต กิจโกศล	กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวน อาชญากรรมทางเทคโนโลยี
21. นายอัศวพงศ์ จุฑากรณ์	กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
22. นางสาวธมลพรรณ จินต์พงศ์	กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
23. นางสาวปิยพิมพ์ ชัยอาวุธ	กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
24. นางสาววันทนา คล้ายนิตดา	กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
25. นางสาวจรรยาพร เบ็ญจวรรณ	กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
26. นายจำนง ทรงเคารพ	สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
27. จำเริญเลิศศักดิ์ สุขสวัสดิ์	สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
28. นางสาวพรชนิตา อังจันทร์เพ็ญ	สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
29. คุณกัทลี หารคุณ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี
30. นางสาวอภิญญา เปี่ยมวัฒนาทรัพย์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
31. นางสาวชนิสรา ธวัชคำ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี

32. นายชาคร ทิวทัศน์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
33. คุณจิราภา ตาลหยง	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดอุดรธานี
34. นายฮาซัน ไร่ใหญ่	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
35. นายแพทย์ศุภกฤต ธนาจิระศักดิ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
36. นายธรรมฤทธิ์ ทศศรี	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
37. ผู้รับผิดชอบงานสำรวจแหล่งบริการ	สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
38. นางกนกรัตน์ เลิศไทรภพ	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
39. นายมนัส ไพศาลบวรศรี	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
40. นางสาวจรรยา ทศแก้ว	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
41. นางนวรรตน์ ภาคพานิชย์	ศบส. 3 บางซื่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
42. ผู้รับผิดชอบงานโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	ศบส. 21 วัดธาตุทอง สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
43. นางอริตรา ถูกธรรม	ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
44. นางสาวกชพร ประทีปแก้ว	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
45. นายวัชรินทร์ ทองดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
46. นายศรัณยู กุลชนกวิน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์
47. คุณสร้อยญา สาสีผล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยนาท
48. ผู้แทน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย
49. คุณธีรศักดิ์ ประสานพิม	สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
50. นายเด่นชัย ศรีกรรทอง	มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ
51. คุณศุภชัย สุขทองสา	มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ
52. คุณต้องพิศ ภิญโญสินวัฒน์	มูลนิธิรักษ์ไทย
53. คุณรีน่า จันทรอำนวยสุข	สถาบันเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมด้านเอชไอวี
54. คุณพรพิพัฒน์ โพธาสินธุ์	มูลนิธิซิสเตอร์
55. คุณชวีชญ์ ทองใบ	องค์กรพิทักษ์กัมม์และความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
56. นางสาววิภาพร อะโน	โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก
57. ผู้แทน	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์
58. ผู้แทน	ศูนย์พัทยารักษ์ สคร.6 ชลบุรี
59. ผู้แทน	โรงพยาบาลส่งเสริมตำบลบ้านท่าอ.เมือง จ.อุดรดิตถ์
60. ผู้แทน	โรงพยาบาลส่งเสริมตำบลบ้านห้วยต้า อ.ท่าปลา จ.อุดรดิตถ์

*****

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ

ระหว่างวันที่ 9 - 10 มกราคม 2567

ณ ห้องประชุมไมดาส 1 ชั้น 2 โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร	ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
2. นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวรากร	ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
3. นางสาวรุ่ง จันทราสาธ	ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
4. นางสาวชนิสรา ธวัศคำ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
5. นางผ่องศรี สืบท้วม	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
6. นายแพทย์ศุภกฤต ธนาจิระศักดิ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
7. นางนงลักษณ์ สมจิตต์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
8. นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาค	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
9. นายสามารถ พันธุ์เพชร	กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและระบบข้อมูล
10. นายวัชรพล สีนอ	กองระบาดวิทยา
11. นางกนกรัตน์ เลิศไทรภพ	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
12. คุณธีรศักดิ์ ประสานพิมพ์	สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
13. คุณเด่นชัย ศรีกรรทอง	มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ
14. คุณณธรรต ธีรภาพพงศ์พันธ์	มูลนิธิรักษ์ไทย
15. คุณรีน่า จันทรอำนวยสุข	สถาบันเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมด้านเอชไอวี
16. คุณคุณจิรณัฐ หิรัญปวรทิพย์	มูลนิธิซิสเตอร์
1. นายแพทย์ฐิติพงษ์ ยิ่งยง	กองระบาดวิทยา
2. คุณชูวิทย์ ทองใบ	องค์กรพิทักษ์กัมมัยความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
3. นายมนัส ไพศาลบรรศรี	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
4. นางนวิรัตน์ ภาคพานิชย์	ศบส. 3 บางซื่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
5. นางสาวกชพร ประทีปแก้ว	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
6. นางสาวกฤตดา วงษ์ทองดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
7. นายวัชรินทร์ ทองดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
8. นางสาวชนิษฐา ภูบัว	กองระบาดวิทยา
9. นางสาวเบญจวรรณ รวดเร็ว	กองระบาดวิทยา
10. นางสาวสิริพร มนยฤทธิ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
11. นางสาวภูริตา ต้นกระ	สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
12. นางสาวจิตติรัตน์ ตามสัตย์	สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
13. นายอานุภาพ พ่วงสร้อย	ศูนย์การแพทย์บางรักด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
14. นางสาวภาณี สวงโท	ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอดส์แห่งชาติ
15. นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณิจการ	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
16. นางสาวสมจิตต์ บัวบาน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
17. นายสมยศ เจริญสุข	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
18. นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
19. นางอำพร จุ้ยอ่อน	กลุ่มบริหารทั่วไป
20. นางสาวสุพิชชา พงษ์แสน	กลุ่มแผนงานระดับชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

**รายชื่อผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทางการสำรวจแหล่งบริการและผู้ให้บริการทางเพศ
ระหว่างวันที่ 24 - 25 มิถุนายน 2567
ณ ห้องประชุมโรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี**

วันที่ 24 มิถุนายน 2567

รายชื่อวิทยากร

1. นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวรการ	ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
2. นางสาวรุ่ง จันทราสาท	ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
3. นางนงลักษณ์ สมจิตต์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
4. คุณธีรศักดิ์ ประสานพิม	สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
5. นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาค	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
6. คุณชวิษฎ์ ทองใบ	องค์กรพิทักษ์กัมพูชาความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
7. นายมนัส ไพศาลบวรศรี	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
8. นางสาวเบญจวรรณ รวดเร็ว	กองระบาดวิทยา
9. นายนราศักดิ์ บ่อหนา	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครราชสีมา
10. นายสามารถ พันธุ์เพชร	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

11. แพทย์หญิงบุษบัน เชื้ออินทร์	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
12. นายแพทย์สุทัศน์ โชตนะพันธ์	ผู้อำนวยการกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
13. คุณเด่นชัย ศรีกรรทอง	มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ
14. คุณณรรต ธีรภาพพงศ์พันธ์	มูลนิธิรักษ์ไทย
15. คุณปฐมพงษ์ เสิกภูเขียว	สถาบันเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมด้านเอชไอวี
16. นายวิชา ศักดิ์ปิรัชกุล	มูลนิธิซิสเตอร์ จังหวัดชลบุรี
17. นายศรัณย์ ยอดนิล	องค์กรพิทักษ์กัมพูชาความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
18. นางสาวจรรยา ทศแก้ว	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
19. นางนวิรัตน์ ภาคพานิชย์	ศบส. 3 บางซื่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
20. นางอริศรา ฤทธิธรรม	ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
21. นางสาวกชพร ประทีปแก้ว	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
22. นางสาวกฤตดา วงษ์ทองดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
23. นายวัชรินทร์ ทองดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
24. นายวัชรพล สีนอ	กองระบาดวิทยา
25. นางสาวเบญจวรรณ รวดเร็ว	กองระบาดวิทยา
26. นางสาวชนิสรา ธวัชคำ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี
27. นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณิจการ	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
28. นางสาวสมจิตต์ บัวบาน	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
29. นายสมยศ เจริญสุข	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
30. นายอานุภาพ พ่วงสร้อย	ศูนย์การแพทย์บางรักด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
31. นายกรกฎ ดวงผาสุข	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

32. นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์
33. นางสาวกุลนิษ เครือชะเอม
34. นางอำพร จุ้ยอ่อน
35. นางสาวสุพิชา พงษ์แสน
36. นายฐิติพันธ์ อัครเสรินนท์
37. นายธนเสฏฐ์ หิรัญบัณฑิตย์
38. นางสาวนันทิพัฒน์ ทัดศรีพิรตล
39. นายวีระเทพ แจ่มจันทร์
40. นางสาวสุติกร สอนริน
41. นางสาวชนิสรา ธวัชคำ
42. นางสาวสิรินทร์ทิพย์ อุดมวงศ์
43. นางสาวจิราภา ตาลหยง
44. พันจ่าเอกไพศาล บัวลา
45. นางสาวชนิกา พิงสงวน
46. นางณัชนิชา สีนพรหม
47. นางสาวปิวิภา บุญมี
48. นายแพทย์กสิวัฒน์ ศรีประดิษฐ์
49. นางสาวประภาพร ปุ่มสันเทียะ
50. นางสาวกนกวรรณ จูเกตุ
51. นางสาวศรัญญา โพธิ์ถวิลเกียรติ
52. นางสาวสุธาทิพย์ เวศวงศ์ษาทิพย์
53. นางสาวพิทยารัตน์ มีมังคะ
54. นางสาวสมฤทัย สีคำวัน
55. นางกรรณิกา ศิโรรัตน์ธัญโชค
56. นางสาววัฒนา สมนึก
57. นางสาวเนย์ โพธิกุล
58. นางอรรถกรณ์ สุธรรมยะ
59. นางสาวนงค์ลักษณ์ ลำน้อย
60. นางเวณิกา โนทา
61. นางสาววดี จิตต์การุณย์
62. นางสาวจันจิรา แยมกลิ่น
63. นางสาวอุทุมพร น้อยเรือน
64. นางสาวณา เมรสนัด
65. นางจันทนา อยู่ศิริ
66. นายธีรพล บุญประกอบ
67. นางสาวเกษมณีย์ วัชรพันธ์ธกุล
68. นางทุติยาภรณ์ สันตุสกุล
69. นางสาววรรณิษา สมเมือง
70. นางวิไลวรรณ นครไทย
71. นางบุณิกา วงศ์นันทพร

กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 นครสวรรค์
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 สระบุรี
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 ราชบุรี
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 อุดรธานี
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 อุบลราชธานี
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร
 ศูนย์บริการสาธารณสุข 9 ประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร
 ศูนย์บริการสาธารณสุข 29 ช่วง นูชนคร กรุงเทพมหานคร
 โรงพยาบาลแพร่ จังหวัดแพร่
 โรงพยาบาลแม่ทา จังหวัดลำพูน
 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว จังหวัดน่าน
 โรงพยาบาลเวียงสา จังหวัดน่าน
 โรงพยาบาลปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 โรงพยาบาลบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี
 โรงพยาบาลแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
 โรงพยาบาลวังจันทร์ จังหวัดระยอง
 โรงพยาบาลเซ็นทรัลปาร์ค จังหวัดสมุทรปราการ
 โรงพยาบาลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 โรงพยาบาลบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
 โรงพยาบาลพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
 โรงพยาบาลคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
 โรงพยาบาลน่าน จังหวัดน่าน

72. นางสาวสุนันท์ โสภิษฐ์พร
73. นางศิริกานดา ศิริรัตน์
74. นายแพทย์อภิชาติ สุนทร
75. นางสาวแสงเดือน บุญเจริญ
76. นางสาวณิชากรมล ใจเอื้อ
77. นางเพ็ชรรัตน์ เทียบวงษ์
78. นางสาวธนัญกรณ์ สุทธิกุล
79. นางสาวนันทกานต์ ดงใหญ่
80. นางดวงใจ ดอนเงิน
81. นางสาวอัญชลี ปันศิริ
82. นางสาวกนกพรพรณ ธิจันทร์
83. นางสาวชุตินันท์ สลับสี
84. นางสาวเกศินี เขียนวารี
85. นายธนภัทร รัตน์ะ
86. นางสาวเกษมณีย์ วัชรพันธ์ธนกุล
87. นางสาวสุภาพร แก้วคำ

โรงพยาบาลปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 โรงพยาบาลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
 โรงพยาบาลบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
 โรงพยาบาลบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
 โรงพยาบาลราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา
 โรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
 โรงพยาบาลนาดี จังหวัดปราจีนบุรี
 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกระนวน จังหวัดขอนแก่น
 โรงพยาบาลกาฬสินธุ์
 โรงพยาบาลแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 โรงพยาบาลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 โรงพยาบาลราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา

วันที่ 25 มิถุนายน 2567

รายชื่อวิทยากร

1. นายแพทย์อนุพงศ์ ชิตวรากร
2. นางนงคัลลักษณ์ สมจิตต์
3. นายมนัส ไพศาลบวรศรี
4. นางสาวชนิสรา ฐะคำ

ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรค
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
 สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

5. นางสาวรุ่ง จันทราปราสาท
6. คุณธีรศักดิ์ ประสานพิมพ์
7. คุณณธรรต ธีรภาพพงศ์พันธ์
8. นายวิรัช ศักดิ์ปรีชากุล
9. คุณชูวิทย์ ทองใบ
10. นายศรัณย์ ยอดนิล
11. นางสาวจรรยา ทศแก้ว
12. นางนวิรัตน์ ภาคพานิชย์
13. นางอริตรา ฤกษ์ธรรม
14. นางสาวเบญจวรรณ รวดเร็ว
15. นายนราศักดิ์ บ่อหนา
16. นายอานุภาพ พ่วงสร้อย
17. นางสาวฉวีวรรณ คล้ายนาค
18. นางสาวผ่องเพ็ญ ตั้งจิตพิณิจการ
19. นางสาวสมจิตต์ บัวบาน

ข้าราชการบำนาญ
 สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
 มูลนิธิรักษไทย
 มูลนิธิซิสเตอร์ จังหวัดชลบุรี
 องค์การพิทักษ์มั่งคั่งและความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
 องค์การพิทักษ์มั่งคั่งและความหลากหลายทางเพศจังหวัดลพบุรี
 สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร
 ศบส. 3 บางซื่อ สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร
 ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
 กองระบาดวิทยา
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครราชสีมา
 ศูนย์การแพทย์บางรักด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

20. นายสมยศ เจริญสุข	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
21. นางสาวพิกุลแก้ว สร้อยสังวาลย์	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
22. นางสาวกุลนิษ เครือชะเอม	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
23. นางอำพร จุ้ยอ่อน	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
24. นางสาวสุพิชชา พงษ์แสน	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

*****

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

แนวทางการสำรวจสถานบริการ
และพนักงานบริการ
เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์